

Praga, w dniu 18 kwietnia 2024 r.
L. Dz.: MZP/2024/710/2534
Osoba odpowiedzialna: Ing. Vébr
Tel.: 267 122 875
E-mail: Tomas.Vebr@mzp.cz

WIAŻĄCA OPINIA W SPRAWIE OCENY ODDZIAŁYWANIA REALIZACJI PRZEDSIĘWZIĘCIA NA ŚRODOWISKO (zwana dalej "wiązącą opinią")

zgodnie z § 9a ust. 1 ustawy nr 100/2001 Dz.U. o ocenach oddziaływania na środowisko oraz o zmianie niektórych ustaw nawiązujących (ustawa o ocenach oddziaływania na środowisko), z późniejszymi zmianami (zwanej dalej "ustawą")

Część sentencyjna

Nazwa przedsięwzięcia: **Kontynuacja działalności wydobywczej spółki OKD, a.s. Kopalnia ČSM w 2024 r. – zakończenie działalności wydobywczej**

Wydajność (zakres) przedsięwzięcia: Kontynuacja działalności wydobywczej w kopalni ČSM w obecnym obszarze wydobywczym Louka od 2024 r. do następującego zakończenia działalności wydobywczej, w tym zamknięcia i likwidacji kopalni. Całkowita powierzchnia istniejącego obszaru wydobywczego Louka wynosi 22,1 km². Obszar objęty przedsięwzięciem w ramach tego obszaru wydobywczego będzie wynosił około 8,61 km². Łączna planowana zdolność wydobywcza ma wynieść ok. 5,7 mln ton węgla, a maksymalny wolumen węgla rocznie to 1,8 mln ton węgla. Średnioroczne moce wydobywcze wyniosą ok. 1,1 mln ton węgla. Roczna produkcja skały płonnej ma wynieść 0,2 mln ton, a maksymalna roczna produkcja odpadów przerobczych wyniesie około 1,1 mln ton. Oczekuje się, że roczna produkcja gazu (metanu) wyniesie 2,9 kt/rok (ČSM Sever) i 4,3 kt/rok (ČSM Jih).

Klasyfikacja przedsięwzięcia zgodnie z załącznikiem nr 1 do ustawy

Zgodnie z załącznikiem nr 1 do ustawy: Punkt 81, Kategoria II (Określenie obszaru wydobywczego i projektowanej w nim kopalni podziemnej, górnictwo podziemne)

Lokalizacja przedsięwzięcia: region: kraj Morawsko-Śląski
miejscowości: Karviná, Stonava, Chotěbuz, Albrechtice
obszar katastralny.: Ráj, Darkov, Louky nad Olší, Stonava, Podobora, Albrechtice u Českého Těšína

Nazwa przedsiębiorstwa zgłaszającego: OKD, a. s.
Numer rejestracyjny zgłaszającego: 059 79 277
Siedziba zgłaszającego: Stonava č.p. 1077, 735 34 Stonava

Ministerstvo Środowiska, jako właściwy organ zgodnie z § 21 lit. c) i f) ustawy oraz na podstawie § 9a. ust. 1 i załącznika nr 6 do ustawy

wydaje

P O Z Y T Y W N Ą O P I N I Ę W I Ą Ż Ą C Ą

W sprawie przedsięwzięcia

"Kontynuacja działalności wydobywczej spółki OKD, a.s. kopalnia ČSM w okresie 2024 r. – zakończenie działalności wydobywczej"

Ministerstvo Środowiska, na podstawie § 9a ust. 1 ustawy

ustanawia

następujące warunki postępowania następczego:

Warunki fazy przygotowania przedsięwzięcia:

- 1) Ustanowienie funkcji nadzoru ekologicznego o odpowiednich kompetencjach, który zapewni nadzór ekologiczny i biologiczny nad wszystkimi działaniami, które będą miały potencjalny negatywny wpływ na poszczególne składniki środowiska, w zakresie warunków określonych

w postępowaniach następczych. Nadzór ekologiczny będzie sprawował niezależny dozór nad wypełnianiem obowiązków wynikających z ustalonych warunków postępowania następczego, profesjonalnie koordynował wykonywanie określonych czynności oraz współpracował operacyjnie przy rozwiązywaniu bieżących sytuacji w zakresie ochrony środowiska.

- 2) Najpóźniej do końca czerwca 2024 r. opracowanie zbioru zasad redukcji zanieczyszczenia powietrza na okres 2024 r. – zakończenie działalności wydobywczej i eliminacja oddziaływań działalności wydobywczej. Włączenie do tych zasad procedur kontroli zapylenia, w tym opisu działań zapobiegawczych, ich częstotliwości i sposobu realizacji oraz określenie niekorzystnych warunków klimatycznych oraz działań po osiągnięciu poszczególnych poziomów niekorzystnych warunków klimatycznych, aż do zakończenia prac w przypadku wystąpienia skrajnie niekorzystnych warunków. Do określenia granicznych niekorzystnych warunków klimatycznych służą dane ze stacji meteorologicznej Ostrava – Poruba (O1PORU01). Wnioskując środki, należy skorzystać z procedur wynikających z "Wytycznych metodologicznych Departamentu Ochrony Powietrza Ministerstwa Środowiska Republiki Czeskiej w celu określenia warunków ograniczenia emisji z maszyn budowlanych i innych działań budowlanych" (Ministerstwo Środowiska, 2019) oraz ze środków wsparcia Programu Poprawy Jakości Powietrza 2020+ dla linii recyklingu. Zbiór zasad ograniczania zanieczyszczenia powietrza oraz sposób ich włączania do regulaminów funkcjonowania poszczególnych zakładów pracy należy zatwierdzić przez właściwy organ ochrony powietrza. Efektywność określonych środków 1 × w roku, wyniki oceny efektywności i propozycje nowych środków lub ich specyfikację należy przedłożyć właściwemu organowi ochrony powietrza i organowi ochrony zdrowia publicznego (Wojewódzka Stacja Higieny).
- 3) W ramach likwidacji obiektów powierzchniowych należy z wyprzedzeniem powiadomić właściwą miejscowo gminę lub gminy o konkretnej lokalizacji poszczególnych urządzeń linii recyklingu materiałów rozbiórkowych, w tym o przewidywanej ilości przetworzonego materiału, zakresie czasowym prac do wykonania oraz środkach mających na celu ograniczenie negatywnego wpływu ruchu drogowego na teren gminy. Eksploatując linię do recyklingu materiałów rozbiórkowych, nie należy przekraczać projektowej wydajności każdego obiektu wynoszącej 100 t/h lub 800 t/doba. Materiał należy przetwarzać wyłącznie na mokro, tj. należy zapewnić wilgotność przez cały proces przetwarzania, od odwiezienia do przetworzenia, aż do transportu lub przetworzenia produktu na miejscu.
- 4) Przed przystąpieniem do prac rozbiórkowych na terenie kopalni ČSM należy zapewnić przygotowanie analizy oceniającej potencjalnie negatywny wpływ prac rozbiórkowych (w szczególności emisji hałasu i pyłów) na środowisko i zdrowie publiczne. Analiza musi obejmować optymalizację lokalizacji linii recyklingu oraz zaprojektowanie środków technicznych i techniczno-organizacyjnych mających na celu złagodzenie negatywnych oddziaływań prac rozbiórkowych. W analizie uwzględnione zostaną również wszelkie wymagania gmin w związku z informacjami składanymi w ramach warunku nr 3. Analizę należy dołączyć do dokumentacji dotyczącej usunięcia budowli zgodnie z § 248 ust. 1 ustawy. Zgodnie z art. 2 ustawy nr 283/2021 Dz.U., Ustawa budowlana, z późniejszymi zmianami lub

zgodnie z przepisami obowiązującymi w czasie wykonywania prac. Analizę należy przedłożyć do zatwierdzenia przez Wojewódzką Stację Higieny.

- 5) Przed zleceniem opracowania odpowiedniej dokumentacji projektowej dla wszystkich nowo rozpoczętych przedsięwzięć rekultywacyjnych (z wyjątkiem likwidacji głównych wyrobisk górniczych) i melioracyjnych, rekultywacji szkód górniczych i rozbiórki budynków, należy zapewnić sporządzenie oceny biologicznej ukierunkowanej na występowanie ściśle chronionych gatunków (zwanym dalej "ŚCHG") zgodnie z § 48 ustawy nr 114/1992 Dz.U., o ochronie przyrody i krajobrazu, z późniejszymi zmianami (zwanym dalej "ustawą nr 114/1992 Dz.U."), gatunki mające znaczenie dla ochrony, stan ekosystemów lądowych i wodnych, stan stadiów sukcesji, określenie ważnych elementów krajobrazu i biotopów odpowiednich do rozwoju populacji ŚOG oraz gatunków roślin i zwierząt mających znaczenie dla ochrony. W ramach oceny biologicznej należy zaproponować zestaw działań, które będą podstawą do opracowania dokumentacji projektowej dotyczącej remediacji i rekultywacji danego terenu.
- 6) Należy zapewnić włączenie zestawu środków z ocen biologicznych na wszystkich etapach przygotowania przedsięwzięcia remediacji i rekultywacji. Obowiązek ten dotyczy wszystkich etapów rekultywacji i remediacji, tj. na etapie przygotowania (przedsięwzięć perspektywicznych i przedsięwzięć, które zostały zawieszony), rekultywacji technicznej, rekultywacji biologicznej oraz prac konserwacyjnych. W planach rekultywacji i remediacji należy kłaść nacisk na prowadzenie rekultywacji w sposób przyjazny dla środowiska, minimalizowanie ingerencji w drzewostany (usuwanie drzew tylko w miejscach, w których poziom wody wznosi się ponad istniejący teren i w uzasadnionych przypadkach zgodnie z działaniami zaproponowanymi w ocenie biologicznej), tworzenie specyficznych ekosystemów wodnych takich jak rozlewiska, jeziora czy tereny podmokłe oraz sadzenie oryginalnych, miejscowo i proveniencji odpowiednich gatunków drzew. Przedłożenie planów remediacji i rekultywacji do zatwierdzenia właściwemu organowi ochrony przyrody.
- 7) Przed przystąpieniem do realizacji planu sieć monitoringu radionuklidów w osadach dennych Karvinského potoka powinna zostać rozbudowana o jeden punkt monitoringu powyżej ujścia wód kopalnianych do Karvinského potoka poza wpływem odprowadzanych wód kopalnianych, a także o punkt poboru pierwotnie oznaczony jako PK-5, nowy punkt pomiarowy z okolic przepustu Karvinského potoka pod drogą z placu w Doubravě oraz punkt poboru próbek w miejscu wylewu Karvinského potoka tuż za akwenem Kozinec. Następnie, przed przystąpieniem do realizacji przedsięwzięcia, we wszystkich punktach rozszerzonej sieci monitoringu radionuklidów zostanie przeprowadzone jednorazowe pobranie próbek osadów dennych Karvinského potoka oraz ich analiza w zakresie określonym w warunku nr 29.
- 8) W związku z osiadaniem terenu spowodowanym kontynuacją działalności wydobywczej po 2024 r., zbadanie obecnego stanu kościoła św. Barbary w nieistniejącej już wsi Louky w związku z możliwością jego zachowania jako elementu współdecydującego historycznego krajobrazu kulturowego i pamiątki po wymarłej wsi. Badanie dotyczy możliwości podniesienia się poziomu wód gruntowych w związku z osiadaniem terenu.

- 9) Należy zapewnić z odpowiednim wyprzedzeniem wykonanie ekspertyzy hydrotechnicznej, która zweryfikuje funkcjonalność istniejących systemów oczyszczalni ścieków (zwanej dalej "oczyszczalnią ścieków"), tj. ścieków po zakończeniu działalności wydobywczej po zmniejszeniu dopływów wód ściekowych w związku z redukcją zatrudnienia na terenach kopalń po zakończeniu działalności wydobywczej, łącznie z pracownikami firm zewnętrznych. W ramach opracowania należy zaproponować zestaw środków zapewniających jakość odprowadzanych ścieków i przedłożyć go do zatwierdzenia właściwemu organowi gospodarki wodnej.
- 10) Należy zapewnić opracowanie z odpowiednim wyprzedzeniem analizy bilansu hydrotechnicznego wraz z oceną oddziaływania zakończenia pompowania wód kopalnianych na przepływ wody w Karvinském potoce (na podstawie symulacji sytuacji po zakończeniu pompowania wód kopalnianych z kopalni ČSM), w szczególności w odniesieniu do zgodności z przepływami rekultywacyjnymi w okresie deficytowym roku. W związku ze spadkiem przepływu w Karvinském potoce dodatkowo symulowany i oceniany jest wpływ na opadające rozlewisko rzeki Kozinec i Olše. Wyniki analizy należy przedłożyć właściwemu zarządcy zlewni i organom właściwym w sprawach gospodarowania wodami w celach informacyjnych.

Warunki dla fazy realizacji przedsięwzięcia:

- 11) W ramach maksymalnej rocznej produkcji węgla kamiennego nie można przekroczyć ilości 1,8 mln ton surowca.
- 12) Wycinka poszczególnych gatunków drzew i ich drzewostanów powinna być prowadzona najlepiej w okresie spoczynku, a w przypadku konieczności ingerencji w rośliny drzewiaste po okresie wegetacji, obecność aktywnych gniazd ptaków, czynnych dziupli z gniazdami i kolonii nietoperzy powinna być weryfikowana poprzez nadzór ekologiczny. W przypadku pozytywnych ustaleń należy określić odpowiednie środki poprzez nadzór środowiskowy. W przypadku koniecznej wycinki drzew z występowaniem otworów zawierających gnijące drewno, części ściętych drzew z otworami należy odłożyć w odpowiednich miejscach w sąsiedztwie w celu dokończenia rozwoju gatunków owadów ksylofagowych. Miejsca składowania części ściętych drzew z otworami, rozmiary części drzew oraz warunki transferu przed ścinką powinny być określone poprzez nadzór środowiskowy.
- 13) W ramach przygotowania i realizacji rozbiórki obiektów budowlanych zakładów ČSM- Sever i ČSM- Jih należy zapewnić odpowiednią procedurę zgodnie z warunkami nr 4 i 5 z naciskiem na obecność zastępczych miejsc lęgowych ptaków ŠCHG (jerzyk *zwyczajny Apus*, muchołówka szara *Muscicapa striata*) oraz grzęd lub zimowisk nietoperzy. Rozbiórka budynków powinna być przeprowadzona na podstawie zestawu zaleceń oceny biologicznej. W ramach inwentaryzacji biologicznej obu obszarów określenie cennych drzew samotnych i drzewostanów przeznaczonych do ochrony, określenie metod ich ochrony i zabezpieczenia przed uszkodzeniem podczas prac rozbiórkowych oraz metod postępowania z drzewami po zakończeniu rozbiórki.

- 14) Z terenów zalanych (basenów sedymentacyjnych) nie należy wypompowywać wody z realizacji przedsięwzięcia w celu zapobieżenia pogłębieniu stożka depresyjnego.
- 15) Nie należy przekraczać maksymalnej wartości zasolenia wód kopalnianych odprowadzanych w ramach przedsięwzięcia oraz nie pogarszać innych parametrów określonych w decyzji gospodarowania wodami, obowiązującej do końca 2024 r. Dostarczenie stronie polskiej nowych zaktualizowanych decyzji dotyczących gospodarki wodnej za pośrednictwem Ministerstwa Środowiska, Departamentu Ocen Oddziaływania na Środowisko i Zintegrowanej Prewencji (zwanego dalej "MŚ"). Informację o trwającym odprowadzaniu wód kopalnianych do recypienta należy przekazać bezpośrednio polskiemu zarządcy kolektora „Olza”, korzystając z danych kontaktowych podanych w protokole z konsultacji międzynarodowych L. Dz. MZP/2023/710/3568.

Warunki dla fazy zamknięcia przedsięwzięcia:

- 16) Po zakończeniu wydobywania należy przeprowadzić ekspertyzę hydrogeologiczną skoncentrowaną na skażeniu geosrodowiska w rejonie ČSM-Sever i ČSM-Jih. W przypadku wykrycia zanieczyszczenia należy je ocenić w formie analizy ryzyka zgodnie z metodologiami aktualnymi podczas przeprowadzania analizy.
- 17) Po zakończeniu wydobywania, a przed budową zapór zamykających, należy zapewnić konsekwentne wyczyszczenie ekologiczne podziemia, w tym w szczególności usunięcie wszelkich substancji chemicznych szkodliwych dla wody, w tym struktur wód podziemnych związanych ze składowaniem i stosowaniem substancji szkodliwych dla wody.
- 18) Należy wyposażyć jedno z wyrobisk, najlepiej szyb Kopalni ČSM-Jih, w rurociąg obserwacyjny do monitorowania podejścia wód kopalnianych z możliwością strefowego pobierania próbek wody kopalnianej do analiz hydrochemicznych. Wybór konkretnego wyrobiska oraz rozwiązanie techniczne powinno zostać określone w procesie Technicznego Planu Likwidacji (zwanego dalej "TPL").
- 19) Należy wybudować kolektor gazowy na jednym z wyrobisk w rejonie ČSM-Sever i ČSM-Jih w ramach likwidacji technicznej kopalni oraz zapewnić jego długotrwałe odprowadzanie istniejącym rurociągiem tłocznym lub odgazowującym.
- 20) W terminie 12 miesięcy od przerwania wentylacji i zamknięcia zakładu wydobywczego w danym obszarze górniczym (zwanym dalej "OG") należy przeprowadzić metanscreening w rejonie wokół wszystkich głównych wyrobisk górniczych (zwanym dalej "GWG") oznaczonych okręgiem o średnicy 100 m. W przypadku wykrycia wycieków metanu zaproponować i wdrożyć niezbędne środki mające na celu ograniczenie wycieków metanu do powietrza.
- 21) Po zakończeniu wydobywania eksploatowane tereny powinny być zamknięte zaporami wyposażonymi w taki sposób, aby umożliwić monitorowanie warunków hydrostatycznych za zaporami oraz zapewnić bezpieczne połączenie hydrologiczne wyrobisk górniczych przed opuszczeniem podziemi. Warunek ten nie dotyczy zapór oporowych głównych pionowych wyrobisk górniczych zamykanych przy pomocy niespójnej warstwy zasypowej.

- 22) Po zakończeniu utylizacji produktów przeróbki węgla (osadów węglowych) w poszczególnych zbiornikach należy zapewnić ich wydobycie w maksymalnym możliwym zakresie z technologicznego i ekonomicznego punktu widzenia oraz przeprowadzić remediację i rekultywację zbiorników bez zbędnej zwłoki, z maksymalną możliwą redukcją zapór poprzez ich wyburzenie do przestrzeni wewnętrznej. Materiały powinny być uzupełniane tylko ze względów geotechnicznych w jak najmniejszej ilości, w preferencyjnej kolejności: własne odpady przerobcze – materiały rozbiórkowe – wydobyta ziemia z innych źródeł. Warunek ten przestaje obowiązywać, jeżeli zgłaszający uzyska ostateczną decyzję właściwych organów zezwalającą na inne dalsze wykorzystanie terenu danego złoża bez zbędnej zwłoki po zakończeniu wydobycia i przeróbki węgla.

Warunki monitorowania i analizy oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko:

- 23) Należy zapewnić ciągły monitoring i ocenę aktywności sejsmicznej oraz jej oddziaływania na obiekty powierzchniowe przez cały okres działalności wydobywczej i do czasu ustąpienia aktywności sejsmicznej, ale co najmniej pięć lat po zakończeniu wydobycia. Ustąpienie aktywności sejsmicznej oznacza dwa kolejne lata, w których nie występują wstrząsy o intensywności wyższej niż energia rzędu 10^4 J, przy czym energia musi być określana zgodnie z metodologią stosowaną w OKD i stosowana dla wszystkich monitorowanych zdarzeń sejsmicznych, przetwarzanych przez stanowisko poligonu sejsmicznego organizacji Green Gas DPB w Paskowie, o ile w ramach Dwustronnej Międzyrządowej Komisji ds. Współpracy w Eksploatacji Złóż Węgla Kamiennego w rejonie wspólnej granicy polsko-czeskiej (zwanej dalej również "DMK") nie została określona inna wartość. Monitoring zdarzeń sejsmicznych w tym samym okresie czasu powinien być również prowadzony na istniejących 4 stacjach sejsmologicznych zainstalowanych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Jednocześnie będziemy kontynuować dotychczasową współpracę z polskim zarządcą rzeki Olše i usuwać wszelkie możliwe szkody górnicze wyrządzone korytu Olše i obiektom gospodarki wodnej.
- 24) W okresie osiadania, tj. w przypadku braku zmiany niwelaty przez dwa kolejne lata, ale co najmniej pięć lat po zakończeniu działalności wydobywczej, na prowadzenie monitoringu hydrogeologicznego i hydrochemicznego wód podziemnych i powierzchniowych na obszarze w zakresie określonym w umowie "Monitoring jakości wód podziemnych i powierzchniowych w obszarze górniczym Louky" nr 6600648270, który obejmuje już monitoring punktu V-508 oraz monitoring punktu VSv-1, zostanie dodany od 2024 roku. Zmiany w zakresie monitoringu wykraczające poza Zmiany określone w niniejszej opinii (poszerzenie, zawężenie, zakończenie) są możliwe dopiero po ich zatwierdzeniu przez właściwy organ gospodarki wodnej lub właściwy organ górniczy.
- 25) Od 2024 r. należy rozbudować istniejącą sieć monitoringu chemicznego wód Loucké Mlýnky w punktach LM-1 – LM-4, które znajdują się przed ujściem Darkovského moře, przy punkcie monitoringu LM-5, znajdującym się na ujściu z Darkovského moře. Wyniki pomiarów za rok 2024 i lata kolejne należy przekazać do Ministerstwa Środowiska nie później niż w terminie 2 tygodni od daty ich przedłożenia przez organizację monitorującą, aby Ministerstwo Środowiska mogło przekazać wyniki zgodnie z protokołem konsultacji międzypaństwowych L.

Dz. MZP/2023/710/3568 do Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska Rzeczypospolitej Polskiej.

- 26) Należy zapewnić pomiar poziomu wody w wybranych studniach (maksymalnie 10 obiektów) na terenie Polski w zakresie określonym przez DMK. Pomiarów będą wykonywane dwa razy w roku po wybraniu tych studni przez stronę polską i uzyskaniu zgody właścicieli nieruchomości na udostępnienie gruntu i przeprowadzenie pomiarów w tych studniach.
- 27) Należy rozszerzyć zakres analiz obecnie monitorowanych w mieszaninie wód kopalnianych odprowadzanych z kopalni ČSM i kopalni Darkov na podstawie decyzji o gospodarce wodnej i decyzji Państwowego Urzędu Bezpieczeństwa Jądrowego tak, aby analizy obejmowały następujące parametry: Na^+ , K^+ , Mg^{2+} , Ca^{2+} , Cl^- , SO_4^{2-} , NO_3^- , HCO_3^- , pH, DOC (rozpuszczony węgiel organiczny), ^{226}Ra , Ba, Sr, Mn, Zn, Cr, Cu, Pb, As i Li. Próbkę odprowadzanej wody należy pobrać ze wspólnego ujścia wód kopalnianych kopalni ČSM i Darkov do Karvinského potoka. Analizy przeprowadzane są zawsze w 2 odstępach czasowych równomiernie rozłożonych w ciągu roku.
- 28) Należy rozszerzyć obecny monitoring składu chemicznego wód powierzchniowych w Karvinském potoce i w zlewni Kozinec o punkty KP-M1 do KP-M3 i ZTP. Zakres analiz wykonywanych we wszystkich punktach monitoringu biochemicznego wody powinien zostać rozszerzony o następujące parametry (analizy) oraz częstotliwość kontroli pomiarów:
- 2 × rocznie: Na^+ , K^+ , Mg^{2+} , Ca^{2+} , HCO_3^- , Cl^- , SO_4^{2-} , NO_3^- , pH,
 - 1 × rocznie: DOC (rozpuszczony węgiel organiczny);
 - 1 × rocznie: Ba, Sr, Mn, Zn, Cr, Cu, Pb, As i Li;
 - 1 × rocznie: ^{226}Ra .
- Monitoring powinien być prowadzony w trakcie odprowadzania wód kopalnianych oraz po zakończeniu odprowadzania wód kopalnianych z kopalni ČSM w celu monitorowania zmian w podstawowym składzie chemicznym wody w Karvinském potoce oraz stężeń radionuklidów i metali niebezpiecznych po zakończeniu subwencjonowania słoną wodą. Monitoring należy zakończyć na podstawie decyzji urzędu gospodarki wodnej.
- 29) Należy prowadzić 2 × rocznie monitoring radionuklidów w osadach dennych Karvinského potoka rozszerzonych o pierwiastki Ba, Sr, Mn, Zn, Cr, Cu, Pb, As i Li. Po zakończeniu odprowadzania wód kopalnianych należy ocenić wpływ wysłodzenia wody na obraz hydrochemiczny Karvinského potoka. W przypadku niezadowolającego stanu należy zapewnić usunięcie osadów dennych (zwłaszcza węglowych) z dna Karvinského potoka. Monitoring zostanie zakończony na podstawie decyzji urzędu gospodarki wodnej oraz decyzji Państwowego Urzędu Bezpieczeństwa Jądrowego.
- 30) Należy kontynuować regularny monitoring i ocenę osiadania terenu spowodowanego działalnością wydobywczą w zakresie określonym w planie "Położenie punktów i obiektów monitoringu wysokości – poligon graniczny" (Ing. Matušík, ČSM, OKD, a.s. z dnia 21.6.2023 r.). W przypadku wykrycia istotnego statystycznie osiadania terenu poza planowanym obszarem objętym przedsięwzięciem, a w szczególności w przypadku wskazania

oddziaływania na terytorium przekraczającym granice państwowe Republiki Czeskiej, należy niezwłocznie zaprzestać wszelkiej działalności wydobywczej, która mogłaby oddziaływać na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

- 31) Należy zapewnić monitoring osiadania terenu nawet po zakończeniu działalności wydobywczej, aż do pomiaru tych samych wartości niwelacji przez dwa kolejne lata. Dane z monitoringu osiadania po stronie czeskiej i polskiej za poprzedni rok należy przekazać do Ministerstwa Środowiska w terminie 2 tygodni od ich przedłożenia przez organizację monitorującą, aby Ministerstwo Środowiska mogło je następnie przekazać Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska RP zgodnie z protokołem konsultacji międzypaństwowych L. Dz. MZP/2023/710/3568.
- 32) W terminie dwóch miesięcy od sporządzenia raportów z bieżącego monitoringu kontrolnego, w ramach oceny spełnienia warunków opinii OOS, należy przekazać te raporty do Ministerstwa Środowiska, łącznie z wynikami analizy jakości odprowadzanych wód, tak aby Ministerstwo Środowiska mogło je następnie wspólnie przekazać Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska Rzeczypospolitej Polskiej zgodnie z protokołem konsultacji międzypaństwowych L. Dz. MZP/2023/710/3568.
- 33) Należy umożliwić stronie polskiej dostęp do wyników bieżącego monitoringu na otworze wiertniczym PZ-1 w wiosce Pogwizdów oraz umożliwić stronie polskiej (organizacji PIG-PIB) prowadzenia własnych pomiarów na piezometrze. Wyniki monitoringu za poprzedni rok należy przedłożyć Ministerstwu Środowiska w terminie 2 tygodni od ich przekazania przez organizację monitorującą, aby Ministerstwo Środowiska mogło je następnie przekazać Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska Rzeczypospolitej Polskiej zgodnie z protokołem konsultacji międzypaństwowych L. Dz. MZP/2023/710/3568.
- 34) Do czasu ustalenia formy monitoringu występowania "złotych alg" (*Prymnesium parvum*) w ramach czesko-polskiej grupy eksperckiej, należy weryfikować ich występowanie w basenie sedymentacyjnym Kozinec co najmniej 1 × w miesiącu.

Uzasadnienie

Uzasadnienie wydania pozytywnej opinii, w tym uzasadnienie ustalonych warunków:

Przedmiotem przedsięwzięcia jest kontynuacja działalności wydobywczej w kopalni ČSM na istniejącym obszarze górniczym Louky od 2024 r. do następującego zakończenia działalności wydobywczej, w tym zamknięcia i likwidacji kopalni. W obu zakładach kopalni ČSM (Sever i Jih) działalność wydobywcza będzie prowadzona na ścianach nr 0, 2a, 2b i 3, natomiast większość wydobywania będzie prowadzona na ścianach nr 2a i 2b. Obszar przedmiotowego przedsięwzięcia w ramach istniejącego obszaru górniczego Louka wynosi około 8,61 km². Łączna planowana zdolność wydobywcza ustalona jest na ok. 5,7 mln ton węgla kamiennego, przy maksymalnym rocznym wolumenie wydobywania 1,8 mln ton. Średnioroczne moce wydobywcze wyniosą ok. 1,1 mln ton węgla. W ramach działalności wydobywczej pokładów węgla utrzymany zostanie system ścianowania kierunkowego od złoża do kontrolowanego zawału, gdzie na danym odcinku złoża

korytarze ścianowe zostaną najpierw wyprowadzone na krawędź planowanego wydobycia, gdzie zostaną połączone przełomem, a dopiero potem nastąpi wydobycie węgla w pokładzie pomiędzy dwoma korytarzami ścianowymi w kierunku wykopu. Osady węglowe i odpady przerobcze będą wytwarzane jako produkt uboczny przeróbki węgla, przy czym oczekiwana wielkość produkcji wyniesie 0,2 mln ton/rok, a maksymalna produkcja odpadów przerobczych wyniesie około 1,1 mln ton/rok. Działalność wydobywczą obejmuje również rozwiązanie polegające na wypompowywaniu gazu kopalnianego (tzw. odgazowanie kopalniane), którego dominującym składnikiem jest łatwopalny metan, wybuchający w zamkniętej przestrzeni. Oczekuje się, że produkcja gazu (metanu) wyniesie 2,9 tys.t/rok (ČSM Sever) i 4,3 tys. ton/rok (ČSM Jih). Po wyczerpaniu wyznaczonych mocy wydobywczych wydobycie będzie stopniowo stłumione, a następnie kopalnia zostanie zamknięta, przy czym stopniowe zabezpieczanie i likwidacja wyrobisk górniczych zaplanowane jest na okres około 4 lat od zakończenia wydobycia węgla. Po zamknięciu ścian wydobywczych zostaną uprzątnięte maszyny i urządzenia górnicze oraz dostarczony zostanie materiał podsadzkowy do zasypania wyrobisk górniczych. Wyrobiska zostaną zasypane wzmocnionym i niespójnym materiałem zasypowym, który składać się będzie głównie z certyfikowanego kruszywa o uziarnieniu 0-250 mm lub 63-125 mm. Po zakończeniu utylizacji wyrobisk niespójnym materiałem podsadzkowym, wyloty wyrobisk zostaną zabezpieczone kołkami wykopowymi wraz z unieszkodliwieniem kanałów podpowierzchniowych prowadzących do zlikwidowanych wyrobisk. Następnie usunięte zostaną budynki górnicze nad wyrobiskami. Plan zawiera również wszystkie niezbędne środki zaradcze i rekultywacyjne. Zakres przedmiotowego przedsięwzięcia został opracowany w taki sposób, aby zapobiec negatywnym oddziaływaniom transgranicznym na granicy z Rzeczpospolitą Polską.

Przedsięwzięcie "Kontynuacja działalności wydobywczej spółki OKD, a.s. Kopalnia ČSM w okresie 2024 – zakończenie działalności wydobywczej" spełnia brzmienie punktu nr 81 (Określenie obszaru wydobywczego i projektowanego na jego terenie wydobycia podziemnego, górnictwo głębokie) kategorii II załącznika nr 1 do ustawy, w rozumieniu § 4 ust. 1 ustawy. 1 lit. c) ustawy. Organem właściwym do zapewnienia procesu oceny oddziaływania na środowisko i zdrowie publiczne było Ministerstwo Środowiska.

W dniu 25.11.2022 r. MŚ otrzymało na podstawie § 6 ust. 2 ustawy zawiadomienie o przedsięwzięciu "Kontynuacja działalności wydobywczej spółki OKD, a.s. Kopalnia ČSM w okresie 2024 – zakończenie działalności wydobywczej" przygotowane zgodnie z załącznikiem nr 3 do ustawy, w jednym wariantcie rozwiązania technicznego przedsięwzięcia. Zawiadomienie o przedsięwzięciu sporządził Ing. Luboš Štancl (dysponent zezwolenia zgodnie z § 19 ustawy). Z uwagi na lokalizację przedsięwzięcia w bliskiej odległości od granicy państwowej z Rzeczpospolitą Polską, wcześniejszy udział Rzeczypospolitej Polskiej w międzypaństwowym procesie oceny oddziaływania pierwotnego przedsięwzięcia "Kontynuacja działalności wydobywczej w Kopalni ČSM na lata 2009 – 2020" na środowisko i zdrowie publiczne oraz zainteresowanie Rzeczypospolitej Polskiej informacjami i kontynuacją wydobycia w kopalni ČSM, Ministerstwo Środowiska poinformowało stronę polską o przedmiotowym przedsięwzięciu, mimo że w zgłoszeniu przedsięwzięcia nie stwierdzono żadnych negatywnych oddziaływań poza granicami Republiki Czeskiej. W dniu 28.11.2022 r. wszczęto postępowanie wyjaśniające poprzez wysłanie

zawiadomienia o przedsięwzięciu do zainteresowanych jednostek samorządu terytorialnego (zwanych dalej "ZJST") i zainteresowanych organów (zwanych dalej "ZO") pismem pod L. Dz. MZP/2022/710/4708. W dniu 29.11.2022 r. informacja o zgłoszeniu przedsięwzięcia została opublikowana na oficjalnej tablicy ogłoszeń Kraju Morawsko-Śląskiego. Jednocześnie w dniu 29.11.2022 r. Ministerstwo Środowiska przesłało do Rzeczypospolitej Polskiej pismo informacyjne wraz ze zgłoszeniem przedsięwzięcia w języku czeskim oraz wybranych rozdziałów w języku polskim. W przedmiotowym piśmie Ministerstwo Środowiska poinformowało stronę polską, że w ramach przedmiotowego przedsięwzięcia nie przewiduje się negatywnych oddziaływań na terytorium Polski. Do dnia 29.12.2022 r. czeska opinia publiczna, zainteresowana opinia publiczna, ZO i ZJST mogły wypowiedzieć się na temat zgłoszenia przedsięwzięcia. Łącznie 1 podmiot z ZJST, 9 podmiotów z ZO, 1 przedstawiciel zainteresowanej opinii publicznej i 6 departamentów Ministerstwa Środowiska wypowiedziało się w wyznaczonym terminie. Po upływie terminu zgłaszania uwag właściwy organ otrzymał od ZO (Urząd Wojewódzki Kraju Morawsko-Śląskiego) 1 oświadczenie z dnia 29.12.2022 r., ale podpisane elektronicznie i doręczone w dniu 30.12.2022 r.), w którym jednak nie zgłasza żadnych uwag. Uwagi nadesłane po terminie nie podlegają właściwemu organowi zgodnie z § 6 ust. 6 ustawy nie są brane pod uwagę. Oświadczenie to, wraz z oświadczeniami przesłanymi w terminie, zostało jednak przekazane zgłaszającemu do wykorzystania przy sporządzaniu dokumentacji oddziaływania na środowisko (zwanej dalej "dokumentacją" lub "dokumentacją OOS"). W dniu 29.12.2022 r. do Ministerstwa Środowiska wpłynęło pismo z Rzeczypospolitej Polskiej, w którym strona polska poinformowała MŚ, że po zapoznaniu się ze złożonymi dokumentami i po konsultacji z polskimi gremiami eksperckimi nie można wykluczyć znaczącego negatywnego oddziaływania przedmiotowego przedsięwzięcia na środowisko i zdrowie publiczne w kontekście transgranicznym, w ocenie Rzeczypospolitej Polskiej. Czeskie tłumaczenie tego oświadczenia zostało dostarczone pocztą w dniu 11.01.2023 r. W uwagach podsumowujących, w których uwzględniono uwagi 4 innych polskich podmiotów, Rzeczpospolita Polska wyraziła obawy w szczególności co do możliwego oddziaływania na wody podziemne i powierzchniowe oraz osiadania terenu na terytorium Polski, a także wskazała, że zgłoszenie przedsięwzięcia nie zawierało wystarczających informacji i analiz do zweryfikowania tych twierdzeń dotyczących braku negatywnych oddziaływań transgranicznych. Z tego względu Rzeczpospolita Polska, zgodnie z art. 3 ust. 7 Konwencji o ocenach oddziaływania na środowisko w kontekście transgranicznym (zwanej dalej "konwencją z Espoo"), art. 7 ust. 1 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/92/UE z dnia 13 grudnia 2011 r. w sprawie oceny oddziaływań wywieranych przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko, zmienionej dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/52/UE z dnia 16 kwietnia br. (zwanej dalej "dyrektywą OOS") oraz § 11 ust. 1. 1 lit. b) ustawy, wniosowała o udział w ocenie międzypaństwowej, a także o przedłużenie terminu zgłaszania uwag przez polską opinię publiczną i władze polskie o 30 dni, tj. odpowiednio do dnia 29.01. i 30.01.2023 r. Pismem z dnia 10.02.2023 r. Rzeczpospolita Polska wskazała, że nie otrzymała żadnych dodatkowych uwag w przedmiocie spornego przedsięwzięcia.

MŚ jako organ właściwy, w rozumieniu § 21 lit. c) i f) ustawy, postępowało zgodnie z postanowieniami § 7 § ust. 3 ustawy oraz kryteria postępowania wyjaśniającego wymienionego w

załączniku nr 2 do ustawy. W ocenie uwzględniono w szczególności charakter przedsięwzięcia, jakim jest kontynuacja podziemnego wydobywania i związane z tym negatywne oddziaływania, zwłaszcza w obszarze działalności wydobywczej na powierzchni terenu (osiadanie terenu, przejawy zjawisk sejsmicznych, oddziaływanie na wody powierzchniowe i podziemne, oddziaływanie na jakość powietrza, sytuację hałasu, a także oddziaływanie na elementy środowiska przyrodniczego). Na podstawie informacji przekazanych w zgłoszeniu przedsięwzięcia, wymagań i uwag zawartych w pisemnych oświadczeniach ZJST, ZO, opinii publicznej, zainteresowanej społeczności i Rzeczypospolitej Polskiej, właściwy organ stwierdził, że przedsięwzięcie "Kontynuacja działalności wydobywczej spółki OKD, a.s. Kopalnia ČSM w okresie 2024 r. – Zakończenie działalności wydobywczej" może oddziaływać na środowisko i w związku z tym podlega ocenie zgodnie z prawem, w związku z czym w dniu 14.02.2023 r. wydał wniosek o przeprowadzenie procedury kontroli L. Dz. MZP/2023/710/331.

W dniu 26.04.2023 r. dokumentacja została przekazana do Ministerstwa Środowiska wraz ze szczegółami i zakresem określonymi w załączniku nr 4 do ustawy, który został przygotowany przez Ing. Luboša Štancla (AZ GEO, s.r.o.), osobę upoważnioną zgodnie z § 19 ustawy. Składana dokumentacja sporządzana jest zgodnie z wymogami określonymi w § 8 ustawy oraz w zakresie załącznika nr 4 do ustawy. Dokumentacja ocenia, w odpowiednim zakresie i szczegółowości, oddziaływanie przedsięwzięcia na poszczególne składniki środowiska (oddziaływanie na ludność, powietrze i klimat, sytuację akustyczną, wody powierzchniowe i podziemne, użytki rolne i gleby przeznaczone do pełnienia funkcji leśnych, środowisko skalne, różnorodność biologiczną, krajobraz i charakter krajobrazu, dobra materialne i zabytki kultury) oraz na zdrowie publiczne na obszarze oddziaływania przedsięwzięcia oraz ocenia przedsięwzięcie pod względem wszystkich aspektów przewidzianych przepisami prawa. Zarówno w fazie przygotowawczej, jak i w fazie działalności wydobywczej oraz w fazie późniejszego zakończenia wydobywania, w tym likwidacji kopalni i rekultywacji przedmiotowego obszaru. Jako podstawę ekspercką do opracowania dokumentacji przygotowano szereg częściowych analiz eksperckich ukierunkowanych na szczegółową analizę i ocenę poszczególnych aspektów przedsięwzięcia w zakresie środowiska i zdrowia publicznego. Są to w szczególności Badanie dyspersji (Ing. Josef Gresl, styczeń 2023 r.), autoryzowana ocena wpływu na zdrowie publiczne (RNDr. Alexander Skácel, CSc., luty 2023), Badanie wstrząsów górniczych (Ing. Jiří Ptáček, Ph.D, grudzień 2022), Ekspertyza hydrogeologiczna (Ing. Pavel Malucha, Ph.D., styczeń 2023), Ocena spełnienia warunków OoŚ 2009 – 2020 (Ing. Luboš Štancl i Ing. Bc. Rostislav Pipek, styczeń 2023) Wstępna Ocena biologiczna (RNDr. Milan Macháček, luty 2023) oraz ocena oddziaływania na krajobraz (RNDr. Milan Macháček, luty 2023). Ekspertyzy stanowią integralną część składanej dokumentacji OoŚ i są przygotowywane przez osoby uprawnione lub posiadające kwalifikacje zawodowe. Załącznikiem do dokumentacji jest również oświadczenie właściwego organu planowania przestrzennego o przedsięwzięciu z punktu widzenia dokumentacji planowania przestrzennego oraz opinia organu ochrony przyrody zgodnie z § 45i ustawy nr 114/1992 Dz. U. Zastosowano zalecane i sprawdzone metodyki i procedury oceny oddziaływania przedsięwzięcia na poszczególne elementy środowiska.

Z przedstawionej w dokumentacji oceny oddziaływania ocenianego przedsięwzięcia na środowisko i zdrowie publiczne wynika, że realizacja przedsięwzięcia nie spowoduje powstania

nowych znaczących negatywnych oddziaływań na środowisko lub zdrowie ludności na obszarze dotkniętym oddziaływaniem. Z punktu widzenia długoterminowego oddziaływania na środowisko i zdrowie publiczne nie nastąpią zasadnicze zmiany w porównaniu z obecną sytuacją, ponieważ największe oddziaływania działalności wydobywczej w kopalni ČSM przejawiały się już w przeszłości na przedmiotowym obszarze lub oddziałują na przedmiotowym obszarze nieprzerwanie od wielu lat. Wręcz przeciwnie, w kolejnej fazie zakończenia działalności wydobywczej obecnie wpływające negatywne oddziaływania będą łagodzone, aż do stopniowego całkowitego zaniku, a teren zostanie przywrócony do stanu pierwotnego. Ułatwi to w szczególności proponowana remediacja i rekultywacja obszaru dotkniętego działalnością wydobywczą.

Z oceny oddziaływania przedsięwzięcia na zdrowie publiczne, która stanowi część dokumentacji, wynika, że zagrożenia zdrowotne spowodowane realizacją przedsięwzięcia w fazie kontynuacji działalności wydobywczej lub w fazie likwidacji zakładu górniczego nie są znaczące w porównaniu z obecnym obciążeniem środowiska, dominującym oddziaływaniem w przyszłości będzie obecne obciążenie atmosfery oraz lokalne obciążenie środowiska ruchem drogowym, które jest charakterystyczne dla wariantu zerowego i które również ustabilizuje się po realizacji danego przedsięwzięcia. Można wykluczyć transgraniczne negatywne oddziaływania przedsięwzięcia dla zdrowia publicznego.

Oddziaływanie przedsięwzięcia na powietrze i klimat jest oceniane w dokumentacji (Badanie dyspersji) jako nieistotne. W obu fazach realizacji przedsięwzięcia (Kontynuacja działalności wydobywczej oraz zakończenie działalności wydobywczej, w tym likwidacja obszaru górniczego) zgodnie z dokumentacją zostaną spełnione limity średniorocznego stężenia zanieczyszczeń NO_2 , benzenu i pyłu PM_{10} . Dopuszczalne wartości zanieczyszczenia dla średniego rocznego stężenia pyłu $\text{PM}_{2,5}$ i benzo(a)pirenu są przekroczone na obszarze dotkniętym zanieczyszczeniem, ale udział tych zanieczyszczeń jest bardzo niski i nie ma wymiernego wpływu na powstałe zanieczyszczenie powietrza. Generalnie można założyć, że obecne obciążenie emisyjne zostanie utrzymane w momencie realizacji (kontynuacji) przedsięwzięcia. Największy wpływ na poziom udziału przedsięwzięcia w zanieczyszczeniu powietrza ma eksploatacja źródeł zanieczyszczeń powierzchniowych, w szczególności linii sortowania i kruszenia oraz terenów otwartych na terenach zrehabilitowanych. Po zakończeniu działalności wydobywczej i stopniowym wygaszaniu projektów rekultywacyjnych można spodziewać się stopniowej poprawy sytuacji w zakresie ograniczenia transportu materiałów i postępującej rekultywacji biologicznej terenu. Po zakończeniu działalności wydobywczej i rozpoczęciu prac rozbiórkowych nastąpi niewielki wzrost obciążenia zanieczyszczenia powietrza cząstkami pyłu na najbliższych zamieszkałych terenach, ale będą to tylko krótkotrwałe efekty przejściowe. Jednocześnie oddziaływanie przedsięwzięcia na powietrze i sytuację klimatyczną nie przekroczy granicy państwowej, lub będzie miało jedynie niewielkie lub zupełnie nieistotne oddziaływanie transgraniczne.

Oddziaływanie przedsięwzięcia na sytuację w zakresie hałasu oceniane jest w dokumentacji (ocena hałasu) jako nieistotne. Dla fazy kontynuacji działalności wydobywczej limit higieniczny dla pracy stacjonarnych źródeł hałasu w porze dziennej zostanie osiągnięty z wystarczającym zapasem we wszystkich punktach odniesienia zlokalizowanych na najbliższym terenie mieszkalnym oraz przy obiektach chronionych w strefie zewnętrznej budynków, a dla fazy zakończenia działalności

wydobywczej limit hałasu z działalności budowlanej będzie również spełniony dużą rezerwą o określonej porze dnia w godzinach 7.00 – 21.00. W innych porach dnia i nocy hałaśliwe prace budowlane związane z realizacją przedsięwzięcia nie będą prowadzone. Jednocześnie wszystkie limity higieniczne dotyczące hałasu drogowego zostaną spełnione z dużą rezerwą. Dokumentacja nie przewiduje znaczącego wpływu przedsięwzięcia na sytuację w zakresie hałasu i przewiduje znaczne zmniejszenie zanieczyszczenia hałasem na obszarze dotkniętym hałasem po zakończeniu przedsięwzięcia. W odniesieniu do odległości od granicy państwowej transgraniczne oddziaływanie na sytuację w zakresie hałasu można ocenić jako umiarkowaną, nieuchwytną dla słuchu.

Wstrząsy górnicze, wibracje, promieniowanie i związane z nimi oddziaływanie przedsięwzięcia są nieistotne zgodnie z dokumentacją (studium oceny tąpnięć). Z przeprowadzonych analiz wynika, że ryzyko wystąpienia wysokoenergetycznych zdarzeń sejsmicznych jest stosunkowo niskie w większości przedmiotowych obszarów górniczych (ścian wydobywczych), jednak przy działalności wydobywczej niektórych części przedsięwzięcia, zwłaszcza w strefie ochronnej wyrobiska ČSM Sever, nie można jednoznacznie wykluczyć odosobnionego i losowego wystąpienia bardzo silnego zdarzenia sejsmicznego, jednak w odniesieniu do stosunkowo niewielkich obszarów działalności wydobywczej tych ścian, zjawiska te nie powinny osiągać ekstremalnych poziomów energii sejsmicznej. Te same wnioski odnoszą się do przyległej polskiej strefy przygranicznej. Nie przewiduje się znaczących negatywnych oddziaływań przedsięwzięcia w zakresie drgań. Źródłem drgań będzie jedynie ruch samochodów ciężarowych po drogach lokalnych, a drgania emitowane podczas tej czynności będą objawiać się w znacznej wielkości nie większej niż kilka metrów od miejsca powstania. W dokumentacji wykluczono również istotne negatywne oddziaływania wszystkich rozważanych rodzajów promieniowania. Wykluczone są negatywne wpływy transgraniczne w zakresie wibracji i wszystkich rodzajów promieniowania.

Oddziaływanie przedsięwzięcia na wody powierzchniowe i podziemne oraz na osiadanie terenu rozpatrywane jest w dokumentacji (Ekspertyza hydrogeologiczna) jako nieistotne. Przeprowadzona ocena wykazała, że nie wystąpią negatywne oddziaływania na płytką hydrosferę i teren w sensie zagrożenia wodnego ze względu na obecny stan i użytkowanie przedsięwzięcia. Prognoza osiadania terenu na okres 2024 r. – zakończenie działalności wydobywczej koncentruje swoje oddziaływania w miejscach, w których intensywne osiadanie terenu objawiało się już w odległej przeszłości. Wielkość osiadania w ocenianym okresie jest o rząd wielkości niższa niż osiadanie w przeszłości. Osiadanie terenu i wynikające z niego zmiany w reżimie wodnym będą widoczne tylko w Republice Czeskiej. Teoretycznie możliwe zjawisko zwiększonej infiltracji brzegu z rzeki Olše do tarasu lewobrzeżnego (i zmniejszenie przepływu wody w rzece Olše) w wyniku działalności wydobywczej jest praktycznie niezmierzone. Stopniowe zamykanie kopalni ČSM będzie oznaczało również zmniejszenie zasolenia wody w Karvinském potoce. Poprawi to jakość wody w parametrach, które są typowe dla wód kopalnianych, czyli zmniejszy się ilość chlorków, sodu, żelaza i siarczanów. O zjawisku tym świadczy obecny stopniowy spadek objętości odprowadzanej wody, a co za tym idzie również soli zawartych w recipientach. Kolejnym pozytywnym efektem będzie zakończenie wprowadzania radionuklidów do hydrosfery powierzchniowej z docelową akumulacją w osadach dennych Karvinského potoka. Z punktu widzenia oddziaływań potencjalnie negatywnych, zakończenie odprowadzania wód kopalnianych doprowadzi do zmniejszenia przepływu wód w

recypencie, a tym samym do ewentualnego wzrostu stężenia substancji nie zawartych pierwotnie w wodzie kopalnianej, takich jak substancje azotowe, zanieczyszczenia organiczne i niektóre metale ciężkie. Również ze względu na zmiany o charakterze fizykochemicznym mogą ulec zmianie warunki reakcji w wodzie. Będzie to jednak powrót do stanu naturalnego i na tym terenie zapanują pozytywne zmiany (zwłaszcza redukcja zasolenia). Zgodnie z dokumentacją zalanie terenów kopalnianych wodami kopalnianymi (zakończenie odprowadzania na powierzchnię terenu) nie spowoduje żadnych zagrożeń dla środowiska. Poprzez zakończenie odprowadzania zniknie istniejący stożek depresyjny i zostanie przywrócone nasycenie struktury detrytus w obecnie wysuszonych częściach. Oddziaływanie transgraniczne na wody podziemne jest nieznaczne, oddziaływanie transgraniczne na wody powierzchniowe w fazie kontynuacji przedsięwzięcia pozostaje na obecnym dopuszczalnym poziomie, w fazie realizacji przedsięwzięcia istniejące oddziaływanie będzie stopniowo zanikać, aż do całkowitego zaniku. Osiadanie terenu i wynikające z niego zmiany w reżimie wodnym będą widoczne tylko w Republice Czeskiej.

Oddziaływanie przedsięwzięcia na grunt oceniane jest w dokumentacji jako nieistotne. Przedsięwzięcie nie ma bezpośredniego wpływu na Fundusz Ochrony Gruntów Rolnych (FOGR) ani na grunty przeznaczone na funkcję leśną (PUPFL) i nie wymaga zajmowania gruntów. Oddziaływanie na gleby będzie jedynie pośrednie, ze względu na wywołane osiadanie terenu i związane z tym zmiany reżimu hydrologicznego na przedmiotowym obszarze. W wyniku osiadania terenu może dojść do podmoknięcia gleb, co wpłynie na ich żyzność, ale nie spowoduje konieczności zwolnienia ich z FOGR. Zmiany w reżimie hydrologicznym nie zagrażą jednak obszarom FOGR i PUPFL, które nie zostały jeszcze dotknięte, ponieważ osiadanie terenu zostanie odzwierciedlone w miejscowościach wcześniej dotkniętych intensywnym osiadaniem zgodnie z dokumentacją, a nowe osiadanie będzie tylko w rzędzie kilku procent w ramach całkowitego osiadania spowodowanego od początku działalności wydobywczej na przedmiotowym obszarze. Przedsięwzięcie nie ma oddziaływań transgranicznych dla gruntów.

Oddziaływanie przedsięwzięcia na różnorodność biologiczną (faunę, florę, ekosystemy) ocenia się w dokumentacji (ocena biologiczna) jako nieistotną. W ramach przedsięwzięcia mogą wystąpić nieznaczne niekorzystne oddziaływania związane z podkopywaniem przedmiotowego obszaru, co objawia się powstawaniem nowych basenów sedymentacyjnych lub pogłębianiem istniejących basenów sedymentacyjnych, w wyniku czego wody gruntowe unoszą się na powierzchnię terenu (podmoczenie terenu) lub ponad teren (zalanie terenu). Dokumentacja nie zakłada jednak żadnego znaczącego negatywnego oddziaływania na faunę, florę lub ekosystemy. Ze względu na odległość od granicy państwowej przedsięwzięcie nie będzie miało negatywnego transgranicznego oddziaływania na różnorodność biologiczną.

Zgodnie z dokumentacją można wykluczyć oddziaływanie przedsięwzięcia na obszary ochrony ścisłej i obszary Natura 2000. Na obszarze objętym danym przedsięwzięciem nie ma obszarów ściśle chronionych, terenów mających znaczenie dla Wspólnoty ani obszarów ptasich. Przedsięwzięcie w żaden sposób nie wpłynie na obszary ochrony ścisłej ani obszary Natura 2000 w kontekście transgranicznym.

Oddziaływanie przedsięwzięcia na krajobraz i charakter krajobrazu oceniane jest w dokumentacji (ocena oddziaływania na charakter krajobrazu) jako w większości pozytywne. Przedmiotowe przedsięwzięcie będzie miało w większości słaby wpływ na charakter krajobrazu na całym potencjalnie narażonym obszarze, przy czym nieznacznie negatywny (słaby lub lokalnie średnio silny) wpływ na drzewostany będzie trwały, a nieco negatywny (słaby) wpływ rekultywacji technicznej będzie tymczasowy i stopniowo zniknie po wdrożeniu wysokiej jakości rekultywacji biologicznej. Późniejsza rozbiórka terenu kopalni (obiekty wież i częściowo także budynki dominujące na danym obszarze) stanowi przede wszystkim efekt złagodzenia negatywnego oddziaływania tych obiektów w ponadlokalnej skali krajobrazowej (z wizualnym kontekstem na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej), co spowoduje poprawę postrzegania krajobrazu jako całości, tj. będzie oddziaływaniem pozytywnym, nawet w kontekście transgranicznym.

Oddziaływanie przedsięwzięcia na dobra materialne i zabytki kultury oceniane jest w dokumentacji jako nieistotne. Przedsięwzięcie to wpływa na dobra materialne poprzez osiadanie terenu i indukowaną aktywność sejsmiczną. W fazie kontynuacji działalności wydobywczej można spodziewać się nieznacznie negatywnego oddziaływania ze względu na osiadanie terenu, głównie na infrastrukturę transportu publicznego lub mienie należące do zgłaszającego. Negatywny wpływ przedsięwzięcia na mienie spowodowany sejsmicznością indukowaną oceniono w dokumentacji jako umiarkowany. Kontynuacja działalności wydobywczej planowana jest głównie na terenach o stosunkowo niskim ryzyku wystąpienia zdarzeń wysokoenergetycznych, jednak nie można jednoznacznie wykluczyć pojedynczych i losowych wystąpień bardzo silnych zdarzeń sejsmicznych. Nie można również wykluczyć odosobnionego niewielkiego transgranicznego oddziaływania przedsięwzięcia na mienie wywołanego sejsmicznością indukowaną, jednak powinien to być podobny poziom ryzyka jak w stanie obecnym, przy czym od 2015 r. w polskich stacjach sejsmicznych Kaczyce i Pogwizdów nie odnotowano zdarzeń sejsmicznych o większej prędkości oscylacji niż wynika to z czeskiej normy dla uszkodzeń obiektów powierzchniowych. Po zakończeniu działalności wydobywczej ryzyko i intensywność tego oddziaływania będą się stopniowo zmniejszać i ustępować. Z punktu widzenia ochrony dziedzictwa kulturowego przedsięwzięcie nie ma znaczącego negatywnego wpływu na zabytki kultury i tradycje kulturowe w miejscu lub w regionie lub na terytorium poza granicami Republiki Czeskiej. Przedsięwzięcie nie będzie miało wpływu na zabytki archeologiczne, kulturowe i architektoniczne.

Zgodnie z dokumentacją, inne potencjalne oddziaływanie przedsięwzięcia na środowisko jest również nieznaczne, umiarkowane i w pełni akceptowalne i nie przekroczy granic Republiki Czeskiej.

Znaczące negatywne oddziaływanie przedsięwzięcia "Kontynuacja działalności wydobywczej OKD, a. s., Kopalnia ČSM w okresie 2024 – zakończenie działalności wydobywczej" zostało wyłączone z dokumentacji dla wszystkich ocenianych elementów środowiska i zdrowia publicznego. Ocena przeprowadzona w żadnym parametrze nie wskazuje na możliwość długotrwałego lub stałego przekroczenia wartości dopuszczalnych określonych w odpowiednich przepisach. Bardziej szczegółowy opis oddziaływania na poszczególne elementy środowiska i zdrowia publicznego jest przedmiotem dalszej części niniejszej wiążącej opinii (Skrócona charakterystyka przewidywanego oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko i zdrowie publiczne pod względem ich wielkości i znaczenia).

Pismem z dnia 03.05.2023 r. MŚ przekazało do publikacji i uwag informację o dokumentacji ZJST i ZO oraz opublikowało dokumentację, w tym wszystkie załączniki, w systemie informacyjnym OOŚ pod kodem przedsięwzięcia MZP516. Każdy mógł przesłać pisemne oświadczenie o złożonej dokumentacji w terminie 30 dni od daty opublikowania informacji o dokumentacji na oficjalnej tablicy ogłoszeń Kraju Morawsko-Śląskiego, gdzie informacja ta została opublikowana w dniu 05.05.2023 r. W dniu 03.05.2023 r. Ministerstwo Środowiska przesłało Rzeczypospolitej Polskiej do publikacji i uwag kompletną dokumentację OOŚ w języku czeskim wraz z wybranymi rozdziałami i aneksami w języku polskim. W dniu 04.05.2023 r. strona polska wystąpiła z wnioskiem o przedłużenie terminu zgłaszania uwag o 30 dni. Termin zgłaszania uwag przez polskie organy i polską opinię publiczną upłynął zatem 05.07.2023 r.

Ministerstwo Środowiska otrzymało łącznie 11 oświadczeń od podmiotów czeskich w ustawowym terminie na przedłożenie dokumentacji, z czego 1 było oświadczeniem ZJST, 6 oświadczeniem ZO, 3 oświadczeniem departamentów Ministerstwa Środowiska i 1 oświadczeniem zainteresowanej społeczności. Do dokumentacji odniosły się poniższe podmioty: Miasto Karviná, Czeska Inspekcja Ochrony Środowiska, Wojewódzki Inspektorat Ostrava, Regionalna Stacja Higieny Kraju Morawsko-Śląskiego z siedzibą w Ostravě, Gmina Karviná, Wydział Budownictwa i Środowiska, Urząd Miasta Český Těšín, Departament Budownictwa i Środowiska, Ministerstwo Kultury Republiki Czeskiej, Ministerstwo Środowiska, Departament Adaptacji do Zmian Klimatu, Ministerstwo Środowiska, Departament Ochrony Powietrza, Ministerstwo Środowiska, Departament Administracji Państwowej IX, Ministerstwo Środowiska, Departament Energii i Ochrony Klimatu oraz stowarzyszenie obywatelskie S.O.S. Karviná z.s., które przesłało oświadczenie odmowne, ponieważ uważa, że przedłożona dokumentacja zawiera braki, zwłaszcza w zakresie niwelacyjnego pomiaru osiadania terenu, oceny ryzyka sejsmicznego, oceny skumulowanych oddziaływań zanieczyszczenia powietrza cząstkami pyłu, zanieczyszczenia cieków wodnych wodami kopalnianymi i niewystarczającego wykorzystania rekultywacji krajobrazu zbliżonego do natury. Po upływie terminu określonego w § 8 ust. 3 ustawy, właściwy organ otrzymał 3 oświadczenia (Ministerstwo Środowiska, Departament Geologii, Departament Ochrony Wód i Departament Odpadów). W przedłużonym terminie Ministerstwo Środowiska otrzymało łącznie 5 oświadczeń od zainteresowanego państwa (Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska, Departament Ocen Oddziaływania na Środowisko, Państwowy Instytut Geologiczny, Państwowe Gospodarstwo Wodne, Wójt Gminy Hažlach, Urząd Gminy Zebrzydowice). W swoich oświadczeniach strona polska zwróciła się z prośbą o przeprowadzenie konsultacji międzypaństwowych w sprawie przedmiotowego przedsięwzięcia w formie osobistego spotkania ekspertów, a także o uzupełnienie dokumentacji o inne informacje i dokumenty niezbędne z punktu widzenia strony polskiej.

Wszystkie otrzymane uwagi do dokumentacji są zinterpretowane w części V Oceny oddziaływania na środowisko (zwanej dalej "Ocena"). Wszystkie istotne wymogi wynikające z oświadczenia dotyczącego dokumentacji zostały odpowiednio uwzględnione przez autora opinii w projekcie wiążącej opinii i są włączone do niniejszej wiążącej opinii.

W dniu 15.06.2023 r. Ministerstwo Środowiska powierzyło sporządzenie ekspertyzy RNDr. Oldřichowi Vackowi CSc., osobie upoważnionej na podstawie § 19 ustawy (świadectwo kompetencji zawodowych L. Dz. 27817/4654/OPVŽP/02, rozszerzone decyzją L. Dz. MZP/2022/710/1744) i

przekazało mu wszystkie dostępne w tym czasie dokumenty dotyczące sporządzenia oceny, tj. zawiadomienie o przedsięwzięciu, otrzymane uwagi dotyczące zgłoszenia przedsięwzięcia, zakończenie postępowania wyjaśniającego, dokumentację i otrzymane oświadczenia o dokumentacji od czeskiego ZJST, ZO i czeskiej opinii publicznej. W dniu 20.07.2023 r. Ministerstwo Środowiska przekazało podmiotowi opiniującemu dodatkowe dokumenty, a mianowicie wszystkie uwagi do dokumentacji otrzymanej z Rzeczypospolitej Polskiej. W dniu 21.12.2023 r. autor opinii otrzymał od Ministerstwa Środowiska wszystkie pozostałe dokumenty niezbędne do sporządzenia opinii, tj. w szczególności wyniki konsultacji międzypaństwowych z Rzeczpospolitą Polską w sprawie przedmiotowego przedsięwzięcia, z tym dniem zaczął biec termin 60 dni na sporządzenie opinii.

W dniu 29.06.2023 r. Ministerstwo Środowiska rozesłało informację o wysłuchaniu publicznym w sprawie przedsięwzięcia, które zgodnie z zapisami § 17 ust. 1 ustawy zostało ustalone na dzień 12.07.2023 r. od godz. 15:00 w Domu Kultury w lokalizacji ČSM Sever, ponieważ otrzymało od opinii publicznej uzasadnione oświadczenie odmowne w sprawie dokumentacji OOS. Tłumaczenie symultaniczne na język polski odbywało się przez cały czas trwania wysłuchania publicznego przedsięwzięcia. Podczas wysłuchania publicznego przedstawiciel zgłaszającego przedstawił obecnym uczestnikom parametry techniczne przedsięwzięcia oraz podał powody, na podstawie których spółka podjęła decyzję o jego realizacji. Podmiot opracowujący dokumentację poinformował następnie uczestników wysłuchania publicznego o wynikach oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko i zdrowie publiczne, zarówno w fazie kontynuacji działalności wydobywczej, jak i w fazie późniejszego zakończenia wydobywania, w tym likwidacji obszaru górniczego oraz remediacji i rekultywacji terenu objętego działalnością wydobywczą. Autor opinii, RNDr. Oldřich Vacek, CSc., oświadczył, że zapoznał się z przedmiotową dokumentacją, ekspertyzami i oświadczeniami na temat dokumentacji otrzymanej od podmiotów czeskich i polskich. Stwierdził, że dokumentacja jest kompletna i może być wykorzystana w kolejnych etapach procedury OOS jako podstawa do sporządzenia ekspertyzy i wiążącej opinii. Przedstawiciele czeskiego ZJST, ZO i zainteresowanej społeczności nie zabrali głosu podczas wysłuchania publicznego. Na wysłuchaniu publicznym przedstawiciel zainteresowanego państwa, a mianowicie burmistrz gminy Hažlach, zadał tylko 2 pytania dotyczące odszkodowań za szkody górnicze oraz szczegółów dotyczących lokalizacji i postępu przyszłego wydobywania. Na pytania, o których mowa, od razu odpowiedział przedstawiciel zgłaszającego. Wysłuchanie publiczne zakończyło się o godz. 15.45. Dane dotyczące udziału i wnioski z dyskusji zostały opisane bardziej szczegółowo w protokole z wysłuchania publicznego w dniu 31.08.2023 r. pod L. Dz. MZP/2023/710/3648.

W dniu 15.08.2023 r. Ministerstwo Środowiska przesłało stronie polskiej dokumentację uzupełniającą do dokumentacji OOS wraz z odpowiedziami na poszczególne polskie wymagania oraz uwagami zgłoszonymi w języku polskim do dokumentacji OOS. W tym obszernym dokumencie znalazły się również inne załączniki (dane, mapy, tabele) dokumentujące brak istotnych negatywnych oddziaływań przedsięwzięcia na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Przygotowano dokument uzupełniający jako podstawę do konsultacji międzypaństwowych.

W dniach 14 i 15.09.2023 r. w sali konferencyjnej hotelu Jaškovská krčma, Horní Těrlicko odbyło się osobiste spotkanie ekspertów w ramach konsultacji międzypaństwowych w sprawie przedsięwzięcia na podstawie art. 5 Konwencji z Espoo. Oprócz przedstawicieli Ministerstwa

Środowiska, Zarządu Zlewni Odry, Okręgowego Urzędu Górniczego oraz zgłaszającego inwestycję, w skład delegacji czeskiej wchodził również zespół podmiotu opracowującego dokumentację OOS, czyli wysoko wykwalifikowani eksperci we wszystkich kluczowych obszarach, które były przedmiotem zainteresowania strony polskiej w ramach konsultacji międzypaństwowych, tj. w szczególności eksperci w zakresie osiadania terenu, sejsmiczności, wód powierzchniowych i podziemnych oraz opracowujący opinię. Całe spotkanie było konsekwentnie tłumaczone na język polski i czeski. Podczas szczegółowego spotkania udzielono kolejno odpowiedzi na wszystkie polskie pytania i uwagi przesłane uprzednio przez Polskę w ramach przesłanej wcześniej listy tematów do konsultacji międzypaństwowych. Ekspertki obu delegacji wymienili się dalszymi danymi i dokumentami oraz wyjaśnili niejasności w kluczowych obszarach przedsięwzięcia. W zdecydowanej większości wniosków zgłaszający dostosował się do strony polskiej i zobowiązał się do kilkakrotnego monitorowania i dalszego przekazywania danych w przyszłości. Na spotkaniu przygotowano draft oficjalnego protokołu z konsultacji międzypaństwowych, w którym osiągnięto wzajemne porozumienie co do większości proponowanych punktów. Strona polska wystąpiła jednak na spotkaniu z innym wnioskiem, wykraczającym poza zakres tematów przesłanych na konsultacje międzypaństwowe, a mianowicie w kwestii monitorowania występowania tzw. "złotych alg" *Prymnesium parvum* i związanych z nimi toksyn *prymnezyny* w akwencie Kozinec. W związku z tym zgłaszający przedsięwzięcie, we współpracy z Ministerstwem Środowiska i przedsiębiorstwem państwowym Povodí Odry, zapewnił przedmiotowe pomiary wstępne. Pobranie próbek w celu oceny obecności glonów *Prymnesium parvum* w akwencie Kozinec zostało przeprowadzone przez ekspertów z przedsiębiorstwa państwowego Povodí Odry w dniu 22.09.2023 r., a następnie przedsiębiorstwo państwowe Povodí Odry, zapewniło również ekspertyzę pobranych próbek. Biorąc pod uwagę fakt, że w Republice Czeskiej nie istnieje żadne specjalistyczne laboratorium, które zajmowałaby się badaniem i analizą *prymnezyny* w wodzie, zgłaszający zapewnił odpowiednie analizy w zagranicznym niezależnym laboratorium, a mianowicie w Uniwersytecie Medycyny Weterynaryjnej w Wiedniu. Próbkę do laboratorium w Wiedniu zostały pobrane w tym samym punkcie pomiarowym w obszarze wodnym Kozinec w dniu 18.10.2023 r. Próbkę została pobrana przez ekspertów z państwowego przedsiębiorstwa Povodí Odry, a następnie profesjonalnie zabezpieczone i jeszcze tego samego dnia dostarczone do wiedeńskiego laboratorium w celu przeprowadzenia odpowiednich badań i analiz. Specjalistyczne badania i analizy wykazały obecność *Prymnesium parvum* w ilości 12 000 org./1 ml, udowodniono również obecność toksyn *prymnezyny*. Jeśli chodzi o wartości występowania "złotych alg", były one porównywalne z liczebnością innych pospolitych gatunków fitoplanktonu. Jeśli chodzi o wartości *prymnezyny*, zastosowana metoda spektrometrii mas wykazała wartości o około 10 x niższe niż wartości referencyjne stwierdzone na rzece Odrze we Frankfurcie nad Odrą w 2022 r., w związku z czym nie oczekuje się, aby wartości te zagrażały rybnom lub środowisku. Jednak w związku z występowaniem *Prymnesium parvum* i pokrewnych *prymnezyny* na obszarze wodnym Kozinec, Ministerstwo Środowiska, zgodnie z uzgodnionym brzmieniem protokołu z konsultacji międzypaństwowych, rozpoczęło przygotowania do powołania czesko-polskiej grupy ekspertów do dalszego monitoringu. Ministerstwo Środowiska poinformowało stronę polską o powyższych faktach pismem MZP/2023/710/4085 z dnia 13.12.2023 r., którym przekazało Polsce wyniki przeprowadzonych badań i analiz oraz wspólnie uzgodnioną ostateczną wersję protokołu z konsultacji międzypaństwowych podpisanego przez szefa delegacji czeskiej. W

przedmiotowym piśmie Ministerstwo Środowiska wezwało stronę polską do wyznaczenia 2 ekspertów do powołanej czesko-polskiej grupy ekspertów w celu późniejszego monitorowania *Prymnesium parvum* i *prymnezyny* oraz zwróciło się o podpisanie protokołu z konsultacji międzypaństwowych. W dniu 18.12.2023 r. protokół z konsultacji międzypaństwowych został podpisany przez szefa polskiej delegacji. Następnie pismem z dnia 20.12.2023 r. Ministerstwo Środowiska otrzymało od polskiej strony podpisany protokół wraz z informacją o zakończeniu konsultacji międzypaństwowych na podstawie art. 5 Konwencji z Espoo. Uzgodnione ustalenia w ramach protokołu z konsultacji międzypaństwowych są wiążące zarówno dla strony czeskiej, jak i polskiej, a odpowiednie warunki zostały następnie włączone do warunków niniejszej wiążącej opinii.

W dniu 18.01.2024 r. do Ministerstwa Środowiska wpłynęła opinia sporządzona przez RNDr. Oldřicha Vacka CSc. na podstawie załącznika nr 5 do ustawy. Autor opinii zaproponował wydanie pozytywnej wiążącej opinii zawierającej łącznie 34 wiążące warunki w celu zapobiegania, wyłączenia, ograniczania lub kompensacji negatywnego oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko i zdrowie publiczne oraz w celu monitorowania i analizy oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko.

Autor opinii stwierdził, że przedłożona dokumentacja OOS została sporządzona zgodnie z wymogami określonymi w § 8 ustawy oraz w zakresie załącznika nr 4 do ustawy. Dokumentacja OOS ocenia przedsięwzięcie pod względem wszystkich aspektów przewidzianych przepisami prawa, zarówno w fazie kontynuacji działalności wydobywczej, jak i w fazie zakończenia działalności wydobywczej i likwidacji oddziaływań wydobywania. W przedłożonej dokumentacji przedsięwzięcie oceniane jest w jednym wariantcie technologicznym. Autor opinii zgadza się z wnioskami zawartymi w dokumentacji w tym sensie, że oceniane przedsięwzięcie jest dopuszczalne z punktu widzenia ochrony środowiska i zdrowia publicznego, jeżeli spełnione są warunki pozytywnej wiążącej opinii. Autor opinii rekomenduje wydanie pozytywnej opinii o przedsięwzięciu w rozumieniu przepisów prawa, na warunkach określonych w projekcie wiążącej opinii, będącej częścią opinii.

Na podstawie powyższego, dokumentacji OOS, zgłoszonych do niej uwag, wysłuchania publicznego, konsultacji międzypaństwowych oraz opinii biegłego, właściwy organ zgodził się z wnioskami z oceny i stwierdził, że negatywne oddziaływanie ocenianego przedsięwzięcia nie wykracza poza zakres przewidziany w przepisach ustawowych i innych rozporządzeniach oraz, że przedmiotowe przedsięwzięcie może być realizowane z poszanowaniem warunków niniejszej wiążącej opinii, a tym samym zgodził się wydać pozytywną wiążącą opinię.

Kwota za sporządzoną opinię w rozumieniu § 18 art. 3 ustawy została wpłacona przez zgłaszającego w dniu 02.02.2024 r.

Uzasadnienie przewidzianych warunków:

Ekspertyza zawiera łącznie 34 warunki dla fazy przygotowania, realizacji i działalności wydobywczej przedsięwzięcia, które ustalane są głównie w celu zapobiegania, wyłączenia, ograniczania lub kompensacji negatywnego oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko i zdrowie publiczne, z czego 12 warunków przewiduje obowiązek monitorowania i analizy oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko. Warunki wydania wiążącej opinii obejmowały warunki wynikające z

przedłożonej dokumentacji OOŚ, otrzymane uwagi, warunki zaproponowane przez podmiot opiniujący oraz warunki wynegocjowane w ramach konsultacji międzynarodowych. Zbiór uwarunkowań obejmował również warunki, które wynikają z procesu oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko i są ustalane w celu wyeliminowania negatywnego oddziaływania przedsięwzięcia na określone elementy środowiska. Warunki niniejszej wiążącej opinii obejmują również warunki, które precyzują lub specyfikują obowiązek prawny. Przesłanki wiążącej opinii nie obejmowały warunków, które jedynie zwracają uwagę na obowiązki wynikające z obowiązujących przepisów prawa lub nakładają obowiązek zapisany w ważnej wiążącej decyzji wydanej przez organ administracji państwowej. Warunki wiążącej opinii uwzględniają charakter danego przedsięwzięcia oraz cechy środowiska, w którym jest ono umieszczone. W określonych warunkach nacisk kładziony jest na przygotowanie przedsięwzięcia i jego faktyczną realizację. Warunek nr 15 zaproponowany przez autora opinii określał protokół z konsultacji międzypaństwowych z Rzeczpospolitą Polską. Zaproponowane przez autora opinii warunki nr 25, 31, 32, 33 i 34 zostały zmodyfikowane w taki sposób, aby wyniki przedmiotowego monitoringu były przekazywane bezpośrednio do Ministerstwa Środowiska z odpowiednim wyprzedzeniem, które następnie przekaże je Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska RP w wyznaczonych terminach zgodnie z protokołem konsultacji międzypaństwowych. Jednocześnie w warunkach nr 25 i 33 pominięto wymagania, które zgłaszający już spełnił, tj. udostępnienie wyników monitoringu w punktach pomiarowych LM-1 – LM-4 oraz odwiertu PZ-1, które zostały już przekazane stronie polskiej za pośrednictwem Ministerstwa Środowiska pismem L. Dz. MZP/2024/710/292 z dnia 18.01.2024 r. Jednocześnie doprecyzowano warunki zaproponowane w ekspertyzie, a także formalnie zmodyfikowano wszystkie warunki w niniejszej wiążącej opinii. Jednocześnie zmieniono numerację warunków nr 7, 8 i 9 tak, aby warunki te następowały po sobie w czasie.

Warunek nr 1 – określany jest przez opracowującego opinię na podstawie zalecanych działań zawartych we wstępnej ocenie biologicznej, stanowiącej integralny załącznik do dokumentacji OOŚ, w celu ograniczenia negatywnego oddziaływania przedsięwzięcia na florę, faunę i ekosystemy dotknięte realizacją przedsięwzięcia w trakcie prowadzenia działalności powierzchniowej lub działań związanych z zakończeniem działalności wydobywczej na powierzchni terenu. Ustanowienie funkcji nadzoru ekologicznego ma na celu zapewnienie profesjonalnego, niezależnego i wykwalifikowanego nadzoru nad działaniami, które mogą mieć negatywne oddziaływanie na poszczególne składniki środowiska, w szczególności na florę, faunę i ekosystemy, których stan może ulegać dynamicznym zmianom w wyniku ich naturalnego rozwoju w trakcie realizacji przedsięwzięcia, a których stan w momencie prowadzenia planowanych działań może już nie odpowiadać stanowi fauny i flory w momencie prowadzenia ocen biologicznych wykorzystywanych do przygotowania dokumentacji OOŚ i ustalenie zaleceń mających na celu zminimalizowanie oddziaływania przedsięwzięcia na te elementy środowiska. Zadaniem nadzoru ekologicznego jest profesjonalna koordynacja działań, które mogą mieć negatywny wpływ na przyrodę w zakresie jej aktualnego stanu oraz adresowanie aktualnych wyzwań ochrony przyrody w momencie realizacji interwencji w określonych lokalizacjach.

Warunek nr 2 – opiera się na zaleceniu ograniczenia negatywnego oddziaływania przedsięwzięcia na jakość powietrza podczas prac wydobywczych i wykończeniowych

zaproponowanych w dokumentacji OOS oraz w studium dyspersji, stanowiącym integralny załącznik do dokumentacji. Warunek ten opiera się na założeniu, że zapylenie można skutecznie ograniczyć poprzez ustanowienie i ścisłe przestrzeganie środków technicznych i organizacyjnych minimalizujących zapylenie na stanowiskach pracy, które są potencjalnym źródłem zapylenia. Określony warunek zapewnia opracowanie kompleksowego zestawu środków mających na celu zmniejszenie zapylenia, który zostanie zatwierdzony przez właściwy organ ochrony powietrza i zastosowany do zasad działalności wydobywczej poszczególnych stanowisk pracy, w których wystąpi zanieczyszczenie pyłem. W ramach kompleksu działań określone zostaną zdefiniowane poszczególne stopnie niekorzystnych warunków klimatycznych, które będą określone w odniesieniu do sytuacji meteorologicznej w stacji meteorologicznej Ostrawa-Poruba, której aktualne dane meteorologiczne, w tym wartości jakości powietrza, są na bieżąco publikowane. Skuteczność środków będzie regularnie oceniana i na podstawie przeprowadzonej oceny środki mogą być modyfikowane lub mogą zostać ustanowione nowe środki. Ocena skuteczności środków zostanie przekazana do Regionalnej Stacji Higieny, która jest uprawniona do określenia wykonania pomiaru kontrolnego.

Warunek nr 3 – wynika z zalecenia ograniczenia negatywnych oddziaływań przedsięwzięcia zawartego w dokumentacji, badaniu dyspersji i badaniu hałasu, które stanowią integralną część rozpatrywanej dokumentacji. Warunek ten ma na celu ograniczenie negatywnych oddziaływań przedsięwzięcia (hałas, zapylenie) emitowanych z linii recyklingu materiałów rozbiórkowych na mieszkańców do lokalizacji gmin przyległych, na katastralnym terenie których będzie przebiegać eksploatacja. Na podstawie terminowego przekazywania informacji o lokalizacji linii recyklingu, warunek ten pozwala na komunikowanie z samorządami o negatywnych oddziaływaniach przedsięwzięcia na mieszkańców gmin oraz uwzględnienie ewentualnych uwag w dokumentacji projektowej. Warunek ten dodatkowo ogranicza maksymalną wydajność linii do recyklingu w celu zminimalizowania poziomu hałasu urządzeń i nakłada obowiązek recyklingu materiału w stanie mokrym w celu zmniejszenia emisji pyłu.

Warunek nr 4 – wynika z zaleceń dotyczących ograniczenia negatywnych oddziaływań przedsięwzięcia zawartych w dokumentacji, badaniu dyspersji i badaniu hałasu, które stanowią integralną część ocenianej dokumentacji. Warunek ten ma na celu ograniczenie negatywnych oddziaływań przedsięwzięcia (hałas, pyły) potencjalnie emitowanych podczas prac rozbiórkowych, które mogłyby mieć negatywny wpływ na zdrowie publiczne w gminach znajdujących się w bezpośrednim sąsiedztwie inwestycji. Celem pracy jest weryfikacja znaczenia i oddziaływań potencjalnych negatywnych oddziaływań na środowisko i zdrowie publiczne spowodowanych rozbiórką budynków i urządzeń na terenie kopalni ČSM oraz zaproponowanie środków technicznych i techniczno-organizacyjnych mających na celu ich wyeliminowanie lub zminimalizowanie, w tym optymalizację lokalizacji linii recyklingu, na której będzie poddawany recyklingowi gruz budowlany i która jest potencjalnym źródłem hałasu oraz zanieczyszczenia powietrza substancjami zanieczyszczającymi.

Warunek nr 5 – wynika z rekomendacji ograniczenia negatywnego oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko naturalne zawartego w dokumentacji OOS oraz we wstępnej ocenie biologicznej, która stanowi integralny załącznik do dokumentacji. Warunek ten ma na celu

zapewnienie ważnych i aktualnych dokumentów z punktu widzenia ochrony przyrody i krajobrazu na potrzeby opracowania Planu Remediacji i Rekultywacji obszaru dotkniętego działalnością wydobywczą na podstawie aktualnych danych o występowaniu zwierząt objętych ŚOG, gatunków chronionych, cennych biotopów i elementów krajobrazu w czasie realizacji poszczególnych etapów dokumentacji projektowej oraz faktycznej realizacji poszczególnych działań takich jak rekultywacja, remediacja szkód górniczych, prace rekultywacyjne i rozbiórkowe o potencjalnym oddziaływaniu na środowisko, w szczególności ŚOG, gatunki i siedliska mające znaczenie dla ochrony. Warunek ten opiera się na założeniu naturalnego dynamicznego rozwoju biotopów w trakcie realizacji przedsięwzięcia, w wyniku czego ich stan może nie odpowiadać stanowi fauny i flory w momencie prowadzenia ocen biologicznych służących do przygotowania dokumentacji OOŚ. W wyniku naturalnej ewolucji siedlisk mogą wystąpić znaczące zmiany w ich zasięgu, jakości i różnorodności gatunkowej. Uwzględnienie aktualnego stanu biotopów, których dotyczy plan, pozwoli na optymalizację zaproponowanych w dokumentacji działań w celu zminimalizowania wpływu na faunę i florę oraz ekosystemy w trakcie realizacji przedsięwzięcia.

Warunek nr 6 – wynika z zalecenia ograniczenia negatywnych oddziaływań przedsięwzięcia zawartego w dokumentacji i wstępnej ocenie biologicznej, która stanowi integralny załącznik do dokumentacji podlegającej ocenie. Warunek ten ma zapewnić prowadzenie prac rekultywacyjnych i remediacyjnych zgodnie z interesami ochrony przyrody i krajobrazu już na etapie planowania. Warunek ten zakłada obowiązek uwzględniania wyników bieżących ocen biologicznych oraz aktualnych celów ochrony przyrody we wszystkich etapach przygotowywanych przedsięwzięć, takich jak rekultywacja i remediacja.

Warunek nr 7 – wynika z proponowanych działań mających na celu ograniczenie negatywnych oddziaływań przedsięwzięcia w dokumentacji OOŚ oraz Ekspertyzy hydrogeologicznej przedsięwzięcia, stanowiącej integralny załącznik do dokumentacji. W ostatnich latach podwyższony poziom radioaktywności wykryto również w wodach kopalnianych kopalni ČSM. Obecność radionuklidów w wodzie kopalnianej związana jest przede wszystkim z ich występowaniem w osnowie skalnej, a zwłaszcza w mułach węglowych. Woda kopalniana działa jedynie jako medium transportowe, które samo w sobie nie zawiera radionuklidów. Osady węglowe z domieszką skał towarzyszących osadzają się w osadach dennych recypientów wód kopalnianych. Warunek ten ma na celu zapewnienie zwiększenia gęstości sieci pobierania próbek osadów dennych w Karvinském potoce w celu monitorowania zawartości radionuklidów i zapewnienia obiektywnej oceny ich zachowania w recypencie.

Warunek nr 8 – opiera się na proponowanych działaniach w dokumentacji OOŚ, ocenie oddziaływania przedsięwzięcia na charakter krajobrazu oraz otrzymanych oświadczeniach o zgłoszeniu przedsięwzięcia, w szczególności oświadczeń Ministerstwa Kultury i Środowiska, Departamentu Administracji Państwowej IX. Z punktu widzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na charakter krajobrazu, obiekt kościoła św. Barbary stanowi istotną pozytywną dominantę krajobrazu historycznego, który ma znaczenie współdecydujące na obszarze krajobrazu oddziaływanego. Od 2012 roku kościół nie jest objęty ochroną zabytków, a także nie jest wykorzystywany jako obiekt sakralny. Budynek ma wartość przede wszystkim jako zabytek krajobrazu, historii, kultury i pamiątki, w sensie przypomnienia o wsi, która przestała istnieć w

wyniku działalności wydobywczej. Obiekt kościoła nie został usunięty w przeszłości, w przeciwieństwie do innych budynków w nieistniejącej już wiosce Louky, z powodu braku informacji o dalszym rozwoju działalności wydobywczej. W związku z kontynuacją działalności wydobywczej i spodziewanym osiadaniem terenu w rejonie kościoła na poziomie od 25 do 75 cm konieczna jest ocena ryzyka opadnięcia obiektu poniżej poziomu wód gruntowych oraz podjęcie decyzji o możliwości zachowania obiektu jako elementu współdecydującego o historycznym krajobrazie kulturowym i zabytku zanikłej wsi. W przypadku oczekiwanego opadnięcia obiektu poniżej poziomu wód gruntowych (poziom wód gruntowych podniesie się do poziomu gruntu), konieczne jest jego usunięcie.

Warunek nr 9 - opiera się na proponowanych środkach w dokumentacji OOŚ oraz Ekspertyzie hydrogeologicznej przedsięwzięcia, która stanowi integralny załącznik do dokumentacji. Warunek ten opiera się na założeniu, że ilość ścieków produkowanych przez OKD zostanie zmniejszona po zakończeniu działalności wydobywczej. W przypadku dalszego prowadzenia działalności na terenie kopalni ČSM przez firmy zewnętrzne, które są podłączone do istniejącego systemu gospodarki wodnej, zmieniają się parametry wejściowe do istniejącej oczyszczalni ścieków, co może mieć wpływ na parametry jakościowe odprowadzanych ścieków. Warunek ma na celu zapewnienie jakości oczyszczania ścieków w systemie oczyszczalni ścieków po redukcji zatrudnienia na terenie kopalni ČSM.

Warunek nr 10 - wynika z proponowanych działań mających na celu ograniczenie negatywnych oddziaływań przedsięwzięcia w dokumentacji OOŚ oraz Ekspertyzy hydrogeologicznej przedsięwzięcia, która stanowi integralny załącznik do dokumentacji. Zakończenie pompowania zasolonej wody kopalnianej po zakończeniu działalności wydobywczej w kopalni ČSM będzie oznaczało koniec zanieczyszczenia wód powierzchniowych solą, ale jednocześnie doprowadzi do zmniejszenia zawartości wody w recypencie. Udział wód kopalnianych w wieloletniej średniej zawartości wody w Karvinském potoce wynosi 45%. Zmniejszenie zawartości wody będzie zatem stanowić istotne ryzyko w zakresie zgodności z przepływami rekultywacyjnymi w Karvinském potoce. Informacje przekazane odpowiedniemu zarządcy zlewni i organowi ds. gospodarki wodnej zapewnią przestrzeń do ewentualnego szybkiego rozwiązania problemu niezgodności z przepływami rekultywacyjnymi. Warunek ten ma na celu zapewnienie terminowego rozwiązania problemu wystarczających przepływów wody w Karvinském potoce, co zapewni zgodność z przepływami rekultywacyjnymi. Zgłaszający przedsięwzięcie nie jest odpowiedzialny za zapewnienie przepływów rekultywacyjnych po zakończeniu oprowadzania wód kopalnianych.

Warunek nr 11 - wynika z protokołu konsultacji międzypaństwowych z Rzeczpospolitą Polską i został ustalony na podstawie negocjacji międzypaństwowych w sprawie przedsięwzięcia. Celem warunku jest zapewnienie minimalizacji wpływu przedsięwzięcia na tempo osiadania terenu w stosunku do terytorium Polski. W przypadku wydobycia większej ilości węgla niż przewiduje warunek, nie można już wykluczyć osiadania terenu w kierunku granicy państwowej. Eksploatacja mniejszych wolumenów umożliwi monitorowanie częściowego osiadania terenu na powierzchni terenu i stworzy warunki do przewidywania osiadania spowodowanego późniejszą eksploatacją. Warunek jest odpowiedzią na obawy wyrażone przez stronę polską.

Warunek nr 12 – wynika z proponowanych działań zawartych w dokumentacji OOŚ oraz we wstępnej ocenie biologicznej, która stanowi integralny załącznik do dokumentacji. Warunek ten ma na celu ograniczenie negatywnego wpływu realizacji przedsięwzięcia na różnorodność biologiczną na przedmiotowym obszarze poprzez prowadzenie przyjaznych dla środowiska interwencji w siedliskach zbliżonych do naturalnych oraz ochronę dzikiej fauny i flory, zwłaszcza w okresie lęgowym, na obszarze rekultywacji i remediacji terenów dotkniętych działalnością wydobywczą.

Warunek nr 13 – wynika z proponowanych działań zawartych w dokumentacji OOŚ oraz we wstępnej ocenie biologicznej, która stanowi integralny załącznik do dokumentacji. Budynki przeznaczone do rozbiórki po zakończeniu działalności wydobywczej są często alternatywnym miejscem lęgowym dla ptaków, zimowiskami czy schronieniem dla nietoperzy. W celu stworzenia przestrzeni do rozbiórki budynków należy również usunąć roślinność i drzewa rosnące poza lasem, które mogłyby zostać uszkodzone lub zniszczone w wyniku prowadzonych czynności. Warunek ten ma na celu zapewnienie ochrony dzikich zwierząt wykorzystujących budynki jako zastępcze siedliska lęgowe, ochronę zwierząt wykorzystujących roślinność jako siedlisko do rozmnażania oraz ochronę drzew rosnących poza lasem.

Warunek nr 14 – wynika z protokołu z konsultacji międzypaństwowych z Rzeczpospolitą Polską i został ustalony na podstawie międzypaństwowego rozpatrywania przedsięwzięcia. Ze względu na osiadanie terenu spowodowane działalnością wydobywczą, woda z rzeki Olše może przeniknąć na teren obszaru osiadania. Celem warunku jest ograniczenie infiltracji wody z rzeki Olše w wyniku pogłębiania się stożka depresyjnego wód gruntowych w wyniku jej oprowadzania.

Warunek nr 15 – wynika z protokołu z konsultacji międzypaństwowych z Rzeczpospolitą Polską i został ustalony na podstawie międzypaństwowego rozpatrywania przedsięwzięcia. Warunek ten ma na celu utrzymanie aktualnego limitu odprowadzania rozpuszczonych soli w recypencie odprowadzanych wód kopalnianych, nie pogorszenie parametrów określonych w decyzji o gospodarce wodnej przedmiotowej inwestycji oraz regularne informowanie strony polskiej o ilości wód kopalnianych odprowadzanych do recypienta rzeki Olše.

Warunek nr 16 – wynika z proponowanych działań zawartych w dokumentacji OOŚ oraz Ekspertyzy hydrogeologicznej przedsięwzięcia, która stanowi integralną część dokumentacji. Obie lokalizacje kopalni ČSM (Sever i Jih) nie zostały jeszcze systematycznie zbadane pod kątem występowania obciążeń środowiskowych, w przeciwieństwie do innych kopalń OKD. Warunek ten ma zapewnić wykonanie ekspertyzy hydrogeologicznej ukierunkowanej na skażenie geosrodowiska w obu lokalizacjach kopalni ČSM, a w przypadku skażenia należy ocenić je w formie analizy ryzyka starych obciążeń środowiskowych zgodnie z metodologiami obowiązującymi w czasie badania.

Warunek nr 17 – wynika z proponowanych działań zawartych w dokumentacji OOŚ oraz Ekspertyzy hydrogeologicznej przedsięwzięcia, która stanowi integralną część dokumentacji. W działalności wydobywczej stosuje się szereg substancji chemicznych szkodliwych dla wody (oleje hydrauliczne, płyny eksploatacyjne, smary itp.). Przed faktycznym zalaniem kopalni należy przeprowadzić gruntowne oczyszczenie podziemi – usunięcie (ekologiczne utylizacje) wszelkich substancji szkodliwych dla wody, które mogłyby być przyczyną późniejszego zanieczyszczenia wód kopalnianych po zalaniu podziemi wodą. Warunek ten ma na celu zapobieżenie skażeniu wód

podziemnych podczas zalewania kopalni w związku z nieprzeprowadzeniem dokładnego oczyszczania od substancji niebezpiecznych stosowanych w okresie działalności wydobywczej.

Warunek nr 18 – wynika z proponowanych działań zawartych w dokumentacji OOŚ oraz Ekspertyzie hydrogeologicznej przedsięwzięcia, która stanowi integralną część dokumentacji. Zalenie podziemnych kopalń nie jest związane tylko z kopalnią ČSM, ale jest kompleksowym rozwiązaniem procesu zalewania całego obszaru Ostravsko-Karvinský revír (OKR). Budowa rurociągu obserwacyjnego w kopalni ČSM jest częścią kompleksowego systemu rur obserwacyjnych przy wyrobiskach w OKR, który umożliwi monitorowanie poziomu wód gruntowych. Warunek jest ustalany w celu zapewnienia kontroli powstania poziomu wód podziemnych i możliwości przyszłej weryfikacji ich właściwości hydrochemicznych.

Warunek nr 19 – wynika z proponowanych działań zawartych w dokumentacji OOŚ. Kopalnia ČSM jest kopalnią gazującą, w której metan uwalnia się samoistnie. Dzięki budowie i wydobyciu kolektora gazu znaczna część zamkniętej kopalni podziemnej zostanie odgazowana w sposób kontrolowany, zmniejszając tym samym ryzyko gromadzenia się gazu pod ziemią i jego ewentualnego niekontrolowanego ulatniania się na powierzchnię. Warunek ten ma na celu zapobieganie gromadzeniu się gazu pod ziemią, ograniczenie jego niekontrolowanego ulatniania się na powierzchnię oraz ograniczenie uwalniania metanu, gazu cieplarnianego, do atmosfery.

Warunek nr 20 – wynika z proponowanych działań zawartych w dokumentacji OOŚ. Kopalnia ČSM jest kopalnią gazującą, w której metan uwalnia się samoistnie. Celem metanscreeningu jest weryfikacja gazoszczelności HDD oraz podjęcie odpowiednich działań w przypadku samoistnego ulatniania się metanu do atmosfery. Warunek ten ma na celu ograniczenie potencjalnego ulatniania się metanu do środowiska, który może powodować wybuchy pożarów w wyniku samozapłonu i przyczyniać się do emisji metanu do atmosfery.

Warunek nr 21 – wynika z proponowanych działań zawartych w dokumentacji OOŚ oraz Ekspertyzy hydrogeologicznej przedsięwzięcia, która stanowi integralną część dokumentacji. Po zakończeniu działalności wydobywczej opuszczone części kopalni zostaną oddzielone od obszarów czynnych przegrodami. Po opuszczeniu podziemi konieczne jest zapewnienie ciągłości hydraulicznej opuszczonych terenów kopalnianych. Z tego powodu konieczne jest wyposażenie przegród w rury przelewowe z syfonami, zaworami i manometrami, aby umożliwić monitorowanie warunków hydrostatycznych za przegrodami a po opuszczeniu podziemi udroźnić przegrody zamykające i tym samym połączenie hydrauliczne całego opuszczonego podziemia. Zalewanie podziemnych kopalń nie jest związane tylko z kopalnią ČSM, ale jest kompleksowym rozwiązaniem procesu zalewania całego obszaru OKR. Warunek jest określony tak, aby zapewnić połączenie hydrauliczne między opuszczonymi obszarami wydobywczymi. Ze względów bezpieczeństwa warunek ten przewiduje, że nie będzie dotyczył przegród oporowych głównych pionowych wyrobisk górniczych zasypanych niespójnym materiałem zasypowym.

Warunek nr 22 – wynika z proponowanych działań zawartych w dokumentacji OOŚ oraz z oświadczenia Ministerstwa Środowiska, Departamentu Administracji Państwowej IX. Warunek jest koncyptowany z uwzględnieniem możliwie najmniejszego negatywnego wpływu na charakter krajobrazu dotkniętego obszaru i minimalizacji wprowadzania innych obcych materiałów na i tak

już silnie narażony obszar. Jednocześnie sformułowanie warunku nie wyklucza możliwości ponownego przyszłego wykorzystania gruntu na podstawie stosownej ostatecznej decyzji, jeżeli inny interes publiczny przeważa nad interesem zagospodarowania terenu, w tym przypadku interesem ochrony krajobrazu, w postępowaniu w sprawie wydania opinii.

Warunek nr 23 – warunek wynika ze środków zaproponowanych w dokumentacji OOŚ, środków zaproponowanych w analizie "Ocena problematyki tąpnięć i aktywności sejsmicznej podczas działalności wydobywczej w kopalni ČSM w latach 2023-2025", które stanowi integralną część dokumentacji, a także z protokołu konsultacji międzypaństwowych z Rzeczpospolitą Polską, który jest wynikiem konsultacji międzypaństwowych w sprawie przedsięwzięcia. Warunek został ustanowiony w celu zapewnienia ciągłości monitorowania zdarzeń sejsmicznych wywołanych działalnością wydobywczą oraz monitorowania ich negatywnego wpływu na mienie, w tym 4 stacje sejsmologiczne w Polsce (Kaczyce, Kaczyce 2, Pogwizdów i Pogwizdów 2). Okres monitoringu do ustania negatywnych oddziaływań wydobywania został określony ze względu na możliwość rekompensaty za szkody górnicze poniesione po zakończeniu działalności wydobywczej w związku z zanikiem negatywnych oddziaływań na powierzchni. Wartość graniczna (dolna granica) zdarzenia sejsmicznego została określona na 10^4 J, co zostało wprowadzone do OKR ze względów praktycznych. Zjawiska, których obliczona energia jest wyższa niż ta granica, nazywane są "znaczącymi zdarzeniami sejsmicznymi". "Znaczące zdarzenia sejsmiczne" to zjawiska, dla których można spodziewać się oddziaływań sejsmicznych na powierzchni ziemi, tj. efektów odczuwalnych na powierzchni jako drgania. Warunek ten pozwala na zmianę wartości granicznej dla określenia znaczącego zdarzenia sejsmicznego w oparciu o negocjacje DMK. W przypadku, gdy zdarzenia sejsmiczne ustąpią wcześniej niż 5 lat po zakończeniu działalności wydobywczej, obowiązuje warunek, że pomiar aktywności sejsmicznej musi trwać co najmniej 5 lat, tj. nie może być zakończony wcześniej niż 5 lat po zakończeniu działalności wydobywczej. Czas trwania monitoringu został uzgodniony podczas konsultacji międzypaństwowych w sprawie przedsięwzięcia. W dniu 27.03.2024 r. odbyło się 25. posiedzenie DMK, na którym potwierdzono określoną w opinii wartość dopuszczalną 104 J. Jednocześnie, zgodnie z postulatem strony polskiej zawartym w protokole z konsultacji międzypaństwowych, warunek ten przewidywał zobowiązanie do kontynuowania dotychczasowej współpracy z polskim zarządcą rzeki Olše oraz usunięcia wszelkich możliwych szkód górniczych powstałych w korycie rzeki Olše i na obiektach gospodarki wodnej, pomimo tego, że w związku z przedsięwzięciem nie przewiduje się żadnych szkód górniczych na rzece Olše.

Warunek nr 24 – wynika z zaproponowanych w dokumentacji OOŚ działań oraz Ekspertyzy hydrogeologicznej przedsięwzięcia, która stanowi integralną część dokumentacji. Warunek ten ma zapewnić ciągłą kontrolę jakości wód powierzchniowych i podziemnych na obszarze objętym osiadczeniem terenu w wyniku osiadczenia terenu spowodowanego działalnością wydobywczą w ramach ocenianego przedsięwzięcia. Warunek jest ustalany w celu weryfikacji wyników monitoringu wód podziemnych i powierzchniowych na terenie składowisk odpadów wydobywczych (SOW) kopalni ČSM w odniesieniu do pobliskiego terenu rekreacyjnego Darkovské moře. Dodanie do istniejącej sieci monitoringu punktu VSv-1, który wraz z punktem V-508 będzie reprezentował lokalne tło hydrochemiczne, na które nie mają wpływu składowiska odpadów wydobywczych na obszarze

objętym przedsięwzięciem, sprawi, że wyniki dotychczas prowadzonego monitoringu będą bardziej precyzyjne.

Warunek nr 25 wynika z protokołu konsultacji międzypaństwowych z Rzeczpospolitą Polską. Warunek ten jest ustalany w celu weryfikacji wyników monitoringu wód powierzchniowych w odniesieniu do pobliskiego terenu rekreacyjnego Darkovské moře. Wyniki pomiarów składu chemicznego wody w Loucká Mlýnka za rok 2024 i lata kolejne w istniejących punktach monitoringu LM-1, LM-2, LM-3 i LM-4, a także w nowym punkcie monitoringu LM-5, które zostaną włączone do sieci monitoringu na wniosek strony polskiej, zostaną przekazane stronie polskiej za pośrednictwem Ministerstwa Środowiska zawsze w ciągu 1 miesiąca od daty ich przekazania przez organizację monitorującą.

Warunek nr 26 – wynika z protokołu z konsultacji międzypaństwowych z Rzeczpospolitą Polską i został ustanowiony w celu weryfikacji teoretycznego oddziaływania przedsięwzięcia na poziom wód podziemnych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w związku z czasowym i praktycznie niemierzalnym zjawiskiem infiltracji brzegowej wody z rzeki Olše do basenu sedymentacyjnego. W dniu 27.03.2024 r. odbyło się 25. posiedzenie DMK, na którym wyznaczono łącznie 6 obiektów (2 studnie w miejscowości Kaczyce i 4 studnie w gminie Pogwizdów), na których prowadzony będzie monitoring.

Warunek nr 27 – wynika z zaproponowanych w dokumentacji OOŚ działań oraz Ekspertyzy hydrogeologicznej przedsięwzięcia, która stanowi integralną część dokumentacji. Warunek ten ma na celu zapewnienie kontroli jakości zasolonej wody kopalnianej przed jej odprowadzeniem do Karvinského potoka oraz ocenę zmian w jej składzie chemicznym ze względu na wpływ na jakość wód i osadów w Karvinském potoce.

Warunek nr 28 – wynika z zaproponowanych w dokumentacji OOŚ działań oraz Ekspertyzy hydrogeologicznej przedsięwzięcia, która stanowi integralną część dokumentacji. Warunek zakłada rozbudowę sieci monitoringu wód powierzchniowych w celu zapewnienia regularnej kontroli składu chemicznego wód powierzchniowych na danym obszarze.

Warunek nr 29 – wynika z zaproponowanych w dokumentacji OOŚ działań oraz Ekspertyzy hydrogeologicznej przedsięwzięcia, która stanowi integralną część dokumentacji. Warunek ten ustala się w celu zapewnienia monitoringu radionuklidów w osadach dennych Karvinského potoka, których źródłem są węglowe i osady skalne zawarte w odprowadzanych wodach kopalnianych (patrz warunek nr 7). Ponieważ nie można wiarygodnie wykluczyć możliwości wypłukiwania radionuklidów i innych pierwiastków śladowych z osadów dennych po zmianie właściwości chemicznych wody w strumieniu w wyniku zakończenia odprowadzania zasolonej wody kopalnianej, wpływ wysłodzenia wody na obraz hydrochemiczny Karvinského potoka będzie dalej monitorowany. W przypadku wykrycia uwolnienia promieniotwórczości z osadów dennych Karvinského potoka, osady te muszą zostać wydobyte i zdeponowane zgodnie z decyzją Państwowego Urzędu Bezpieczeństwa Jądrowego (SÚJB). Monitorowanie zostanie zakończone na podstawie decyzji o gospodarce wodnej oraz decyzji Państwowego Urzędu Bezpieczeństwa Jądrowego (SÚJB).

Warunek nr 30 – wynika z działań zaproponowanych w dokumentacji OOŚ oraz wymagań strony polskiej wynikających z protokołu z konsultacji międzypaństwowych. Bezpośrednią konsekwencją działalności wydobywczej, która ma negatywny wpływ na mienie, jest osiadanie terenu. Jednocześnie przedsięwzięcie zakłada, że osiadanie terenu i związane z nim negatywne zjawiska nie znajdują odzwierciedlenia na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Warunkiem jest regularna ocena oddziaływania przedsięwzięcia na powierzchnię ziemi oraz terminowe zapobieganie nieprzewidzianym przejawom przedsięwzięcia na powierzchni ziemi, w szczególności terminowe zapobieganie osiadaniu terenu przekraczającego granicę państwową, poprzez zaprzestanie działalności wydobywczej, która mogłaby mieć wpływ na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Warunek nr 31 – wynika z działań zaproponowanych w dokumentacji OOŚ oraz wymagań strony polskiej wynikających z protokołu z konsultacji międzypaństwowych. Osiadanie terenu spowodowane działalnością wydobywczą nie kończy się natychmiast wraz z zaprzestaniem działalności wydobywczej, ale zanika stopniowo. Warunek ten został ustalony w celu zapewnienia odpowiednio długiego okresu monitorowania osiadania terenu po zakończeniu działalności wydobywczej oraz obiektywnego i terminowego informowania strony polskiej o wynikach monitoringu. W dniu 27.03.2024 r. odbyło się 25 posiedzenie DMC, na którym ustalono dopuszczalne odchylenie na poziomie 10 mm ze względu na niepewność pomiaru. W związku z tym warunek zostanie uznany za spełniony, gdy tylko te same wartości niwelety z dopuszczalnym odchyleniem 10 mm zostaną namierzone przez 2 kolejne lata po zakończeniu wydobywania.

Warunek nr 32 – wynika z protokołu konsultacji międzypaństwowych z Rzeczpospolitą Polską i został ustalony w celu zapewnienia terminowego i regularnego przekazywania stronie polskiej sprawozdań z bieżącego monitoringu kontrolnego w ramach oceny spełnienia warunków opinii OOŚ.

Warunek nr 33 – wynika z protokołu konsultacji międzypaństwowych z Rzeczpospolitą Polską i został ustanowiony w celu umożliwienia stronie polskiej (PIG-PIB) dostępu do odwiertu PZ-1 w gminie Pogwizdów w celu przeprowadzenia własnych, niezależnych pomiarów. Jednocześnie warunek zakłada obowiązek regularnego przekazywania wyników pomiarów stronie polskiej.

Warunek nr 34 - wynika z protokołu z konsultacji międzypaństwowych z Rzeczpospolitą Polską i został ustalony w celu zapewnienia monitorowania występowania „złoty alg” *Prymnesium parvum* w basenie sedymentacyjnym Kozinec.

W szczególności warunki te uwzględniają środki zaproponowane w dokumentacji OOŚ i odpowiadają faktom ustalonym podczas międzypaństwowej procedury OOŚ. Regulamin nie zawiera warunków i wymagań wynikających z powszechnie obowiązujących przepisów, nawet jeśli były one przedmiotem oświadczenia zainteresowanych organów. Obowiązek spełnienia takich warunków nakładają na zgłaszającego obowiązujące przepisy prawa, nie ma więc potrzeby ich wykazywać w niniejszej wiążącej opinii. W tym zakresie ramy prawne Republiki Czeskiej są wystarczające do przygotowania i działalności wydobywczej przedsięwzięcia, podczas gdy określone warunki konkretyzują inne wymagania określające sposób spełnienia wymagań prawnych lub ustanawiające inne wymagania wykraczające poza wymagania szczególnych przepisów prawnych (zgodnie z § 5 ust. 4 ustawy).

W procesie OOS ocenia się realizację przedsięwzięcia z punktu widzenia akceptowalności pod względem oddziaływania na środowisko i zdrowie publiczne. Z punktu widzenia tego aspektu nie stwierdzono istnienia tak istotnego czynnika, który uniemożliwiłby realizację przedmiotowego przedsięwzięcia z punktu widzenia właściwego organu przy przyjęciu odpowiednich warunków sformułowanych przez ZJST, ZO, zainteresowaną opinię publiczną, Rzeczpospolitą Polską i autora opinii, która stała się częścią niniejszej wiążącej opinii.

Skrócona charakterystyka przewidywanego oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko i zdrowie publiczne pod względem jego skali i znaczenia:

Przedmiotem ocenianego przedsięwzięcia jest Kontynuacja działalności wydobywczej w kopalni ČSM na istniejącym obszarze górniczym Louka od 2024 r. do późniejszego zakończenia działalności wydobywczej, w tym zamknięcia i likwidacji kopalni.

Charakterystyka oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko i ludność pod względem ich wielkości i znaczenia koncentruje się przede wszystkim na opisie i ocenie dominujących oddziaływań spowodowanych realizacją przedsięwzięcia. Bardziej szczegółowy opis oddziaływania na poszczególne składniki środowiska i zdrowia publicznego jest następujący:

Wpływ na populację i zdrowie publiczne

Można wykluczyć znaczący negatywny wpływ przedsięwzięcia na ludność i zdrowie publiczne. Ocena oddziaływania przedsięwzięcia na ludność i zdrowie publiczne została przeprowadzona w dokumentacji na podstawie odrębnej oceny "Autoryzowana ocena wpływu na zdrowie publiczne" (RNDr. Alexander Skácel, CSc., luty 2023 r.), przygotowanej przez upoważniony organ ds. oceny ryzyka zdrowotnego zgodnie z prawem w rozumieniu rozporządzenia nr 353/2004 Dz.U., które określa bardziej szczegółowe warunki uzyskania świadectwa kompetencji zawodowych w zakresie oceny wpływu na zdrowie publiczne, procedurę ich weryfikacji oraz procedurę przyznawania i cofania świadectw. Opierała się ona również na innych ekspertyzach przygotowanych jako odrębne załączniki do dokumentacji, tj. Badanie dyspersji (Ing. Josef Gresl, *osoba upoważniona do sporządzania badania dyspersji zgodnie z ustawą nr 201/2012 Dz.U., o ochronie powietrza*, styczeń 2023 r.) oraz Ocena hałasu (Ing. Josef Gresl, styczeń 2023 r.).

Ocena oddziaływania na ludność i zdrowie publiczne koncentrowana była na hałasie i emisjach zanieczyszczeń chemicznych do powietrza (substancje PM₁₀, PM_{2,5}, NO₂, benzen i benzo(a)piren) i została przeprowadzona dla wszystkich faz przedsięwzięcia.

Obliczone wartości hałasu w punktach referencyjnych zlokalizowanych w sąsiedztwie przedsięwzięcia oraz na trasach komunikacyjnych w ciągu dnia nie wykazały istotnego wzrostu hałasu na obszarach zaludnionych na terytorium Czech ani w strefie przygranicznej Polski. W przypadku najbliższego osiedla mieszkaniowego i budynków chronionych w strefie zewnętrznej budynków, wszystkie limity hałasu higienicznego będą nadal spełniane z dużą rezerwą, zarówno w fazie działalności wydobywczej, jak i w fazie zamknięcia i likwidacji obszaru górniczego.

Z punktu widzenia sytuacji zanieczyszczenia powietrza, biorąc pod uwagę obecne obciążenie atmosferyczne, realizacja przedsięwzięcia pod względem ocenianych zanieczyszczeń nie stwarza

zagrożenia dla zdrowia publicznego. Jedynymi wyjątkami w tym zakresie są krótkotrwałe stężenia pyłu i benzo(a)pirenu powodujące krótkotrwałe zanieczyszczenie powietrza. Rzeczywisty udział ocenianego przedsięwzięcia w zanieczyszczeniu powietrza w okresie likwidacji kopalni ČSM pod względem oczekiwanego wpływu modelowanych zanieczyszczeń w potencjalnie dotkniętych najbliższych zamieszkałych miejscowościach w sąsiedztwie przedsięwzięcia będzie znikomy, nie przewiduje się istotnej zmiany całkowitej emisji zanieczyszczeń powietrza na modelowanym obszarze. Udział przedsięwzięcia w emisji zanieczyszczeń będzie nieznaczny w porównaniu z wariantem zerowym, który obejmuje również oddziaływania zdrowotne obecnej i kontynuowanej działalności wydobywczej kopalni.

Na podstawie przeprowadzonej oceny w dokumentacji stwierdza się, że zagrożenia dla zdrowia spowodowane realizacją przedsięwzięcia w fazie kontynuacji działalności wydobywczej oraz w fazie likwidacji kopalni ČSM nie są znaczące w porównaniu z obecnym obciążeniem środowiska, dominującym czynnikiem w przyszłości będzie obecne obciążenie atmosfery oraz obciążenie środowiska ruchem komunalnym z ruchu na sieci drogowej, co jest charakterystyczne dla wariantu zerowego. W dokumentacji stwierdza się również, że oddziaływanie przekraczające granice Republiki Czeskiej nie ma wpływu na narażoną ludność mieszkającą po drugiej stronie granicy i jest znikome i nieistotne w obu fazach przedsięwzięcia oraz jest wiarygodnie zlokalizowane na obszarze społecznie akceptowalnego poziomu ryzyka.

Autor opinii zgadza się z oceną podaną w dokumentacji. Z punktu widzenia oddziaływania na ludność i zdrowie publiczne oceniane przedsięwzięcie można ocenić jako nieistotne i w pełni akceptowalne.

Oddziaływanie na powietrze i klimat

Można wykluczyć znaczące negatywne oddziaływanie przedsięwzięcia na jakość powietrza i klimat. Dokumentacja ocenia oddziaływanie na powietrze i klimat na podstawie badania dyspersji przygotowanego przez osobę upoważnioną zgodnie z ustawą nr 201/2012 Dz.U., o ochronie powietrza (Ing. Josef Gresl, styczeń 2023 r.). Omawiana ekspertyza stanowi odrębny załącznik do dokumentacji.

Zanieczyszczenia PM_{10} , $PM_{2,5}$, NO_2 , benzen i benzo(a)piren zostały szczegółowo ocenione jako znaczące zanieczyszczenia powietrza w dokumentacji (Badanie dyspersji). Podłoże zanieczyszczeń na obszarze dotkniętym katastrofą określono na podstawie średnich stężeń zanieczyszczenia powietrza z pięciu lat w latach 2017–2021, które uwzględniają również wpływ bieżącej działalności wydobywczej kopalni ČSM z eksploatacją związanych z nią źródeł emisji transportowych oraz stacjonarnych i obszarowych. Zgodnie z dokumentacją, limity średniorocznego stężenia NO_2 (13,6 – 15,3 $\mu\text{g}/\text{m}^3$), benzenu (1,6 – 1,8 $\mu\text{g}/\text{m}^3$) oraz cząstek pyłu PM_{10} (28,5 – 32,0 $\mu\text{g}/\text{m}^3$) będą spełnione z dużą rezerwą na obszarze oddziaływania przedmiotowego przedsięwzięcia, zarówno w fazie działalności wydobywczej przedsięwzięcia, jak i w fazie zakończenia działalności wydobywczej i likwidacji terenów górniczych. Limity maksymalnego dobowego stężenia pyłu PM_{10} będą spełnione w fazie kontynuacji działalności wydobywczej, jednak mogą zostać przekroczone na krótki czas w fazie zakończenia działalności wydobywczej z powodu prac rozbiórkowych. Dopuszczalne wartości zanieczyszczenia dla średniego rocznego stężenia $PM_{2,5}$ są przekroczone na obszarze dotkniętym

zanieczyszczeniem już w obrębie tła zanieczyszczenia ($21,7 - 23,5 \mu\text{g}/\text{m}^3$), ale wpływ przedsięwzięcia w najbliższym obszarze mieszkalnym jest bardzo umiarkowany ($0,08 \mu\text{g}\cdot\text{m}^{-3}$ wydobywanie, $0,31 \mu\text{g}\cdot\text{m}^{-3}$ zakończenie) i nie ma praktycznie mierzalnego wpływu na wynikające z tego zanieczyszczenie powietrza. W przypadku benzo(a)pirenu dopuszczalne limity emisji nie są również spełnione na poziomie tła zanieczyszczenia ($2,6 - 3,1 \text{ ng}/\text{m}^3$). Jednak obliczony udział benzo(a)pirenu w przedsięwzięciu jest dość minimalny ($0,00056 \mu\text{g}\cdot\text{m}^{-3}$ wydobywanie, $0,00091 \mu\text{g}\cdot\text{m}^{-3}$ zakończenie). Zgodnie z dokumentacją przekroczenie średniorocznego stężenia benzo(a)pirenu spowodowane jest głównie przez sektor lokalnego ogrzewania budynków mieszkalnych zimą oraz lokalnie przez niektóre źródła stacjonarne z sektora przemysłowego. Sektor transportu, który jest jedynym źródłem emisji benzo(a)pirenu w ramach przedsięwzięcia, nie ma znaczenia pod względem imisyjnego obciążenia aglomeracji Ostrava/Karviná/Frýdek-Místek.

Generalnie można założyć, że obecna emisja zanieczyszczenia powietrza zostanie utrzymana w momencie realizacji (kontynuacji) przedsięwzięcia. Największy wpływ na poziom emisji zanieczyszczeń powietrza w ramach przedsięwzięcia ma eksploatacja powierzchniowych źródeł zanieczyszczeń, w szczególności linii sortowania i kruszenia oraz otwartych przestrzeni na terenach zrehabilitowanych. Po zakończeniu działalności wydobywczej i stopniowym wygaszaniu projektów rekultywacyjnych można spodziewać się stopniowej poprawy sytuacji w zakresie ograniczenia transportu materiałów i postępującej rekultywacji biologicznej terenu. Po zakończeniu działalności wydobywczej i rozpoczęciu rozbiórki budynków nastąpi niewielki wzrost obciążenia zanieczyszczenia powietrza cząstkami pyłu na najbliższych zamieszkałych terenach, ale będą to tylko krótkotrwałe efekty przejściowe. Potencjalne emisje zanieczyszczeń stałych można skutecznie ograniczyć za pomocą proponowanych środków (w szczególności metod redukcji zapylenia), które są włączone do warunków wiążącej opinii.

Dokumentacja ocenia również oddziaływanie przedsięwzięcia na mikroklimat, mezoklimat, makroklimat i topoklimat. Z punktu widzenia oddziaływania na makroklimat rozważane są wyrzuty metanu i jego ulatnianie się do atmosfery, gdzie metan jest wykorzystywany jako gaz cieplarniany. Ulatniania się metanu do powietrza zostaną jednak maksymalnie ograniczone poprzez kontrolowane usuwanie gazów kopalnianych z terenu kopalni (tzw. odgazowanie terenów kopalnianych) z wykorzystaniem istniejącej stacji odgazowania powierzchniowego Sever. Przepompowany metan będzie następnie wykorzystywany do produkcji energii. Po zakończeniu działalności wydobywczej w fazie likwidacji kopalni gazy kopalniane będą dalej ujmowane w wyrobisku gazowym lub odpowietrznikowym, uszczelnionym kołkiem zamykającym wyrobisko. Ze względu na stałe niewielkie podciśnienie w przestrzeni pod kołkiem zamykającym wyrobisko zapobiegnie się niekontrolowanemu wydostawaniu się gazów kopalnianych na powierzchnię terenu. W wyrobiskach zostaną również umieszczone czujniki do pomiaru stężenia metanu podczas zasypywania wyrobisk górniczych. Za kolejny pośredni efekt przedsięwzięcia uważa się energetyczne wykorzystanie wydobytego węgla, którego spalanie uwolni ok. 13,8 mln ton CO_2 . Oddziaływanie na mezoklimat, mikroklimat i topoklimat jest oceniane jako tymczasowe i zostanie odzwierciedlone po zakończeniu przedsięwzięcia. Ogólnie rzecz biorąc, wpływ danego przedsięwzięcia na klimat ocenia się jako nieznaczny. Po zakończeniu działalności wydobywczej, likwidacji kopalni ČSM i zakończeniu projektów rekultywacyjnych teren będzie miał potencjał do

powrotu do stanu sprzed rozpoczęcia działalności wydobywczej. Jednocześnie oddziaływanie przedsięwzięcia na powietrze i sytuację klimatyczną nie będzie przekraczać granicy państwowej lub będzie to jedynie niewielkie lub zupełnie nieistotne oddziaływanie transgraniczne.

Autor opinii zgadza się również z częściowymi wnioskami z oceny. Oddziaływanie przedsięwzięcia na zanieczyszczenie powietrza można ocenić jako umiarkowane i w pełni akceptowalne. Oddziaływanie przedsięwzięcia na klimat można ocenić jako neutralne lub pozytywne oraz w pełni akceptowalne.

Oddziaływanie na sytuację w zakresie hałasu i ewentualnie inne cechy fizyczne i biologiczne

Można wykluczyć znaczące negatywne oddziaływanie przedsięwzięcia na sytuację w zakresie hałasu oraz wszystkie inne cechy fizyczne i biologiczne wymienione poniżej. Dokumentacja ocenia oddziaływanie na sytuację w zakresie hałasu na podstawie Badania hałasu (Ing. Josef Gresl, styczeń 2023 r.), które stanowi odrębny załącznik do dokumentacji.

Dokumentacja ocenia oddziaływania hałasu ze źródeł stacjonarnych i liniowych w fazie kontynuacji wydobywania oraz w fazie zakończenia działalności wydobywczej. Eksploatacja źródeł stacjonarnych w ramach przedsięwzięcia jest brana pod uwagę tylko w ciągu dnia. W celu oceny obciążenia hałasem punkty odniesienia do obliczeń hałasu umieszczono na terenie w pobliżu najbliższego osiedla mieszkaniowego oraz przy obiektach chronionych w strefie zewnętrznej budynków, a punkty te zlokalizowano również na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Wyniki oceny (Badanie hałasu) wskazują, że granica higieniczna dla pracy stacjonarnych źródeł hałasu w ciągu dnia wynosząca 50 dB zostanie osiągnięta we wszystkich punktach odniesienia z wystarczającym zapasem dla kontynuacji działalności wydobywczej. Obliczone wartości ciśnienia akustycznego dla najbliższego osiedla mieszkaniowego w ramach przedsięwzięcia sięgają 40,0 – 41,4 dB. Dla fazy zakończenia działalności wydobywczej limit hałasu z działalności budowlanej wynoszący 65 dB będzie również spełniony z dużą rezerwą w ustalonej porze dnia między godziną 07.00 a 21.00. W ramach przedsięwzięcia, nawet przy najmniej korzystnym połączeniu wykorzystania maszyn budowlanych podczas likwidacji terenu górniczego, poziom hałasu w najbliższych punktach odniesienia wyniesie maksymalnie 36,8 dB. W innych porach dnia i nocy hałaśliwe prace budowlane związane z realizacją przedsięwzięcia nie będą prowadzone. W czasie zasypywania wyrobisk może wystąpić niewielki wzrost hałasu na drogach dojazdowych spowodowany transportem materiału zasypowego. Poziom hałasu komunikacyjnego w fazie kontynuacji działalności wydobywczej wyniesie 22,8 – 57,7 dB w porze dziennej w punktach referencyjnych oraz 23,4 – 58,0 dB w porze dziennej w fazie zakończenia działalności wydobywczej. Jednak wszystkie limity higieniczne hałasu komunikacyjnego (55 dB na drogach klasy III i 60 dB na drogach klasy I II) będą również spełnione z rezerwą w fazie kontynuacji działalności wydobywczej oraz w fazie zakończenia działalności wydobywczej.

Dokumentacja OOS nie zakłada znaczącego oddziaływania przedsięwzięcia na sytuację w zakresie hałasu i przewiduje znaczne zmniejszenie obciążenia hałasem na obszarze dotkniętym hałasem po zakończeniu przedsięwzięcia. Jeśli chodzi o odległość od granicy państwowej, transgraniczne oddziaływania hałasu można ocenić jako umiarkowane, niedostrzegalne dla słuchu.

W ramach innych cech fizyczno-biologicznych przedsięwzięcia w dokumentacji oceniane są oddziaływania drgań, tąpnięć, zapachów oraz promieniowania jonizującego, świetlnego i elektromagnetycznego. Najbardziej znaczącym oddziaływaniem przedsięwzięcia z wyżej wymienionych cech są tąpnięcia (tzw. sejsmiczność indukowana). Dokumentacja ocenia oddziaływanie tąpnięć na podstawie ekspertyzy "Ocena problematyki tąpnięć i aktywności sejsmicznej podczas działalności wydobywczej w kopalni ČSM w latach 2023 – 2025" (Ing. Jiří Ptáček Ph.D., grudzień 2022 r.), które stanowi odrębny załącznik do dokumentacji. Zgodnie z dokumentacją, przewidywanie tąpnięć jest bardzo trudne. W celu oceny możliwego wpływu aktywności sejsmicznej na powierzchnię przeanalizowano warunki geologiczne, geomechaniczne i górnicze w rejonach 4 kry wydobywczej, na których prowadzona będzie działalność wydobywcza. Jednocześnie porównano aktywność sejsmiczną górnictwa ścianowego w podobnych warunkach geologicznych i geomechanicznych. Z przeprowadzonych analiz wynika, że ryzyko wystąpienia wysokoenergetycznych zdarzeń sejsmicznych jest stosunkowo niskie w większości dotkniętych obszarów górniczych (ścian wydobywczych), jednak nie można jednoznacznie wykluczyć odosobnionego i losowego wystąpienia bardzo silnego zdarzenia sejsmicznego podczas działalności wydobywczej niektórych części przedsięwzięcia, zwłaszcza w strefie ochronnej wyrobiska ČSM Sever, ale w odniesieniu do stosunkowo niewielkich obszarów działalności wydobywczej większości niebezpiecznych ścian zjawiska te nie powinny osiągać skrajnych wartości energii sejsmicznej. Te same wnioski dotyczą również przyległego polskiego pogranicza, a poziom ryzyka na terytorium Polski powinien być zbliżony do obecnego w aktualnej sytuacji. Od 2015 r. w polskich stacjach sejsmicznych Kaczyce i Pogwizdów nie zarejestrowano żadnych zdarzeń sejsmicznych o prędkościach wyższych niż określone dla uszkodzeń obiektów powierzchniowych. Przewidywanie źródeł sejsmiczności indukowanej, tąpnięć i wstrząsów jest bardzo skomplikowane przy obecnym poziomie wiedzy i nie jest możliwe określenie ich występowania, intensywności lub możliwych oddziaływań na powierzchni z wystarczającą dokładnością. W tym celu spółka OKD, a.s. stworzyła funkcjonalne mechanizmy wypłaty odszkodowań za szkody górnicze. Tym samym, w przypadku nieoczekiwanego stwierdzenia szkody na nieruchomości na terytorium Polski w wyniku tąpnięć, z polskim wnioskodawcą zostanie zawarta konkretna umowa o odszkodowanie za szkody górnicze. Po zakończeniu działalności wydobywczej ryzyko i intensywność tego oddziaływania będą się stopniowo zmniejszać i ustępować. Można jednak wykluczyć znaczące negatywne oddziaływanie przedsięwzięcia w zakresie tąpnięć na terenie Czech i Polski zarówno w fazie kontynuacji wydobycia, jak i po jego zakończeniu.

Nie przewiduje się znaczących negatywnych oddziaływań przedsięwzięcia w zakresie drgań. Źródłem drgań będzie jedynie ruch samochodów ciężarowych po drogach lokalnych, a drgania emitowane podczas tej czynności będą objawiać się w znacznej wielkości nie większej niż kilka metrów od miejsca pochodzenia. W dokumentacji wykluczono istotne negatywne oddziaływania wszystkich rozważanych rodzajów promieniowania. W dokumentacji stwierdza się, że w związku z eksploatacją przedsięwzięcia należy wziąć pod uwagę pewne zakłócenia świetlne, które mogą być spowodowane działaniem technologii lub ewentualnym oświetleniem terenu, a także eksploatacją samochodów na terenie terenu, jednak pod względem zanieczyszczenia świetlnego eksploatacja

przedsięwzięcia nie będzie stanowiła znaczącego zagrożenia dla środowiska na tym terenie. W planie nie przewidziano produkcji substancji zapachowych.

Autor opinii zgadza się z oceną podaną w dokumentacji. Oddziaływanie przedsięwzięcia na sytuację w zakresie hałasu oraz oddziaływania w postaci drgań, tąpnięć i zanieczyszczenia świetlnego można ocenić jako umiarkowane i w pełni akceptowalne.

Oddziaływanie na wody powierzchniowe i podziemne oraz osiadanie terenu

Można wykluczyć znaczące negatywne oddziaływanie przedsięwzięcia na wody powierzchniowe, wody gruntowe i osiadanie terenu. Ocena oddziaływania przedsięwzięcia na wody powierzchniowe i podziemne oraz osiadanie terenu została przeprowadzona w dokumentacji na podstawie odrębnej ekspertyzy hydrogeologicznej (Ing. Pavel Malucha Ph.D., *osoba upoważniona w zakresie hydrogeologii nr 1720/2003*, styczeń 2023 r.). Niniejsze opracowanie stanowi odrębny załącznik do dokumentacji.

W ramach dokumentacji (Ekspertyzy hydrogeologicznej) oceniono 4 podstawowe obszary w powiązaniu z zagadnieniami hydrogeologicznymi, gospodarką wodną i obciążeniami środowiskowymi. W szczególności jest to obszar hydrogeologii wód płytkiego obiegu, obszar górniczy, obszar gospodarki wodnej oraz obszar obciążenia ekologicznego.

Z przeprowadzonej oceny wynika, że eksploatacja kopalni ČSM w okresie 2024 – zakończenie działalności wydobywczej nie będzie miała negatywnego oddziaływania na obszar płytkiej hydrosfery i teren pod względem zagrożenia wodnego ze względu na jego obecny stan i użytkowanie. Prognozowany basen sedymentacyjny na okres 2024 r. – zakończenie działalności wydobywczej ma środek ciężkości swoich oddziaływań w miejscach, w których intensywne osiadanie terenu ujawniło się już w odległej przeszłości, a nowe osiadanie osiągnie maksymalnie 4,25 m. Z wyjątkiem stanowiska "ČSM-sever" osiadanie terenu koncentruje się w miejscach wcześniej znacznie podkopanych (nawet w miejscu "torowiska ČSM-sever" przejawiają się starsze osiadania, jednak są one marginalne i nie mają charakteru częściowego basenu sedymentacyjnego). Wielkość osiadania w ocenianym okresie jest o rząd wielkości niższa niż osiadania w przeszłości. Szczegółowa prognoza cząstkowa zmian reżimu hydrogeologicznego i hydrologicznego w związku z podkopaniem oraz oddziaływaniem tych zmian na powierzchni terenu będzie również oceniana ekspertyzami w ramach kolejnych zezwoleń na działalność wydobywczą. Osiadanie terenu i wynikające z niego zmiany w reżimie wodnym będą widoczne tylko w Republice Czeskiej. Teoretycznie możliwe zjawisko zwiększonej infiltracji brzegu z rzeki Olše na taras lewobrzeżny (i zmniejszenie przepływu wody w rzece Olše) w wyniku działalności wydobywczej jest praktycznie niezmierzone. Wszelka infiltracja brzegów jest również zjawiskiem przejściowym, ponieważ bilans wodny wyrównuje się po zbiegu rzek Loucká Mlýnka i Olše.

Wpływy zalania wodami kopalnianymi wszystkich opuszczonych obszarów górniczych na powierzchni terenu (oddziaływania na obszar górniczy) są analizowane w dokumentacji (Ekspertyza hydrogeologiczna) kompleksowo dla wszystkich zamykanych kopalń, które zapewnią dopływ wody i wolne przestrzenie do zalania. Bardziej sofistykowane rozwiązanie, obejmujące numeryczny model ogrzewania, zostało opracowane w ramach przedsięwzięcia nr TITSCBU908 Agencji Technologicznej

Republiki Czeskiej. Wyniki pokazują, że nie będzie żadnych zagrożeń środowiskowych związanych z procesem ogrzewania na samym DP Louky Kopalni ČSM. Zakończenie wyczerpywania starej wody z byłej kopalni Morcinek przez kopalnię ČSM nie będzie miało negatywnego oddziaływania na środowisko po czeskiej i polskiej stronie granicy państwowej. Poprzez zakończenie wyczerpywania zniknie istniejący stożek depresyjny i zostanie przywrócone nasycenie struktury detrytus w obecnie wysuszonych częściach. Z punktu widzenia ochrony środowiska nie przewiduje się negatywnego oddziaływania.

W obszarze gospodarki wodnej stopniowe zamykanie kopalni ČSM będzie oznaczało zmniejszenie zasolenia wody w Karvinském potoce. Poprawi to jakość wody w parametrach, które są typowe dla wód kopalnianych, czyli zmniejszy się ilość chlorków, sodu, żelaza i siarczanów. O zjawisku tym świadczy obecny stopniowy spadek objętości odprowadzanej wody, a co za tym idzie również soli zawartych w recypientach. Kolejnym pozytywnym efektem będzie zakończenie wprowadzania radionuklidów do hydrosfery powierzchniowej z docelową akumulacją w osadach dennych Karvinského potoka. Z punktu widzenia oddziaływań potencjalnie negatywnych, zakończenie odprowadzania wód kopalnianych doprowadzi do zmniejszenia przepływu wód w recypientach, a tym samym do ewentualnego wzrostu stężenia substancji nie zawartych pierwotnie w wodzie kopalnianej, takich jak substancje azotowe, zanieczyszczenia organiczne i niektóre metale ciężkie. Będzie to jednak powrót do stanu naturalnego i na tym terenie zapanują pozytywne zmiany (zwłaszcza redukcja zasolenia). Ponadto, ze względu na zmiany zasadniczego charakteru fizykochemicznego wody, warunki reakcji w wodzie mogą ulec zmianie, co może prowadzić do mobilizacji niektórych zanieczyszczeń dotychczas utrwalonych w postaci strąconej w osadach. Są to głównie radionuklidy ^{226}Ra , które wiążą się z osadzającymi się w osadach mułami węglowymi, które mogą być wypłukiwane do wód powierzchniowych Karvinského potoka po zakończeniu odprowadzania zasolonych wód. W celu ograniczenia związanych z tym negatywnych oddziaływań, prowadzony będzie regularny monitoring radionuklidów w osadach dennych, a w przypadku wykrycia promieniotwórczości z osadów dennych Karvinského potoka, osady te zostaną wydobyte i zdeponowane zgodnie z decyzją Państwowego Urzędu Bezpieczeństwa Jądrowego (SÚJB). Z dokumentacji (Ekspertyza hydrogeologiczna) wynika jednak, że nie dojdzie do wystąpienia znaczących oddziaływań na środowisko i zdrowie publiczne (również w odniesieniu do proponowanych działań).

W zakresie obciążenia ekologicznego dokumentacja ocenia w szczególności potencjał ekologiczny Karvinského potoka i rzeki Olše. Potencjał ekologiczny Karvinského potoka ocenia się jako zniszczony, a potencjał ekologiczny rzeki Olszy na odcinku, na który oddziałuje oceniane przedsięwzięcie, jako średni. W żadnym z odcinków stan chemiczny wody nie jest oceniany jako dobry. Dalsza eksploatacja kopalni ČSM nie stwarza jednak zwiększonego zagrożenia dla środowiska wodnego i skalnego, które odbiegałoby od normalnego poziomu wynikającego z charakteru i intensywności długotrwałego oddziaływania. Po zakończeniu działalności wydobywczej nastąpi likwidacja obszaru górniczego, w tym remediacja i rekultywacja, co powinno poprawić potencjał ekologiczny przedmiotowego obszaru.

Autor opinii zgadza się również z częściowymi wnioskami z oceny. Oddziaływanie przedsięwzięcia na wody podziemne i osiadanie terenu można ocenić jako nieznaczne,

oddziaływanie na wody powierzchniowe jest znaczące, ale dopuszczalne w fazie kontynuacji działalności wydobywczej, a w fazie zakończenia działalności wydobywczej będzie nieznaczne lub całkowicie neutralne. Oddziaływanie transgraniczne na wody podziemne jest nieznaczne, oddziaływanie transgraniczne na wody powierzchniowe w fazie kontynuacji przedsięwzięcia pozostaje na obecnym dopuszczalnym poziomie, w fazie realizacji przedsięwzięcia istniejące oddziaływanie będzie stopniowo zanikać, aż do całkowitego zaniku.

Oddziaływanie na gleby

Można wykluczyć znaczące negatywne oddziaływanie przedsięwzięcia na glebę. Zgodnie z dokumentacją przedsięwzięcie nie ma bezpośredniego wpływu na Fundusz Ochrony Gruntów Rolnych (FOGR) ani na grunty przeznaczone na funkcję leśną (PUPFL) i nie wymaga zajmowania gruntów. Oddziaływanie przedsięwzięcia na gleby będzie miało jedynie pośredni wpływ, a mianowicie poprzez wywołane osiadanie terenu i związane z tym zmiany w reżimie hydrologicznym na obszarze dotkniętym oddziaływaniem. W wyniku osiadania terenu może dojść do podmoczenia gleb, co wpłynie na ich żyzność, ale nie spowoduje konieczności zwolnienia ich z FOGR. Zgodnie z dokumentacją, osiadanie terenu będzie miało odzwierciedlenie w miejscowościach wcześniej dotkniętych intensywnym osiadaniem, a nowe osiadanie będzie jedynie w rzędach kilku procent w ramach całkowitego osiadania spowodowanego do tej pory od początku działalności wydobywczej na przedmiotowym obszarze. Zmiany w reżimie hydrologicznym nie zagrażą obszarom FOGR i PUPFL, które jeszcze nie zostały naruszone. W porównaniu ze stanem obecnym w dokumentacji oceniono oddziaływanie na gleby jako neutralne lub pozytywne pod względem wspierania tworzenia i rozwoju ekosystemów wodnych. Przedsięwzięcie nie ma oddziaływań transgranicznych dla gruntów.

Autor opinii zgadza się z oceną zawartą w dokumentacji, oddziaływanie przedsięwzięcia na grunty można uznać za umiarkowane i dopuszczalne.

Oddziaływanie na środowisko skalne i zasoby naturalne

Można wykluczyć znaczące negatywne oddziaływanie przedsięwzięcia na środowisko skalne i zasoby naturalne. Dokumentacja ocenia oddziaływanie przedsięwzięcia, w szczególności pod kątem oddziaływania działalności wydobywczej pokładów węgla kamiennego na warstwy nadkładowe, pod kątem deformacji warstw nadkładowych na skutek ich zapadania się w wyrobisko, pod kątem możliwości wystąpienia indukowanych zdarzeń sejsmicznych i ewentualnych obciążeń zanieczyszczeniami.

Podziemna metoda wydobycia pokładów węgla prowadzi do rozerwania leżących nad nimi warstw nadkładowych, które stopniowo zapadają się w wyrobisko. Proces ten można określić jako odkształcenie plastyczne środowiska skalnego w stropie urobku, podczas którego w zasadzie nie dochodzi do zmiany struktury i tekstury skał. Wyjątek mogą stanowić wstrząsy wywołane nagłym uwolnieniem naprężeń skumulowanych w masywie górskim, podczas których może dojść do przemieszczeń skał, w wyniku których mogą wystąpić ruchy skał nie plastycznych, przedostanie się wody do kopalni i ulatnianie się gazów kopalnianych do atmosfery. Jednak zgodnie z dokumentacją zjawiska te będą miały jedynie charakter przejściowy. Ciśnienie hydrostatyczne na większych

głębokościach prowadzi do ponownego zamknięcia dyslokacji, gdzie nie można spodziewać się wystąpienia kruszenia prowadzącego do długotrwałego ruchu wody i gazu wzdłuż zaburzonego obszaru ze względu na niewielki zakres przemieszczeń wzdłuż nich. Z punktu widzenia ryzyka skażenia środowiska skalnego zaleca się również wykonanie badań hydrogeologicznych z uwzględnieniem skażenia geosrodowiska, a w przypadku skażenia jego ocenę według aktualnych metodyk dawnego obciążenia ekologicznego. Zgodnie z dokumentacją środowisko skalne zostanie naruszone na obecnym poziomie odpowiadającym charakterowi przedsięwzięcia, a po jego zakończeniu dotychczasowe oddziaływania ustąpią, inne zasoby naturalne nie zostaną naruszone przez przedsięwzięcie. Przedsięwzięcie nie ma również transgranicznego oddziaływania na środowisko skalne i zasoby naturalne.

Autor opinii zgadza się z oceną zawartą w dokumentacji, oddziaływanie przedsięwzięcia na środowisko skalne i zasoby naturalne można uznać za umiarkowane i akceptowalne.

Oddziaływanie na różnorodność biologiczną (faunę, florę, ekosystemy), obszary ogólne i obszary ochrony ścisłej

Można wykluczyć znaczące negatywne oddziaływanie przedsięwzięcia na różnorodność biologiczną (faunę, florę, ekosystemy), obszary chronione (ÚSES, VKP) i obszary ochrony ścisłej (NP, PLA, NPR, NPP, PR, PP). Oddziaływanie przedsięwzięcia na różnorodność biologiczną (faunę, florę, ekosystemy) jest szczegółowo oceniane w dokumentacji na podstawie ekspertyzy "Ocena biologiczna (analiza wstępna) z punktu widzenia interesów ochrony przyrody" (RNDr. Milan Macháček, osoba upoważniona do przeprowadzenia oceny oddziaływań poważnej interwencji na interesy ochrony przyrody i krajobrazu zgodnie z § 45i i § 67 ustawy nr 114/1992 Dz.U., luty 2023 r.), która stanowi odrębny załącznik do dokumentacji. Omawiana ocena dotyczy również oddziaływania przedsięwzięcia na obszary chronione i obszary ochrony ścisłej zgodnie z ustawą nr 114/1992 Dz.U.

W dokumentacji (Ocena biologiczna) stwierdza się, że oddziaływanie przedsięwzięcia na florę, faunę i ekosystemy przejawia się przede wszystkim w wyniku podkopywania przedmiotowego obszaru, co przejawia się powstawaniem nowych lub pogłębianiem istniejących basenów sedymentacyjnych wyniku czego wody gruntowe wypływają na powierzchnię terenu (podtopienia obszaru) lub ponad teren (zalanie obszaru). Zjawiska te zostały scharakteryzowane w dokumentacji jako lokalne. Z punktu widzenia oddziaływania na florę należy zwrócić szczególną uwagę na zmiany w reżimie wodnym spowodowane osiadaniami terenu i zasypywaniem (gleby, odpady przerobcze itp.). W dokumentacji oceniono również zagrożenia związane z rudelizacją i rozprzestrzenianiem się obcych gatunków roślin, a w osobnej części omówiono również oddziaływanie na drzewostany. W ramach oddziaływania przedsięwzięcia na faunę dokumentacja (ocena biologiczna) zwraca szczególną uwagę na zmiany siedlisk i efekty barierowe wywołane działaniem hałasu i światła, a także oddziaływania po zakończeniu działalności wydobywczej w fazie rozbiórki terenów górniczych. Dokumentacja ocenia oddziaływanie na faunę pod względem wpływu bezpośredniego i pośredniego. Wpływ przedsięwzięcia na ekosystemy jest oceniany w odniesieniu do ÚSES, VKP i obszarów ściśle chronionych.

Realizacja przedsięwzięcia nie przewiduje istotnych negatywnych oddziaływań na faunę, florę i ekosystemy, ale mogą wystąpić oddziaływania nieznacznie niekorzystne o mniejszym stopniu istotności w wyniku częściowego zajęcia biotopów, zmian warunków wodnych lub w wyniku ingerencji w drzewostany i wyburzeń budynków na obszarze górniczym. Podczas rozbiórki może dojść do naruszenia lęgówisk ptaków w zachowanych drzewostanach na terenie kopalni ČSM i wzdłuż jej granic, w wyniku czego można spodziewać się zmniejszenia zagęszczenia populacji niektórych gatunków ptaków raczej synantropijnych. Jednak zgodnie z oceną biologiczną będzie to tylko zjawisko przejściowe i po rekultywacji terenu objętego wyburzeniami ptaki powinny stopniowo wracać na ten teren. Ewentualnym potencjalnie negatywnym oddziaływaniem będzie również ingerencja w warunki lęgowe jerzyka zwyczajnego (*Apus apus*) oraz schronienia dla nietoperzy w wyburzonych budynkach. Jednak w ramach realizacji przedsięwzięcia wszystkie te oddziaływania zostaną wyeliminowane za pomocą odpowiednich środków łagodzących (np. rozbiórka poza okresem lęgowym, ochrona zachowanych drzew, nadzór biologiczny itp.). Niewielkiego negatywnego wpływu na funkcję ekologiczno-stabilizacyjną ÚSES można spodziewać się dla lokalnego biokorytarza nr 13 wzdłuż rzeki Loucká Mlýnka w rejonie basenów sedymentacyjnych. Są to oddziaływania spowodowane wystąpieniem wód gruntowych na teren lub poszerzeniem istniejących terenów zalewowych. Na przedmiotowym obszarze nie ma specjalnie chronionego obszaru ani drzew pamiątkowych. Ze względu na odległość od granicy państwowej przedsięwzięcie nie będzie miało negatywnych oddziaływań transgranicznych dla różnorodności biologicznej ani elementów ochrony terytorialnej.

Autor opinii zgadza się z oceną zawartą w dokumentacji, oddziaływanie przedsięwzięcia na różnorodność biologiczną (faunę, florę, ekosystemy) jest dopuszczalne, nie przewiduje się oddziaływania na obszary ochrony ścisłej.

Oddziaływanie na obszary NATURA 2000

Można wykluczyć znaczące negatywne oddziaływanie przedsięwzięcia na obszary Natura 2000. Na obszarze objętym danym przedsięwzięciem nie ma terenu mającego znaczenie dla Wspólnoty ani obszaru występowania ptaków. Możliwość znaczącego negatywnego oddziaływania przedsięwzięcia na obszary Natura 2000 została wykluczona w dokumentacji opinią właściwego organu ochrony przyrody.

Autor opinii również zgadza się z oceną, a oddziaływanie przedsięwzięcia na obszary NATURA 2000 można ocenić jako neutralne.

Oddziaływanie na krajobraz i charakter krajobrazu

Można wykluczyć znaczące negatywne oddziaływanie przedsięwzięcia na krajobraz i charakter krajobrazu. Oddziaływanie przedsięwzięcia na krajobraz i charakter krajobrazu jest szczegółowo oceniane w dokumentacji na podstawie ekspertyzy "Ocena oddziaływania przedsięwzięcia na charakter krajobrazu" (RNDr. Milan Macháček, luty 2023 r.), która stanowi odrębny załącznik do dokumentacji.

Stosowane metody oceny opierają się na § 12 ustawy nr 114/1992 Dz. U. i analizują przyrodnicze, kulturowe i historyczne cechy charakteru krajobrazu w ogólnie ustalony sposób, które

są wizualnie stosowane w krajobrazie dzięki walorom estetycznym, harmonijnej skali i harmonijnym relacjom między poszczególnymi elementami i komponentami krajobrazotwórczymi. Zgodnie z oceną, przedmiotowe przedsięwzięcie będzie miało w większości słaby wpływ na charakter krajobrazowy na całym potencjalnie oddziaływanym obszarze, przy czym nieznacznie ujemne (słabe lub lokalnie średnio silne) oddziaływanie na drzewostany będzie miało charakter trwały, a nieco negatywne (słabe) oddziaływanie rekultywacji technicznej będzie miało charakter tymczasowy i będzie stopniowo ustępować po zastosowaniu jakościowej rekultywacji biologicznej. Późniejsza rozbiórka terenu kopalni (budynki wysokościowe i częściowo dominujące powierzchnią na danym obszarze) stanowi przede wszystkim efekt złagodzenia negatywnego oddziaływania tych obiektów w ponadlokalnej skali krajobrazowej (z wizualnym nałożeniem na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej), co spowoduje poprawę postrzegania krajobrazu jako całości. Realizacja przedsięwzięcia będzie więc miała ogólnie pozytywne oddziaływanie na krajobraz i charakter krajobrazu.

Autor opinii również zgadza się z powyższą oceną, a oddziaływanie przedsięwzięcia na krajobraz i charakter krajobrazu można ostatecznie ocenić jako pozytywne.

Oddziaływanie na dobra materialne i dziedzictwo kulturowe, w tym aspekty architektoniczne i archeologiczne

Można wykluczyć znaczące negatywne oddziaływanie przedsięwzięcia na dobra materialne i dziedzictwo kulturowe. Zgodnie z dokumentacją, oddziaływanie przedsięwzięcia na dobra materialne jest spowodowane osiadaniem terenu i indukowaną aktywnością sejsmiczną. W fazie kontynuacji działalności wydobywczej można spodziewać się nieznacznie negatywnych oddziaływań, głównie na infrastrukturę transportu publicznego lub mienie należące do zgłaszającego. Negatywne oddziaływanie przedsięwzięcia na dobra materialne spowodowane sejsmicznością indukowaną oceniono jako umiarkowane. Kontynuacja działalności wydobywczej planowana jest głównie na terenach o stosunkowo niskim ryzyku wystąpienia zdarzeń wysokoenergetycznych, jednak nie można jednoznacznie wykluczyć pojedynczych i losowych wystąpień bardzo silnych zdarzeń sejsmicznych. Po zakończeniu działalności wydobywczej te negatywne oddziaływania stopniowo znikną całkowicie. Oddziaływanie przedsięwzięcia na dobra materialne ocenia się zatem jako umiarkowane. Nie można wykluczyć, że transgraniczne oddziaływania przedsięwzięcia dla dóbr majątkowych spowodowane sejsmicznością indukowaną będą umiarkowane i nie można ich wykluczyć. Nie przewiduje się oddziaływania na dobra majątkowe spowodowane osiadaniem terenu z uwagi na fakt, że granica basenu sedymentacyjnego nie została przekroczona przez granicę państwa.

Z punktu widzenia ochrony dziedzictwa kulturowego przedsięwzięcie nie ma znaczącego negatywnego oddziaływania na zabytki kultury i tradycje kulturowe w miejscu lub w regionie lub na terytorium poza granicami Republiki Czeskiej. Przedsięwzięcie nie będzie miało oddziaływania na zabytki archeologiczne, kulturowe i architektoniczne.

Autor opinii również zgadza się z powyższą oceną, oddziaływanie przedsięwzięcia na dobra majątkowe można ocenić jako umiarkowane, akceptowalne, a oddziaływanie przedsięwzięcia na zabytki kultury jako zupełnie nieistotne, zerowe.

Wpływy transgraniczne

Można wykluczyć znaczące negatywne oddziaływanie przedsięwzięcia poza granicami Republiki Czeskiej.

Zakres przedmiotowego przedsięwzięcia został opracowany przez powiadamiającego w taki sposób, aby nie wystąpiły żadne negatywne oddziaływania poza granicami państwa, ale wszystkie potencjalne transgraniczne oddziaływanie przedsięwzięcia zostały jednak należycie zbadane i ocenione w dokumentacji OOS i załączonych ekspertyzach. Z punktu widzenia potencjalnych niekorzystnych oddziaływań transgranicznych w dokumentacji zwrócono uwagę na oddziaływanie na wody powierzchniowe i podziemne, osiadanie terenu oraz tąpnięcia górnicze. Jednocześnie aspekty te zostały szczegółowo omówione z Rzeczpospolitą Polską w ramach konsultacji międzypaństwowych na podstawie art. 5 Konwencji z Espoo.

Z przeprowadzonej w dokumentacji oceny oddziaływania przedsięwzięcia na wody powierzchniowe i podziemne oraz osiadanie terenu, przeprowadzonej w dokumentacji na podstawie Ekspertyzy hydrogeologicznej (Ing. Pavel Malucha, Ph.D., styczeń 2023 r.), wynika, że osiadanie terenu i wynikające z niego zmiany w reżimie hydrologicznym znajdują odzwierciedlenie tylko w Republice Czeskiej. Teoretycznie możliwe zjawisko zwiększonej infiltracji brzegowej rzeki Olše na odcinku 29,1 – 25,7 km i zmniejszenie przepływu wody w rzece Olše w związku z przedsięwzięciem jest praktycznie niemierzalne i ma charakter tymczasowy, ponieważ bilans wodny zostanie wyrównany po zbiegu rzeki Loucká Mlýnka z rzeką Olše na obszarze za Karvinským mořem. Ze względu na infiltrację lewobrzeżną nie nastąpi mierzalne obniżenie poziomu wody w rzece Olše, a wahania poziomu wody będą w przeważającej mierze zależne wyłącznie od warunków opadowo-odpływowych na danym obszarze. Zachowane zostaną zatem warunki hydrogeologiczne na prawym brzegu rzeki Olše, o czym świadczy m.in. wieloletni monitoring poziomu wód gruntowych przy otworze PZ-1 w miejscowości Pogwidzów na terenie Polski. Wyniki monitoringu potwierdzają normalną sezonową eksploatację poziomu wód gruntowych bez wpływu osiadania terenu po stronie czeskiej. W okresie 2012 – 2023 poziom wód gruntowych w otworze PZ-1 wykazywał stan ustalony i wahał się w granicach ok. 1,7 – 2,3 m p.p.t., w zależności od warunków klimatycznych i lokalnych uwarunkowań hydrosfery. Wyniki przedmiotowego monitoringu zostały przekazane stronie polskiej pismem Ministerstwa Środowiska L. Dz. MZP/2024/710/292 z dnia 18.01.2024 r.

Z Ekspertyzy hydrogeologicznej wynika również, że nie wystąpią zagrożenia środowiskowe związane z procesem zalewania opuszczonych terenów kopalnianych na obszarze górniczym kopalni ČSM oraz że zakończenie oprowadzania starej wody z byłej kopalni Morcinek przez kopalnię ČSM nie będzie miało negatywnego oddziaływania na środowisko na terytorium Czech i Polski. Poprzez zakończenie oprowadzania zniknie istniejący stożek depresyjny i zostanie przywrócone nasycenie struktury detrytusu w obecnie wysuszonych częściach. Stopniowe zamykanie kopalni ČSM, a następnie zakończenie działalności wydobywczej doprowadzi również do zmniejszenia zasolenia wód powierzchniowych, tj. ilości chlorków, sodu, żelaza i siarczanów w Karvinském potoce, co poprawi jakość wód powierzchniowych wpływających do granicznej rzeki Olše.

Autor opinii również zgodził się z tą oceną, a niniejsza wiążąca opinia określa szereg uwarunkowań mających na celu zapobieganie, wykluczanie, analizę i monitorowanie potencjalnego

oddziaływania przedsięwzięcia na wody powierzchniowe i podziemne oraz osiadanie terenu na terytorium Polski. Wiążące warunki uwzględniają polskie wymagania i uwagi zgłoszone w ramach konsultacji międzypaństwowych dotyczące przedmiotowego przedsięwzięcia i uzgodnione w protokole końcowym. W szczególności są to warunki 11, 14, 15, 25, 26, 30, 31, 32 i 33.

Z oceny oddziaływania tąpnięć, która została przeprowadzona w dokumentacji na podstawie ekspertyzy (dr Ing. Jiří Ptáček, grudzień 2022 r.), wynika, że w większości przedmiotowych obszarów górniczych (ścian wydobywczych) ryzyko wystąpienia wysokoenergetycznych zdarzeń sejsmicznych jest stosunkowo niskie i w przypadku ich sporadycznego występowania zjawiska te nie powinny osiągać skrajnych wartości energii sejsmicznej. Nadal nie można wykluczyć tąpnięć górniczych w obszarze przygranicznym Polski, jednak w przypadku pojedynczego silnego tąpnięcia, zgłaszający zainstalował już w przeszłości kilka stacji pomiarowych w miejscowościach Kaczyce i Pogwizdów na terenie Polski, które pomagają wykryć wszystkie możliwe szkody górnicze na terytorium Polski. Tym samym, w przypadku nieoczekiwanego stwierdzenia szkód na nieruchomościach na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w wyniku tąpnięć, z polskim wnioskodawcą zostanie zawarta specjalna umowa o odszkodowaniu za szkody górnicze, a wszelkie takie potencjalne szkody zostaną zrekompensowane finansowo polskim gminom i polskim obywatelom. Od 2015 r. w polskich stacjach sejsmicznych nie zarejestrowano jednak zjawisk sejsmicznych o prędkości drgań większej niż określona dla uszkodzeń obiektów powierzchniowych, natomiast poziom ryzyka tych oddziaływań w ramach przedmiotowego przedsięwzięcia będzie zbliżony do stanu obecnego, a ryzyko i intensywność tego efektu będą stopniowo zanikać po zakończeniu działalności wydobywczej. Nie przewiduje się szkód górniczych na terytorium Polski spowodowanych przedmiotowym przedsięwzięciem.

Autor opinii również zgodził się z tą oceną, a na potrzeby monitorowania aktywności sejsmicznej i jej oddziaływania na obiekty powierzchniowe w trakcie trwania działalności wydobywczej i po jej zakończeniu, w niniejszej wiążącej opinii ustalono warunek nr 23. Warunek uwzględnia polskie wymagania uzgodnione w protokole z konsultacji międzypaństwowych i przewiduje obowiązek monitorowania również 4 stacji sejsmologicznych w Polsce, przy czym ciągły monitoring i ocena aktywności sejsmicznej będzie się tam odbywała do czasu jej zaniknięcia, ale nie dłużej niż 5 lat od zakończeniu wydobycia.

Oddziaływanie przedsięwzięcia na inne komponenty środowiska i zdrowia publicznego w Rzeczypospolitej Polskiej (ludność, hałas, powietrze, gleba, fauna, flora, ekosystemy, obszary ochrony ścisłej, obszary Natura 2000, krajobraz i charakter krajobrazu itp.) zostały ocenione w dokumentacji i ekspertyzach jako nieistotne oraz niemierzalne i zostały skomentowane w poszczególnych rozdziałach dotyczących poszczególnych składników środowiska wymienionych w powyższym tekście. Strona polska nie wystąpiła z żadnymi innymi konkretnymi postulatami w tych obszarach, nawet w trakcie konsultacji międzypaństwowych. Ogólny wymóg strony polskiej dotyczący dostarczenia wyników sprawozdań z monitoringu kontrolnego dotyczących oddziaływania przedsięwzięcia został uwzględniony w warunku nr 32 niniejszej wiążącej opinii.

Poza oceną wspólnie ocenianych oddziaływań przedsięwzięcia, uwagami i komentarzami otrzymanymi przez stronę polską do zgłoszenia i dokumentacji OOS oraz uzgodnionej listy tematów

do konsultacji międzypaństwowych, strona polska postulowała na osobistym spotkaniu ekspertów w dniach 14-15.09.2023 r. zupełnie nowy wymóg monitorowania występowania tzw. "złotych alg" *Prymnesium parvum* i związanych z nimi toksyn *prymnezyny* w akwenu Kozinec. Według strony polskiej powodem tego wymogu była obawa o potencjalne zagrożenie dla jakości wód powierzchniowych i organizmów wodnych, zwłaszcza ryb w rzece Olše. Zgłaszający, we współpracy z Ministerstwem Środowiska, spełnił ten ponadstandardowy polski wymóg i zapewnił monitoring przedmiotowego obszaru oddziaływania. Następnie, w dniu 22.09.2023 r., eksperci z Przedsiębiorstwa Państwowego Povodí Odry przeprowadzili pobór próbek w celu oceny obecności złotych alg *Prymnesium parvum* w akwenu Kozinec, natomiast ocenę pobranych próbek zapewniło również Przedsiębiorstwo Państwowe Povodí Odry. Biorąc pod uwagę fakt, że w Republice Czeskiej nie istnieje żadne specjalizowane laboratorium, które zajmowałoby się badaniem i analizą *prymnezyny* w wodzie, zgłaszający zapewnił odpowiednie analizy w zagranicznym niezależnym laboratorium, a mianowicie w Uniwersytecie Medycyny Weterynaryjnej w Wiedniu. Próbkę do laboratorium w Wiedniu zostały pobrane w tym samym punkcie pomiarowym w obszarze wodnym Kozinec w dniu 18.10.2023 r. Próbkę została pobrana przez pracowników Przedsiębiorstwa Państwowego Povodí Odry, a następnie profesjonalnie zabezpieczone i jeszcze tego samego dnia dostarczone do wiedeńskiego laboratorium w celu przeprowadzenia odpowiednich badań i analiz. Przeprowadzone badania i analizy wykazały obecność *Prymnesium parvum* w ilości 12 000 org./1 ml oraz wykazano obecność toksyn *prymnezyny*. Jeśli chodzi o wartości występowania "złotych alg", były one porównywalne z liczebnością innych pospolitych gatunków fitoplanktonu. Jeśli chodzi o wartości *prymnezyny*, zastosowana metoda spektrometrii mas wykazała wartości o około 10 × niższe od wartości referencyjnych stwierdzonych podczas śmierci ryb na rzece Odrze we Frankfurcie nad Odrą w 2022 r., a zatem nie można oczekiwać, że ani ryby, ani środowisko nie będą zagrożone ze względu na wykryte wartości. Jednak w związku z występowaniem *Prymnesium parvum* i pokrewnych *prymnezyny* na obszarze wodnym Kozinec, Ministerstwo Środowiska, zgodnie z uzgodnionym brzmieniem protokołu z konsultacji międzypaństwowych, rozpoczęło przygotowania do powołania czesko-polskiej grupy ekspertów do dalszego monitoringu. Ministerstwo Środowiska poinformowało stronę polską o powyższych faktach i wynikach pismem L. Dz. MZP/2023/710/4085 z dnia 13.12.2023 r., w którym wezwało również stronę polską do wyznaczenia 2 ekspertów do tworzonej czesko-polskiej grupy eksperckiej. Pismem Dyrektora Generalnego Ochrony Środowiska znak DOA-WSzOP.500.220.2022.MGO z dnia 16.02.2024 r. Ministerstwo Środowiska otrzymało nazwiska 3 ekspertów ze strony polskiej. Następnie pismem Ministerstwa Środowiska L. Dz. MZP/2024/710/2430 z dnia 11.04.2024 r. powołano przedmiotową grupę ekspercką i zwołano pierwsze spotkanie ekspertów czesko-polskich. W celu monitorowania występowania *Prymnesium parvum* i pokrewnych *prymnezyny* w niniejszej wiążącej opinii określono warunek 34, który uwzględnia odpowiednie polskie wymagania z protokołu z konsultacji międzypaństwowych.

W dokumentacji OOS, ekspertyzach, dokumentach uzupełniających do dokumentacji, ocenie i innych dokumentach składanych na podstawie umów negocjowanych w ramach konsultacji międzypaństwowych z Rzeczpospolitą Polską na podstawie art. 5 Konwencji z Espoo wykluczono wszelkie bezpośrednio, pośrednio i związane z nimi potencjalne znaczące negatywne oddziaływania przedsięwzięcia poza granicami Republiki Czeskiej. Jednocześnie w niniejszej wiążącej opinii

określono szereg warunków w celu zapobiegania, wykluczania, analizy i monitorowania potencjalnych oddziaływań przedsięwzięcia, co zapewni brak negatywnego oddziaływania przedsięwzięcia na terytorium Polski i ludność polską przez cały okres funkcjonowania przedsięwzięcia i po jego zakończeniu. Jednocześnie spełnione zostaną wszystkie warunki wynikające z protokołu z konsultacji międzypaństwowych z Rzeczpospolitą Polską na podstawie art. 5 Konwencji z Espoo, które również zostały zawarte w niniejszej wiążącej opinii.

Inne oddziaływania – możliwość kumulacji

Skumulowane oddziaływanie przedsięwzięcia zostało szczegółowo ocenione w dokumentacji, w szczególności w rozdziale B. I. 4. (Charakter przedsięwzięcia i możliwość kumulacji z innymi przedsięwzięciami). Zgodnie z dokumentacją należy przyjąć efekty kumulatywne i synergiczne zarówno dla działalności związanej z transportem materiałów i rozbiórką, jak i dla działalności odbywającej się na przedmiotowym obszarze całkowicie niezależnie od działalności kopalni ČSM. Są to głównie działania wpływające na poziom hałasu oraz zanieczyszczenia powietrza i wody, tj. transport i dostawy dla przemysłu i rolnictwa jako elementy zanieczyszczające glebę i wodę. Z punktu widzenia oddziaływania na środowisko za najważniejszą cechę podziemnego górnictwa węgla kamiennego można uznać osiadanie terenu, które zmienia jego konfigurację, a w efekcie może również zmieniać reżim wód powierzchniowych i podziemnych. Na podstawie ww. cech w dokumentacji oceniono szereg przedsięwzięć zlokalizowanych lub planowanych w sąsiedztwie przedmiotowego przedsięwzięcia pod kątem możliwych skumulowanych oddziaływań.

Oddziaływanie wszystkich przedsięwzięć zlokalizowanych w sąsiedztwie przedmiotowego przedsięwzięcia o potencjalnie możliwym łącznym oddziaływaniu zostało ocenione w dokumentacji jako umiarkowane i w pełni dopuszczalne z łącznego punktu widzenia. Negatywne oddziaływania nie stwarzają ryzyka przekroczenia ustalonych limitów poza już istniejącymi. Autor opinii również zgadza się z tą oceną.

Z oceny przedsięwzięcia przedstawionej w dokumentacji, w tym wszystkich ekspertyz, wynika, że przedsięwzięcie "Kontynuacja działalności wydobywczej OKD, a.s. Kopalnia ČSM w okresie 2024 – zakończenie działalności wydobywczej" można ocenić jako dopuszczalną interwencję w środowisku, a faktyczna realizacja przedsięwzięcia nie oznacza pojawienia się nowych znaczących negatywnych oddziaływań na środowisko i zdrowie publiczne.

Przedsięwzięcie zostało ocenione w procesie OOS pod kątem wszystkich istotnych aspektów i oddziaływania. Przeprowadzone oceny dostarczyły wystarczających danych do podjęcia decyzji o możliwości realizacji przedsięwzięcia z punktu widzenia oddziaływania na środowisko i zdrowie publiczne.

W związku z powyższym, właściwy organ zgodził się, aby konkretne oddziaływanie na poszczególne elementy środowiska oceniać jako dopuszczalne pod względem wielkości i znaczenia. Warunki niniejszej wiążącej opinii obejmują odpowiednie uzasadnione środki mające na celu zapobieganie, eliminowanie, ograniczanie lub kompensowanie niekorzystnego oddziaływania na poszczególne elementy środowiska i zdrowia publicznego.

Ocena rozwiązania technicznego przedsięwzięcia w odniesieniu do osiągniętego poziomu wiedzy w zakresie zanieczyszczenia środowiska:

Oceniane przedsięwzięcie "Kontynuacja działalności wydobywczej spółki OKD, a.s. Kopalnia ČSM w okresie 2024 r. – zakończenie działalności wydobywczej" dzieli się na fazę kontynuacji dotychczasowej działalności wydobywczej oraz fazę zakończenia działalności wydobywczej. Przedmiotem etapu kontynuacji działalności wydobywczej jest wyczerpywanie się zasobów węgla kamiennego i związane z tym działania na terenie obszarów górniczych kopalni ČSM, takie jak transport rudy, przeróbka i sortowanie węgla, odgazowanie (wydobycie gazu kopalnianego) oraz prace rekultywacyjne i sanacyjne. Intencją jest wyczerpanie zasobów węgla kamiennego, co pociągnie za sobą zakończenie działalności wydobywczej na danym obszarze górniczym, który zostanie zamknięty po likwidacji kopalni. Z tego powodu w koncepcji górniczej zachowano dotychczas stosowany system urabiania złóż poprzez ukierunkowane wydobycie ścian od złoża do kontrolowanego zawału, które opiera się na przestrzeganiu zasad górniczych i specyficznym doświadczeniu w wydobyciu na określonym obszarze górniczym. Ważną cechą tej metody jest to, że jej zastosowanie w najmniejszym stopniu przyczynia się do kumulacji naprężeń w masywie górkim powodujących wstrząsy górnicze. W pokładach grubszych niż 4,5 m utrzymane będzie wydobycie w chodnikach bez podsadzki. Sposób deponowania odpadów przerobczych oraz remediacja oddziaływań negatywnego oddziaływania działalności wydobywczej na krajobraz i inne oddziaływania elementów środowiska prowadzony jest również w oparciu o sprawdzone technologie i procedury, które mają na celu minimalizację oddziaływań przedsięwzięcia. Po zakończeniu wydobycia węgla kamiennego wszystkie negatywne oddziaływania działalności wydobywczej na obszarze objętym przedsięwzięciem będą stopniowo ustępować.

Faza zakończenia działalności wydobywczej stanowi bowiem fizyczną likwidację zakładu górniczego, polegającą na zasypaniu wyrobisk górniczych prowadzących na powierzchnię i usunięciu zbędnych obiektów powierzchniowych. Rozwiązanie techniczne likwidacji wyrobisk górniczych zostało zaprojektowane zgodnie z rozporządzeniami Czeskiego Urzędu Górniczego nr 104/1998 Dz. U., o racjonalnym użytkowaniu złóż wyłącznych, o zezwoleniach i zgłaszaniu w zakresie działalności wydobywczej oraz o zgłaszaniu w zakresie działalności wydobywczej prowadzonej w sposób górniczy i nr 52/1997 Dz.U., ustanawiającym wymagania w celu zapewnienia bezpieczeństwa i higieny pracy oraz bezpieczeństwa działalności wydobywczej podczas likwidacji głównych wyrobisk górniczych oraz Ustawą Czeskiej Rady Narodowej nr 61/1988 Dz.U., w sprawie działalności wydobywczej, materiałów wybuchowych i Państwowej Administracji Górniczej.

Oceniane przedsięwzięcie stanowi praktycznie sprawdzoną koncepcję realizowaną przez długi czas na przedmiotowym obszarze górniczym i praktycznie w całym regionie Ostravsko-Karvinském i odpowiada osiągniętemu poziomowi wiedzy w zakresie oddziaływania na środowisko i zdrowie publiczne.

W opinii podmiotu opracowującego opinię rozwiązanie techniczne przedsięwzięcia na potrzeby procesu OOS jest dostatecznie opisane w dokumentacji i spełnia wymagania dotyczące ochrony

środowiska i zdrowia ludności. Rozwiązanie techniczne odpowiada osiągniętemu poziomowi wiedzy w zakresie zanieczyszczenia środowiska.

Właściwy organ zgodził się z opinią podmiotu opracowującego opinię i stwierdził, że rozwiązanie techniczne przedsięwzięcia jest wystarczająco opisane w odniesieniu do osiągniętego poziomu wiedzy, a oceniane przedsięwzięcie może być realizowane z zachowaniem określonych warunków.

Klasyfikacja wariantów (jeżeli zostały złożone) pod względem oddziaływania na środowisko:

Oceniane przedsięwzięcie "Kontynuacja działalności wydobywczej spółki OKD, a.s. Kopalnia ČSM w okresie 2024 – zakończenie działalności wydobywczej" jest rozpatrywana pod względem oddziaływania na zdrowie publiczne i środowisko tylko w jednym wariantcie. Głównym powodem jednowariantowego rozwiązania planu jest fakt, że przedsięwzięcie zakłada kontynuację już prowadzonej działalności wydobywczej na zatwierdzonych obszarach górniczych kopalni ČSM oraz na chronionym obszarze złożowym czeskiej części Zagłębia Górnośląskiego. Lokalizacja przedsięwzięcia jest zatem uzależniona od lokalizacji istniejących obszarów górniczych (złóż węgla kamiennego) oraz obecności istniejącej działalności wydobywczej i zobowiązań realizacyjnych, w tym odpowiedniej infrastruktury. Pojemność przedsięwzięcia jest zaprojektowana zgodnie z wymogami ustawy nr 44/1988 Dz.U., Ustawa o górnictwie, tak aby odkryte złożo było w pełni i ekonomicznie eksploatowane, z uwzględnieniem istnienia innych interesów publicznych na przedmiotowym obszarze.

Z punktu widzenia długofalowych oddziaływań dla środowiska i zdrowia publicznego przedstawiony wariant w kontekście kontynuacji działalności wydobywczej nie ma istotnego wpływu na zmianę obecnej sytuacji, gdyż największe oddziaływania działalności wydobywczej (zwłaszcza osiadanie terenu oraz oddziaływanie na wody powierzchniowe i podziemne) występowały już w przeszłości na obszarze objętym tym wydobyciem. Przedstawiony wariant w pełni uwzględnia potrzeby likwidacji wyrobisk górniczych i przywrócenia przedmiotowego obszaru do stanu pierwotnego, naturalnego lub zbliżonego do naturalnego zgodnie z obowiązkami prawnymi i obowiązującymi przepisami Republiki Czeskiej.

W dokumentacji zgłaszający podał główne powody, które doprowadziły do wyboru przedłożonego wariantu rozwiązania projektowego, stwierdzając, że oceniane rozwiązanie jest zgodne z tezami polityki surowcowej i energetycznej państwa oraz uwzględnia obowiązki i wymagania prawne Republiki Czeskiej. Tym samym zgłaszający w wystarczającym stopniu poradził sobie z wymogiem prawa określonym w pkt B.I. 5 załącznika nr 4 do ustawy.

Odniesienie do oświadczeń w dokumentacji:

Właściwy organ otrzymał opublikowaną dokumentację w terminie określonym w § 8 ust. 3 ustawy, łącznie 11 oświadczeń, z czego 1 oświadczenie zostało złożone przez DÚSC (ZJST) (Miasto statutowe Karviná), 6 oświadczeń zainteresowanych organów (Czeska Inspekcja Ochrony Środowiska, Wojewódzki Inspektorat Ostrava, Regionalna Stacja Higieny Kraju Morawsko-Śląskiego z siedzibą w Ostravě, Gmina Karviná, Wydział Budownictwa i Środowiska, Urząd Miejski

Český Těšín, Departament Budownictwa i Środowiska, Ministerstwo Kultury, Ministerstwo Środowiska, Departament Administracji Państwowej IX (*uwaga: obecnie Departament Administracji Państwowej V, oddział Ostrava*), 3 oświadczenia departamentów Ministerstwa Środowiska (Departament Adaptacji do Zmian Klimatu, Departament Ochrony Powietrza, Departament Energii i Ochrony Klimatu) i 1 oświadczenie opinii publicznej (S.O.S. Karviná, z.s.). W przedłużonym terminie 60 dni właściwy organ otrzymał 5 oświadczeń od zainteresowanego państwa (Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska, Departament Ocen Oddziaływania na Środowisko, Państwowy Instytut Geologiczny, Państwowe Gospodarstwo Wodne, Wójt Gminy Hažlach, Urząd Gminy Zebrzydowice). Po upływie terminu, o którym mowa w art. 8 ust. 3 ustawy, właściwy organ otrzymał 3 oświadczenia (Ministerstwo Środowiska, Departament Geologii, Departament Ochrony Wód i Departament Odpadów). Oświadczenia te nie zawierają żadnych zasadniczych uwag, które mogłyby mieć wpływ na akceptację lub jej brak na realizację przedsięwzięcia z punktu widzenia jego oddziaływania na środowisko (Departament Geologii i Departament Ochrony Wód nie poczyniły żadnych uwag w swoich oświadczeniach, Departament Odpadów zastosował wymagania dotyczące określenia listy odpadów i klasyfikacji odpadów w dokumentacji oraz dodania informacji o inwentaryzacji budynków pod kątem występowania azbestu). W odniesieniu do oświadczeń złożonych po terminie właściwy organ na podstawie § 8 ust. 3 ustawy nie bierze ich pod uwagę, ale wypowiedzi te zostały przesłane do autora opinii, który również odniósł się do nich w opinii. W poniższych punktach właściwy organ przedstawia główne oświadczenia otrzymane na podstawie otrzymanych oświadczeń. Wszystkie uwagi do oświadczeń są szczegółowo opisane w ekspertyzie, w tym ich szczegółowe omówienie (patrz Rozdział V raportu – Odniesienie się do wszystkich otrzymanych oświadczeń do dokumentacji).

Statutowe Miasto Karviná zgadza się z dokumentacją pod warunkiem spełnienia wszystkich warunków określonych w rozdziale D.IV dokumentacji (charakterystyka i oczekiwany efekt proponowanych środków mających na celu zapobieganie, eliminowanie i ograniczanie wszelkich znaczących negatywnych oddziaływań na środowisko i zdrowie publiczne oraz opis kompensacji, jeśli to możliwe, w odniesieniu do przedsięwzięcia lub środki monitorowania możliwego negatywnego oddziaływania na środowisko, które odnoszą się do fazy budowy i działalności wydobywczej przedsięwzięcia).

Czeska Inspekcja Ochrony Środowiska, Regionalny Inspektorat Ostrava nie ma większych uwag do dokumentacji. W ramach warunków przygotowania, realizacji i eksploatacji przedsięwzięcia wymaga on włączenia wymogu przeprowadzenia badania w okresie wegetacji, zapewnienia nadzoru biologicznego w ramach realizacji poszczególnych etapów przedsięwzięcia oraz wdrożenia i przestrzegania środków zaproponowanych w dokumentacji w rozdziale D.IV.

Wojewódzki Urząd ds. Zdrowia Publicznego Kraju Morawsko-Śląskiego z siedzibą w Ostravě, jako organ ochrony zdrowia publicznego, stwierdza, że dokumentacja w wystarczającym stopniu ocenia oddziaływanie przedsięwzięcia na zdrowie ludzi i środowisko oraz uznaje plan za dopuszczalny.

Urząd Miasta Karviná, Departament Budownictwa i Środowiska, oświadcza w ramach swoich kompetencji zgodnie z ustawą nr 114/1992 Dz.U. i ustawą nr 20/1987 Dz.U. Czeskiej Narodowej

Rady Państwowej Opieki nad Zabytkami, że przedsięwzięcie może zostać zrealizowane pod warunkiem przestrzegania środków zaproponowanych w dokumentacji. Z punktu widzenia swoich kompetencji na podstawie ustawy nr 183/2006 Dz.U., o zagospodarowaniu przestrzennym i prawie budowlanym (ustawa o budownictwie) stwierdza, że wydał oświadczenie w sprawie przedmiotowego przedsięwzięcia, które stanowi załącznik do dokumentacji, a ponieważ nie nastąpiła zmiana decydujących faktów, oświadczenie to jest nadal aktualne. Z punktu widzenia swoich kompetencji w ramach innych aktów prawnych nie zgłasza uwag do dokumentacji.

Urząd Miejski Český Těšín, Wydział Budownictwa i Środowiska nie zgłasza uwag do dokumentacji.

Ministerstwo Kultury wymaga, aby wykaz cech kulturowych obszaru został uzupełniony o kolejne budynki objęte ochroną zabytków. Jednocześnie wskazuje, że w latach 2021–2022 sporządzono dokumentację i ocenę kopalń w części regionu Karvína, a konkretnym wynikiem tych badań był wybór budynków do konserwacji i ochrony zabytków. Ministerstwo Kultury wymaga również włączenia do dokumentacji informacji o szeregu stanowisk archeologicznych na szerszym obszarze przedmiotowego przedsięwzięcia, wpisanych do Państwowej Listy Archeologicznej Republiki Czeskiej. W przypadku odnalezienia któregoś z tych elementów archeologicznych na przedmiotowym obszarze, wymaga analizy tych elementów w formie badań archeologicznych, a w przypadku zidentyfikowanego zagrożenia następnie zleca przeprowadzenie ratowniczych badań archeologicznych.

Ministerstwo Środowiska, Departament Administracji Państwowej IX (V) nie ma większych uwag do dokumentacji i uważa przedsięwzięcie za możliwe do zaakceptowania, jednak wymaga uwzględnienia jednego konkretnego warunku w pozytywnej wiążącej opinii.

Ministerstwo Środowiska, Departament Adaptacji do Zmian Klimatu nie zgłasza żadnych uwag do dokumentacji.

Ministerstwo Środowiska, Departament Ochrony Powietrza, uważa przedsięwzięcie za możliwe do zaakceptowania pomimo pewnego ryzyka krótkotrwałego wzrostu zapylenia, pod warunkiem ścisłego przestrzegania środków wsparcia zawartych w środkach wsparcia Programu Poprawy Jakości Powietrza dla linii recyklingu (zgodnie z propozycjami podmiotu zajmującego się badaniem dyspersji).

Ministerstwo Środowiska, Departament Energii i Ochrony Klimatu nie zgłasza żadnych uwag do dokumentacji.

S.O.S. Karviná, z. s. uważa, że dokumentacja jest wadliwa i składa odmowną opinię w sprawie przedmiotowego przedsięwzięcia. W swoim oświadczeniu ma zastrzeżenia, że wobec braku wystarczających pomiarów niwelacyjnych nie jest możliwe dokładne określenie skumulowanego oddziaływania przedsięwzięcia na osiadanie terenu za pomocą modeli matematycznych, a oddziaływania przedsięwzięcia mogą być w rzeczywistości gorsze niż wskazane w dokumentacji. Zwraca również uwagę, że w przedsięwzięciu nie oceniono w wystarczającym stopniu ryzyka wystąpienia zdarzeń sejsmicznych podczas wydobywania w rejonie 5. bloku elektrowni pomocniczej Darkov oraz w obszarach 2. a i 2. B kry wydobywczej w kopalni ČSM, ryzyka kolejnego osunięcia

się ziemi oraz ryzyka wpływu na warte miliardy koron przedsięwzięcie EDEN w miejscowości Lipiny, w tym na dalszy rozwój obszaru Karvinského moře. Ponadto wyraża również obiekcje, że łączne oddziaływania przedsięwzięcia w zakresie zanieczyszczenia powietrza nie zostały wystarczająco ocenione i że w tej dziedzinie zaproponowano niewystarczające środki kompensujące. Także zwraca uwagę, że przedmiotowe przedsięwzięcie powoduje znaczne zanieczyszczenie cieków wodnych solami kopalnianymi oraz że dokumentacja nie zawiera wystarczającej oceny wpływu stężenia metali ciężkich, w tym baru i strontu, w pobliżu ujęć wód kopalnianych. Zwraca również uwagę, że w dokumentacji nie położono wystarczającego nacisku na rekultywację zbliżoną do naturalnej. Nie zgadza się z realizacją przedsięwzięcia i uważa, że będzie ono miało znaczące negatywne oddziaływanie na środowisko.

Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska, Departament Ocen Oddziaływania na Środowisko zwraca uwagę, że wnioski zawarte w dokumentacji nie są, w ocenie strony polskiej, poparte odpowiednią metodologią i przedstawiają wyniki analiz jedynie w sposób bardzo ogólny. Z tego powodu nie jest możliwe zweryfikowanie twierdzenia, że oddziaływanie przedsięwzięcia na osiadanie terenu oraz na wody powierzchniowe i podziemne na terytorium Polski będzie minimalne i nieznaczne. W ocenie strony polskiej argumentacja zawarta w dokumentacji jest niedopuszczalna i strona polska domaga się uzupełnienia dokumentacji o niezbędne dane i informacje, a także przeprowadzenie konsultacji międzypaństwowych w sprawie przedmiotowego przedsięwzięcia. W swoich uwagach uszczegóławia spostrzeżenia otrzymane przez inne polskie podmioty.

W swoich uwagach Państwowy Instytut Geologiczny ma zastrzeżenia, że strona czeska nie przedstawiła wystarczających dokumentów, na podstawie których można by zweryfikować twierdzenia zawarte w dokumentacji i wskazuje, że ewentualnego osiadania terenu można spodziewać się również na terytorium Polski i w związku z tym zwraca się o przedłożenie dodatkowych dokumentów. Stwierdza również, że na terytorium Polski można spodziewać się wzmożonej aktywności sejsmicznej o ekstremalnych wartościach zdarzeń sejsmicznych, w związku z czym konieczne jest kontynuowanie monitorowania aktywności sejsmicznej i jej wpływu na obiekty powierzchniowe nawet po zakończeniu działalności wydobywczej. Zwraca również uwagę na możliwe zasolenie wód Odry i Olše w związku z odprowadzaniem wód kopalnianych oraz wpływem na stan jednolitych części wód powierzchniowych i podziemnych. Również zauważa, że w przedłożonych dokumentach brakuje pewnych konkretnych informacji.

W swoich obserwacjach Państwowe Gospodarstwo Wodne zwraca uwagę na rozbieżności w zakresie osiadania terenu na terytorium Polski oraz wielkości osiadania. Wyraża obawy, że spośród 22 bloków górniczych tylko 2 z nich zostały poddane ekspertyzie pod kątem ewentualnego negatywnego oddziaływania na system hydrogeologiczny oraz że w dokumentacji brakuje kompleksowej oceny oddziaływania wydobycia na środowisko. Ma również zastrzeżenia, że dokumentacja nie precyzuje, gdzie, w jakich złożach i na jakich głębokościach będzie prowadzona dalsza eksploatacja i kiedy dokładnie wydobycie zostanie zakończone. Zwraca również uwagę na możliwy negatywny wpływ odprowadzania wód kopalnianych na ilość i jakość wód powierzchniowych. Ponadto w dokumentacji brakuje prognozowanej ilości i bardziej szczegółowego opisu odprowadzanych wód kopalnianych, analizy oddziaływań dodatkowego obniżenia poziomu wód podziemnych na jednolite części wód oraz analizy wpływu wód zasolonych na jakość i stan

rzeki Olše i innych wód powierzchniowych. Zwraca również uwagę na konieczność określenia i wyjaśnienia oddziaływań związanych z zakończeniem odwadniania, w tym zmian przepływu wód w strumieniach w zlewni Olše oraz zmian stężenia rozpuszczonych substancji chemicznych w wodach, również na terytorium Polski. Zwraca również uwagę na wykryte uszkodzenia zabezpieczenia brzegów rzeki Olše na poziomie 28+255 km spowodowane nierównościami terenu, osiadaniem terenu i wstrząsami wysokoenergetycznymi. W dokumentacji brakuje również informacji dotyczących zagadnień związanych z zasięgiem stożka depresyjnego na głębokości od 800 do 1 400 m, oddziaływania na jednolitą część wód nr GW6000155 przeznaczoną do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności oraz oddziaływania na zbiorniki wodne w fazie zakończenia działalności wydobywczej i likwidacji przedsięwzięcia. Stwierdza ponadto, że planowana eksploatacja powinna być prowadzona w sposób minimalizujący jej oddziaływanie na powierzchnię terenu, regulacja biegu rzeki Olše powinna być konsultowana z Państwowym Zarządem Gospodarki Wodnej Wody Polskie w Gliwicach, zgłaszający powinien monitorować stan koryta rzeki Olše w okresie planowanego wydobycia oraz co najmniej rok po jego zakończeniu oraz usuwać wszelkie szkody w rzece Olše na własny koszt. Zgłaszający powinien zapewnić hydrogeologiczny i hydrochemiczny monitoring wód podziemnych i powierzchniowych wraz z dokumentacją pomiarów osiadania terenu oraz utrzymać lub poprawić stan jednolitych części wód RW6000411453 i GW6000155.

Wójt Gminy Hażlach zwraca szczególną uwagę na zagrożenia związane ze znaczącymi zdarzeniami sejsmicznymi i zauważa, że eksploatacja złóż w strefie przygranicznej spowodowała już kilka poważnych wstrząsów na terenie gminy Kaczyce (część gminy Zebrzydowice) i gminy Pogwizdów (część gminy Hażlach), które doprowadziły do uszkodzeń budynków. W związku z tym zgłasza wymaganie obowiązkowego stałego informowania dwustronnej międzyrządowej komisji ds. współpracy w zakresie działalności wydobywczej złóż węgla kamiennego w rejonie wspólnej granicy polsko-czeskiej o kolejnych działaniach wydobywczych.

Urząd Gminy Zebrzydowice zwraca również uwagę na możliwość wystąpienia bardzo silnego zjawiska sejsmologicznego, w którym mogą zostać przekroczone wartości graniczne dla najniższego poziomu uszkodzeń obiektów powierzchniowych. Przypuszcza się, że oddziaływania wstrząsów mogą sięgać poza granicę państwową Republiki Czeskiej i mogą dotrzeć również do obszaru przygranicznego wsi Kaczyce. W związku z tym domaga się, aby działalność wydobywcza była nadal nadzorowana przez dwustronną międzyrządową komisję ds. współpracy w zakresie wydobywania złóż węgla kamiennego w rejonie wspólnej granicy polsko-czeskiej. Apeluje również o takie ustalenie warunków środowiskowych, aby w jak największym stopniu chronić mieszkańców terenów przygranicznych gminy Kaczyce.

Odpowiednie wymogi i uwagi zawarte w oświadczeniach zostały wzięte pod uwagę przy formułowaniu treści niniejszej wiążącej opinii. Oddziaływanie na poszczególne elementy środowiska i zdrowia publicznego jest oceniane w dokumentacji i w ekspertyzie jako dopuszczalne. Uwagi zawarte w oświadczeniach zostały szczegółowo omówione w opinii biegłego w rozdziale V (Zestawienie wszystkich otrzymanych uwag dotyczących dokumentacji). Poniższe ustępy podsumowują rozstrzygnięcie głównych oświadczeń dotyczących dokumentacji.

Odnosząc się do oświadczenia Miasta Karvina, autor opinii stwierdza, że warunki określone w rozdziale D.IV dokumentacji zostały włączone do warunków przedsięwzięcia zgodnej wiążącej opinii.

Odnosząc się do oświadczenia Czeskiej Inspekcji Ochrony Środowiska, Wojewódzkiego Inspektoratu Ostrava, autor opinii stwierdza, że wszystkie środki zawarte w dokumentacji zostały włączone do warunków przedsięwzięcia zgodnej wiążącej opinii, w tym włączenie instytutu nadzoru ekologicznego nad przedsięwzięciem.

Autor opinii nie komentuje wypowiedzi Wojewódzkiej Stacji Higieny Kraju Morawsko-Śląskiego z siedzibą w Ostravě, która jest bez komentarza.

Odnosząc się do oświadczenia Urzędu Miasta Karviná, Departamentu Budownictwa i Środowiska, autor opinii stwierdza, że wszystkie środki mające na celu ograniczenie lub zminimalizowanie negatywnego oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, zdrowie publiczne i zabytki kultury zawarte w przedłożonej dokumentacji zostały odpowiednio włączone do warunków przedsięwzięcia zgodnej wiążącej opinii.

Autor opinii nie ustosunkował się do oświadczenia Urzędu Miejskiego Český Těšín, Wydziału Budownictwa i Środowiska, które jest pozbawione komentarzy.

Odnosząc się do stanowiska Ministerstwa Kultury, autor opinii stwierdza, że Ministerstwo Kultury już raz wypowiedziało się na temat zgłoszenia przedsięwzięcia w ramach procesu OOS, stwierdzając w swoim oświadczeniu, że na przedmiotowym obszarze znajduje się tylko kościół w Louka, a poza granicami przedmiotowego obszaru znajdują się inne zabytki kultury. W ramach postępowania wyjaśniającego zabytki te zostały wpisane na listę zabytków i jednocześnie wykluczono, że będzie na nie miała wpływ kontynuacja działalności wydobywczej do czasu wydobycia węgla. Tylko w przypadku jednego z nich, terenu Parku Zdrojowego Darkov, który znajduje się tuż za granicą oddziaływania osiadania, twierdzenie to, że względu na charakter zabytku, okazało się niewystarczająco uzasadnione, że względu na potencjalne oddziaływanie poprzez zmiany reżimu wodnego. Z tego powodu Ministerstwo Kultury zwróciło się z prośbą o skoncentrowanie się na bardziej szczegółowej ocenie oddziaływania na zabytki kultury znajdujące się tuż za północną granicą spodziewanych osiadań, w szczególności na warunki panujące w parku krajobrazowym Uzdrowiska Darkov oraz zmiany warunków wodnych wewnątrz tego zabytku kultury. Zdaniem autora opinii obecny wymóg uzupełnienia wykazu innych zabytków kultury wydaje się być nieistotny, gdyż wszystkie wymienione zabytki kultury znajdują się daleko poza granicą oddziaływania przedsięwzięcia (3,8 – 11,5 km). Autor opinii wskazuje również, że z wymogów dotyczących uzupełnienia dokumentacji wynika, że Ministerstwo Kultury wielokrotnie komentowało zgłoszenie przedsięwzięcia i nie uwzględniło przygotowanej dokumentacji. Z tych względów, zdaniem autora opinii, wydanego oświadczenia nie można uznać za oświadczenie dotyczące dokumentacji, a wymagania nie mogą być włączone do oceny dokumentacji i włączone do przedsięwzięcia zgodnej wiążącej opinii.

Odnosząc się do stanowiska Ministerstwa Środowiska, Departamentu Administracji Państwowej IX (V), autor opinii stwierdza, że warunek został włączony do przedsięwzięcia opinii w

zmienionym brzmieniu i został sformułowany z uwzględnieniem wynikającego z tego negatywnego oddziaływania na charakter krajobrazu w jak najmniejszym stopniu wobec przedmiotowego obszaru i zminimalizowania wprowadzania innych materiałów obcych na teren i tak już silnie oddziaływany. Jednocześnie, zdaniem autora ekspertyzy, sformułowanie warunku nie wyklucza możliwości innego przyszłego wykorzystania terenu na podstawie stosownej ostatecznej decyzji w postępowaniu o jego wydanie, jeżeli zainteresowanie takim wykorzystaniem zostanie porównane z interesami chronionymi przepisami prawa, tj. interesem w ochronie charakteru krajobrazu.

Autor opinii nie udziela żadnego komentarza do wypowiedzi Ministerstwa Środowiska, Departamentu Adaptacji do Zmian Klimatu, która jest pozbawiona komentarzy.

Autor opinii nie udziela żadnego komentarza do wypowiedzi Ministerstwa Środowiska, Departamentu Adaptacji do Zmian Klimatu, która jest pozbawiona komentarzy.

Odnosząc się do stanowiska Ministerstwa Środowiska, Departamentu Ochrony Powietrza, autor opinii stwierdza, że zgodność ze środkami wsparcia programu poprawy jakości powietrza dla linii recyklingu została włączona do warunków przedsięwzięcia pozytywnej wiążącej opinii.

Autor opinii nie udziela żadnego komentarza do oświadczenia Ministerstwa Środowiska, Departamentu Energii i Ochrony Klimatu, które jest pozbawione komentarzy.

Odnosząc się do wypowiedzi S.O.S. Karviná, z.s., autor opinii stwierdza, że na podstawie dostępnych danych i ich jakości nie jest możliwe realne określenie intensywności (głębokości) osiadania terenu, ale przy zastosowaniu warunków regionalnych (np. maksymalne wydobycie węgla) możliwe jest wiarygodne określenie maksymalnego zasięgu oddziaływania przedsięwzięcia na powierzchnię. Z tego punktu widzenia zakres oddziaływań osiadania terenu jest określany obiektywnie w dokumentacji i nie wymaga dalszego uzupełniania czy udoskonalania. Autor opinii stwierdza również, że oddziaływanie przedsięwzięcia na ryzyko i intensywność zdarzeń sejsmicznych jest dostatecznie ocenione w dokumentacji i zaczerpnięte z ekspertyzy, która stanowi odrębny załącznik do dokumentacji. Zdaniem autora opinii, ryzyko wystąpienia zdarzeń sejsmicznych jest oceniane w dokumentacji na podstawie dostępnych i istotnych danych sejsmologicznych, a przeprowadzona ocena w pełni odpowiada aktualnemu stanowi wiedzy naukowej w zakresie predykcji sejsmiczności indukowanej. Autor opinii stwierdza również, że przedsięwzięcie EDEN w miejscowości Lipiny znajduje się w odległości około 4,6 km od granicy osiadania terenu przedsięwzięcia, a zatem można wiarygodnie wykluczyć bezpośrednie negatywne oddziaływanie przedsięwzięcia na tę lokalizację oraz że oddziaływanie na obszar Karvinské moře jest możliwe. Zdaniem autora opinii, skumulowane oddziaływanie przedsięwzięcia jest dostatecznie ocenione w dokumentacji, natomiast skumulowane oddziaływanie na jakość powietrza jest również kompleksowo ocenione w Badaniu dyspersji, które stanowi odrębny załącznik do dokumentacji. Autor opinii stwierdza również, że w dokumentacji zaproponowano środki mające na celu ograniczenie negatywnego oddziaływania ocenianego przedsięwzięcia na jakość powietrza, które zostały przetransponowane do warunków przedsięwzięcia zgodnej wiążącej opinii. Jeśli określone warunki zostaną spełnione, można zapewnić, że wkład ocenianego przedsięwzięcia zostanie całkowicie zminimalizowany. Należy również wziąć pod uwagę fakt, że inwestycja stanowi końcowy etap wydobycia węgla kamiennego w regionie OKD, po którym to źródło negatywnego

oddziaływania na środowisko całkowicie przestanie istnieć. Ze wszystkich powyższych powodów oceniane przedsięwzięcie należy uznać za możliwe do zaakceptowania. Z punktu widzenia oprowadzania wód kopalnianych autor opinii stwierdza, że stopniowe ograniczanie działalności wydobywczej na terenie OKD już prowadzi do spadku zasolenia wód w częściowych recypientach, a po zakończeniu wydobywania w kopalni ČSM zakończy się również odprowadzanie wód kopalnianych do Karvinského potoka. Wpływ metali ciężkich i pierwiastków promieniotwórczych oceniany jest w kilku rozdziałach w dokumentacji oraz w specjalistycznej Ekspertyzie hydrogeologicznej, która stanowi odrębny załącznik do dokumentacji. W wyniku przeprowadzonych ocen w dokumentacji zaproponowano działania polegające na obowiązkowym pobieraniu próbek poszczególnych metali ciężkich, pierwiastków promieniotwórczych i innych zanieczyszczeń, w tym konieczność wydobywania osadów dennych odpowiednich recypientów w przypadku przekroczenia wartości dopuszczalnych. Środki te zostały włączone do treści przedsięwzięcia zgodnej wiążącej opinii. Z punktu widzenia remediacji i rekultywacji autor opinii stwierdza, że są one wystarczająco opisane w dokumentacji, a związane z nimi proponowane środki z rozdziału D.IV zostały również włączone do warunków przedsięwzięcia zgodnej wiążącej opinii.

Odnosząc się do oświadczenia Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska, Departament Ocen Oddziaływania na Środowisko, autor opinii stwierdza, że przedłożona dokumentacja opiera się na stanie przygotowania ocenianego przedsięwzięcia w momencie jego zgłoszenia i jest zgodna ze stanem terenu w momencie długotrwałej działalności wydobywczej złoża węgla kamiennego. W związku z tym oddziaływanie przedsięwzięcia na poszczególne składniki środowiska można bardzo skutecznie przewidzieć na podstawie dotychczasowych doświadczeń praktycznych zdobytych bezpośrednio w miejscu i w warunkach geologicznych ocenianego przedsięwzięcia. Zgodnie z czeskim ustawodawstwem zastosowano certyfikowane metody oceny, które są opracowywane przez specjalistów. Przeprowadzono również analizy w zakresie przewidywania oddziaływań transgranicznych. W odniesieniu do charakteru przedsięwzięcia i stopnia jego przygotowania zgromadzono wystarczającą ilość danych, na podstawie których można było z wystarczającą wiarygodnością przewidzieć oddziaływanie przedsięwzięcia na poszczególne elementy środowiska. Ponadto w dokumentacji OOS zaproponowano zestaw środków mających na celu doprecyzowanie negatywnego oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko oraz procedur ich łagodzenia, które zostały przyjęte w warunkach przedsięwzięcia zgodnej wiążącej opinii. Dokumentacja została przygotowana w zakresie przewidzianym przez obowiązujące przepisy krajowe i nie przewiduje nowych oddziaływań przedsięwzięcia poza tymi, które zostały omówione i zatwierdzone w poprzednich procesach uzyskania pozwolenia na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Wszystkie wymagania Rzeczypospolitej Polskiej zostały następnie omówione w ramach międzypaństwowych konsultacji eksperckich.

Odnosząc się do wypowiedzi Państwowego Instytutu Geologicznego, autor opinii stwierdza, że wniosek o przekazanie dodatkowych danych i informacji był przedmiotem spotkania eksperckiego w ramach konsultacji międzypaństwowych w dniach 14-15.09.2023 r. Wymagane dane zostały przekazane stronie polskiej przez przedstawiciela spółki OKD, a.s. w drugim dniu spotkania. Autor opinii zwraca również uwagę, że na terenie Rzeczypospolitej Polskiej zainstalowano 4 powierzchniowe stacje pomiarowe sejsmiczne, a wyniki pomiarów z tych stacji są

na bieżąco publikowane w Internecie. Wymóg monitorowania zdarzeń sejsmicznych po stronie czeskiej i polskiej nawet po zakończeniu działalności wydobywczej został włączony do warunków przedsięwzięcia zgodnej wiążącej opinii. Autor opinii zwraca również uwagę, że infiltracja brzegowa rzeki Olše stanowi praktycznie niemierzalne zmniejszenie przepływu, które obejmuje krótko-, średnio- i długoterminowe wahania przepływów, a ilość odprowadzanych wód kopalnianych do recypienta rzeki Olše stopniowo zmniejsza się wraz z zakończeniem działalności wydobywczej i nie może mieć negatywnego wpływu na jakość wody w zlewniach rzek Olše i Odry.

Odnosząc się do uwag Państwowego Gospodarstwa Wodnego, autor opinii stwierdza, że przedmiotowe przedsięwzięcie od samego początku jego przygotowania zostało pomyślane w taki sposób, aby w jak największym stopniu ograniczyć jego negatywne oddziaływania transgraniczne. W związku z tym, na podstawie przeprowadzonej oceny, w dokumentacji stwierdza się, że na terytorium Polski nie przewiduje się negatywnych oddziaływań działalności wydobywczej związanej z osiadaniem terenu i zjawiskami z tym związanymi. Ekspertyza hydrogeologiczna, stanowiąca odrębny załącznik do dokumentacji, ocenia zarówno nowy plan, jak i utrzymujące się oddziaływania dozwolonego i wcześniej ocenianego trwającego wydobywania. Eksploatacja odbywa się co do zasady od górnych pokładów do głębokości zgodnie z zasadami wydobywania, natomiast planowane eksploatowane ściany są wymienione w dokumentacji. Na potrzeby negocjacji międzypaństwowych doprecyzowano planowane pokłady i przekazano je stronie polskiej. Wzrost stopnia zasolenia wód kopalnianych dotyczy głównie tylko stref spękań masywu karbońskiego, mimo wysokiej mineralizacji tych wód, ich niewielka ilość nie będzie miała większego wpływu na ogólną mineralizację wód kopalnianych odprowadzanych na powierzchnię. Wartość spadku terenu wynosząca 925 cm nie jest pokazana na załączonych mapach. Oszacowanie ilości odprowadzonej wody kopalnianej opiera się na wieloletnich doświadczeniach praktycznych zdobytych podczas działalności wydobywczej w regionie OKD i opiera się na wieloletnim stosunku objętości wydobytego węgla kamiennego do objętości odprowadzonej wody kopalnianej. Jest wysoce prawdopodobne, że to praktycznie zweryfikowane oszacowanie będzie dokładniejsze niż jakiegokolwiek obliczenia i przewidywania modelu teoretycznego. Oddziaływanie przedsięwzięcia na wody podziemne zostało szczegółowo opisane w Ocenie Hydrogeologicznej przedsięwzięcia. Oddziaływanie to będzie miało wpływ wyłącznie na wody podziemne w Republice Czeskiej, co zostało ocenione jako umiarkowane i akceptowalne. Z punktu widzenia systemu odprowadzania wód kopalnianych do recypientów nie jest to nowe negatywne oddziaływanie, lecz kontynuacja dotychczasowego oddziaływania. Założeniem przedsięwzięcia jest zmniejszenie objętości odprowadzanych wód oraz nieznaczne zmniejszenie negatywnego oddziaływania na recypienty wód kopalnianych w stosunku do stanu obecnego. Woda kopalniana odprowadzana jest tylko w Republice Czeskiej, a zanim ciek dotrze na terytorium Polski, zasolenie jest rozcieńczane do poziomu, który nie wpływa już na jakość wody. Temat zakończenia odprowadzania jest w wystarczającym stopniu oceniany w dokumentacji i odrębnej ekspertyzie. Oddziaływanie przedsięwzięcia na terytorium Polski w zakresie ubytków wody w ciekach wodnych w wyniku zakończenia pompowania wód kopalnianych należy uznać za zerowe, będzie to powrót do stanu pierwotnego sprzed rozpoczęcia działalności wydobywczej. Zawarto umowę ramową z Wodami Polskimi w sprawie likwidacji szkód górniczych na rzece Olše. Dla km 28+255 obecnie przygotowuje się dokumentację projektową remontu jazu, która była

konsultowana z przedstawicielem Wód Polskich. Inne uwagi i wnioski zostały szczegółowo omówione w części V sprawozdania.

Odnosząc się do wypowiedzi Wójta Gminy Hažlach, autor opinii stwierdza, że bilateralna komisja międzyrządowa nadal pracuje, a regularną podstawą obrad komisji jest przekazanie dokumentów zawierających wyniki pomiarów na terytorium Polski. Jednym z głównych parametrów ustalonych podczas przygotowania przedsięwzięcia był warunek minimalizacji negatywnych oddziaływań na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. W przedłożonej dokumentacji nie wskazano żadnych nowych istotnych negatywnych oddziaływań, które mogłyby wystąpić na terytorium Polski. Przejawy istniejących negatywnych oddziaływań, takie jak intensywność zdarzeń sejsmicznych lub objętość odprowadzanych wód kopalnianych, będą się zmniejszać wraz ze spadkiem aktywności górniczej, aż do całkowitego ustąpienia.

Odnosząc się do oświadczenia Gminy Urząd Zebrzydowice, autor opinii stwierdza, że przedłożona dokumentacja nie wyklucza pojedynczych przypadków silnych zdarzeń sejsmicznych o negatywnym wpływie na powierzchnię, jednak obszar objęty przedsięwzięciem jest ogólnie oceniany jako mniej ryzykowny pod względem sejsmiczności indukowanej. Przejawy aktywności sejsmicznej będą nadal monitorowane i regularnie oceniane, w tym w odniesieniu do terytorium Polski. Na podstawie przeprowadzonych ocen przyjmowane i wdrażane są odpowiednie środki antysejsmiczne. Bilateralna komisja międzyrządowa nadal pracuje, a regularną podstawą jej posiedzeń jest przekazywanie dokumentów zawierających wyniki pomiarów na terytorium Polski. W treści przedsięwzięcia wiążącej opinii zawarto szereg warunków mających na celu ograniczenie negatywnego oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, zarówno w Republice Czeskiej, jak i w Polsce.

Podczas wysłuchania publicznego w sprawie przedsięwzięcia, które odbyło się 12.07.2023 r. o godz. 15:00. W Domu Kultury, w lokalizacji ČSM Sever, burmistrz gminy Hažlach zadał 2 pytania i uwagi w sprawie odszkodowań za szkody spowodowane tąpnięciami oraz określenia lokalizacji i trybu przyszłego wydobywania. Podniesione kwestie zostały niezwłocznie rozstrzygnięte na rozprawie jawnej i zostały również omówione w rozdziale V opinii.

W ramach międzypaństwowych konsultacji przedsięwzięcia z Rzeczpospolitą Polską na podstawie art. 5 Konwencji z Espoo strona polska zgłosiła szereg uwag i postulatów, które następnie zostały włączone do protokołu z konsultacji międzypaństwowych L. Dz. MZP/2023/710/3568 podpisanego w dniu 18.12.2023 r. Wszystkie wymagania, które strona polska przełożyła przed podpisaniem, lub bezpośrednio po podpisaniu protokołu z konsultacji międzypaństwowych, zostały spełnione. Były to m.in. wymagania dotyczące przekazywania danych i dokumentów dla obecnego i planowanego wydobywania, obowiązujące decyzje dot. gospodarki wodnej w zakresie odprowadzania wód kopalnianych, daty wystąpienia "złoty alg" (*Prymnesium parvum*) i związanych z nimi toksyn *prymnezyny* na obszarze wodnym Kozinec, aktualne wyniki monitoringu wód podziemnych z odwiertu hydrogeologicznego PZ-1 w gminie Pogwizdów oraz wyniki analizy chemicznej próbek wody w punktach pomiarowych LM-1 – LM-4 za 2023 rok. Wszystkie przyszłe zobowiązania wynikające dla zgłaszającego z przedmiotowego protokołu zostały włączone do treści niniejszej wiążącej opinii. Jeśli chodzi o zobowiązanie do powołania czesko-polskiej grupy eksperckiej ds.

monitoringu „złotych alg” (*Prymnesium parvum*), to zostało ono ustanowione pismem Ministerstwa Środowiska L. Dz. MZP/2024/710/2430 z dnia 11.04.2024 r., które zwołało również pierwsze posiedzenie tej grupy. Protokół z konsultacji międzypaństwowych został również omówiony w rozdziale V ekspertyzy.

Oddziaływanie na poszczególne elementy środowiska i zdrowia publicznego jest oceniane w dokumentacji i w ocenie jako dopuszczalne. Fakty przedstawione w oświadczeniach są wzięte pod uwagę i uwzględnione.

Ocena jest opublikowana w Systemie Informacyjnym OOS na [stronie internetowej www.mzp.cz/eia](http://www.mzp.cz/eia), pod kodem przedsięwzięcia MZP516 lub bezpośrednio pod następującym linkiem ([Pokračování těžby v dolu ČSM](#)), w sekcji (Stanovisko).

Właściwy organ zgadza się z wnioskami podmiotu opracowującego opinie ekspertów i niniejszym odsyła do omówienia uwag do dokumentacji przez podmiot przetwarzający ekspertyzy, która stanowi część ekspertyzy, która jest dostępna w formie elektronicznej pod wyżej wymienionym adresem internetowym.

Lista zainteresowanych jednostek samorządu terytorialnego:

1. Kraj Morawsko-Śląski
2. gmina Albrechtice
3. gmina Chotěbuz
4. Miasto Karviná
5. gmina Stonava

Niniejsza wiążąca opinia jest wydawana na podstawie § 149 ustawy nr 500/2004 Dz.U., Kodeks postępowania administracyjnego, z późniejszymi zmianami jako podstawa do wydania opinii w późniejszym postępowaniu zgodnie z § 3 lit. a) kodeksu postępowania administracyjnego. g) Ustawy.

Niniejsza wiążąca opinia jest ważna przez 7 lat od daty jej wydania i może zostać przedłużona na wniosek zgłaszającego zgodnie z § 9a ust. 4 ustawy.

Pouczenie

Od niniejszej wiążącej opinii nie przysługuje złożenie odrębnego odwołania. Zgodnie z § 149 ust. 7 ustawy nr 500/2004 Dz.U., Kodeks postępowania administracyjnego, z późniejszymi zmianami, niniejsza wiążąca opinia podlega kontroli w kontekście odwołania wniesionego od decyzji wydanej w późniejszym postępowaniu, co było uwarunkowane niniejszą wiążącą opinią.

Wiążąca opinia nie zastępuje innych wiążących opinii lub oświadczeń zainteresowanych organów administracji, a także decyzji, zezwoleń lub zgód wydanych na podstawie szczególnych przepisów prawa.

Mgr. Evžen Doležal
Dyrektor Departamentu
ds. Ocen Oddziaływania na Środowisko i
Zintegrowanej Prewencji
Podpis elektroniczny
(*odcisk pieczęci urzędowej*)

Zainteresowane jednostki samorządu terytorialnego w rozumieniu § 16 ust. 2 ustawy **niezwłocznie** opublikują informację o wiążącej opinii na oficjalnych tablicach ogłoszeń. Zgodnie z § 16 ust. 2 ustawy termin publikacji wynosi co najmniej 15 dni. Jednocześnie, zgodnie z niniejszym postanowieniem **zainteresowane jednostki samorządu terytorialnego jak najszybciej powiadomią drogą elektroniczną lub wiadomością e-mail (Tomas.Vebr@mzp.cz) lub pisemnie właściwy organ o dacie zamieszczenia informacji o wiążącej opinii na oficjalnej tablicy ogłoszeń.**

Z wiążącą opinią można zapoznać się również w Systemie Informacyjnym OOS na stronie internetowej www.mzp.cz/eia, pod kodem przedsięwzięcia MZP516 lub bezpośrednio pod następującym linkiem: ([Pokračování těžby v dolu ČSM](#)), w sekcji (Stanovisko).

Wraz z niniejszą opinią przesyła się również protokół z wysłuchania publicznego w dniu 31.08.2023 r. pod L. Dz. MZP/2023/710/3648.

Rozdzielnik do L. Dz. MZP/2024/710/2534

Zainteresowane samorzady terytorialne:

Kraj Morawsko-Śląski, wojewoda
ul. 28. října 117, 702 18 Ostrava

Gmina Albrechtice, burmistrz
ul. Obecní 186, 735 43 Albrechtice

Gmina Chotěbuz, burmistrz
ul. Chotěbuzská 250, 735 61 Chotěbuz

Miasto Statutarne Karviná, prezydent
ul. Fryštátská 72/1, 733 24 Karviná

gmina Stonava, burmistrz
Stonava 730, 735 34 Stonava

Zainteresowane organy:

Ministerstwo Środowiska Republiki Czeskiej
ul. Vršovická 1442/65, 100 10 Praha 10

(+420) 26712-1111
posta@mzp.cz
ISDS: 9gsaax4
www.mzp.cz

Urząd wojewódzki Kraju Morawsko-Śląskiego, Dyrektor

ul. 28. října 117, 702 18 Ostrava

Urząd miejski Havířov (gmina o rozszerzonych kompetencjach)

ul. Svornosti 2, 736 01 Havířov

Urząd miejski Český Těšín (gmina o rozszerzonych kompetencjach)

ul. Náměstí ČSA 1, 737 01 Český Těšín

Český Těšín Karviná (gmina o rozszerzonych kompetencjach)

ul. Fryštátská 72/1, 733 24 Karviná

Regionalny Urząd ds. Zdrowia Publicznego Kraju Morawsko-Śląskiego z siedzibą w Ostravě

ul. Na Bělidle 724/7, 702 00 Moravská Ostrava

Ministerstvo Środowiska, Departament Administracji Państwowej V, Oddział Ostrava

ul. Čs. legií 5, 702 00 Ostrava

Povodí Odry, Przedsiębiorstwo Państwowe

ul. Varenská 49, 701 26 Ostrava

Okręgowy Urząd Górniczy dla Kraju Morawsko-Śląskiego i Ołomunieckiego

ul. Veleslavínova 18, P. O. BOX 103, 702 00 Ostrava

Zawiadamiający:

OKD, a. s., Ing. Roman Sikora, MBA

Stonava 1077, 735 34 Stonava

Podmiot opracowujący oświadczenia zgłoszenia i dokumentacje:

AZ GEO, s.r.o., Ing. Luboš Štancl

ul. Chittussiho 1186/14, 710 00 Ostrava

Autor opinii:

RNDr. Oldřich Vacek, CSc.

Mochtín 144, 339 01 Klatovy

Do wiadomości:

Urząd Wojewódzki Kraju Morawsko-Śląskiego, Departament Środowiska i Rolnictwa

ul. 28. října 117, 702 18 Ostrava

Czeska Inspekcja Ochrony Środowiska, Wojewódzki Inspektorat Ostrava

ul. Valchařská 72/15, 702 00 Ostrava

Czeska Inspekcja Ochrony Środowiska

ul. Na Břehu 267, 190 00 Praha 9

Czeska Agencja Ochrony Przyrody i Krajobrazu

ul. Kaplanova 1931/1, 148 00 Praha 11

Narodowy Instytut Dziedzictwa, Biuro Regionalne w Ostravě

ul. Odboje 1941/1, 702 00 Ostrava

Muzeum Śląskie, Dział Archeologii

ul. Nádražní okruh 33, 746 01 Opava

Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego

u. Maltézské náměstí 1, 118 00 Praha 1

Ministerstwo Rolnictwa

ul. Těšnov 65/17, 110 00 Praha 1

Ministerstwo Spraw Zagranicznych, Departament Krajów Europy Środkowej

ul. Loretské náměstí 101/5, 118 00 Praha 1

Departamenty Ministerstwa Środowiska:

Departament Adaptacji do Zmian Klimatu

Departament Ochrony Wód

Departament Gospodarki o Obiegu Zamkniętym i Odpadów

Departament Geologii

Departament Energii i Ochrony Klimatu

Departament Ochrony Powietrza

Departament Stosunków Międzynarodowych

Zainteresowane państwo: (przesłano odrębnym pismem L. Dz. MZP/2024/710/335)

Dorota Toryfter-Szumańska, zastępca dyrektora

Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska

Dpt. Ocen Oddziaływania na Środowisko

Al. Jerozolimskie 136, 02-305 Warszawa

Rzeczpospolita Polska